The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Socity of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offiees: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKA

WEDNESDAY, AUGUST 10, 1960. 64./993. n-rs. TREŠDIEN, 1960. GADA 10. AUGUSTĀ 10. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas tēpu.

KONGO PROBLĒMAS PRASA SAPRATĪGU ATRISINĀJUMU

DROŠĪBAS PADOME ATLIEK DEBATES

Tagad neatkarību prasa arī Lejaskongo, uzsverot, ka Kongo provinču federācija ir vienīgā cerība stāvokļa normalizēšanai.

Apvienotajās Nācijās, Nujorkā. Kongo situācija, kas vēl pagājušās nedēļas vidū radīja cerības labvēlīgam atrisinājumam, līdz nedēļas nogalei bija jau paspējusi pasliktināties tiktāl, ka no jauna bija jāsasauc Apvienoto Nāciju Drošības padome un ģenerālsekretārs Hammeršilds bija spiests atsaukt agrāko rīkojumu sūtīt starptautisko karaspēku uz Katangas provinci.

Bija paredzēts, ka Apvienoto Nāciju karaspēks Katangā ieslodzīs pagājušo sestdien, bet pēdējās valdība, kas provinci pasludinājusi par neatkarīgu valsti, brīdinājusi, ka tās karaspēks pretosies Apvienoto Nāciju vienībām. Lai izvairītos no liekas asinsizliešanas, ģenerālsekretārs Hammeršilds nolēma Apvienoto Nāciju karaspēku uz Katangu nesūtīt.

Redzot Katangas provinces nelokāmās nostājas neapšaubāmos rezultātus, pēdējās pēdās tagad grib iet arī Lejaskongo province, kurā ietelp Irstošās republikas galvaspilsēta Leopoldville. Minēto apgabalu vada afrikāņu Abako partija, kuras galva ir republikas prezidents Kasavubu. Pēdējais paskaidro, ka Lumumbas centrālās valdības politikai līdz šim nav bijis nekādu panākumu un ka vienīgais veids, kā atrisināt Kongo problēmas, būtu Kongo federācijas radīšana, katrai provincei atsķājot daudz lielākas neatkarīgas valdīšanas tiesības, nekā to bija domājis ministru prezidents Lumumba. Prezidenta Kasavubas partija pieprasīja arī neuzticības izteikšanu ministru prezidentam. Lumumba un Kasavubu ir veci politiski sāncenši. Pēdējā sekotāju pulks ir tik ievērojams, ka pirms neatkarības pasludināšanas 30. jūnijā Lumumba bija spiests ļaut Kasavubam uzņemties prezidenta pienākumus, citādi Kongo republika būtu sagruvusi jau pirms dzimšanas.

Spriežot pēc gatavošanās Drošības padomes debatēm, ir iemesls domāt, ka 11 valstu padome mēģinās pieņemt kompromisa lēmumu, kas, vismaz pagaidām, būtu akceptējams kā Katangai, tā arī Kongo republikas valdībai. Un, proti, ka Katanga ļautu Apvienoto Nāciju karaspēkam iesoļot savā territorijā, bet ka karaspēks provinces iekšējā dzīvē nejauksies un nekādos apstākļos nemēģinās piespiest Katangu atgriezties pie centrālās valdības. Kompromisa piedāvājumu izstrādā Drošības padomes mazākās valstis — Argentīna, Ceilona, Ekvadora un Tunisija — cerībā, ka tām nebūs lielvalstu savstarpējo cīņu piegaršas. Kongo republikas delegācijai liks saprast, ka Apvienoto Nāciju karaspēka vienīgais pienākums ir miera un kārtības atjaunošana un ieturēšana un ka tas nekad netiks izlietots kā ierocis vienas vai otras Kongo politiskās partijas interesēs. Ja arī Apvienoto Nāciju spēki iesoļotu Katangā, tās politiskā nākotne paliktu pašu afrikāņu noteikšanā.

GROZĪTA DZIESMU SVĒTKU PROGRAMMA PADOMJU LATVIJĀ

Par latviešu dziesmu svētku norisi 23. un 24. jūlijā Rīgā, Mežaparkā, saņemtas sekojošas ziņas: Pēc rīkojuma no augšas dziesmu svētku programma pēdējā brīdī grozīta un svītrota vēl no 1905. g. pazīstamā revolūcionāru dziesma, kur ir runa par varmākām, priekš kuriem ass zobens trīts. Acīm redzot, komūnisti baidījās, ka tauta šos vārdus varētu attiecināt uz pašreizējiem valdniekiem.

Programmā bija uzņemtas arī dažas igauņu un lietuviešu dziesmas, kuras publika uzņēma ar sirsnīgiem aplausiem. Pēc krievu un komūnistiskām dziesmām atskanēja vāji aplausi.

Tanī pašā laikā Tallinā notika igauņu dziesmu svētki. Arī tur krieviem neizdevās apslāpēt nacionālā gara izpaudumu.

Dziesmu svētku noslēgumā koristi spontāni uzsāka dziedāt kādu patriotisku igauņu dziesmu par dzimteni. Šo dziesmu igauņi dziedājuši arī Sibirijā pie mirušo trimdinieku kapiem. Šīs dziesmas komponists Ernesaks tajā brīdī atradās uz diriģentu tribīnes un sākumā nezināja, ko darīt. Kad koristi jau bija nodziedājuši trīs pantus, tad komponists sāka diriģēt. Sāka dziedāt līdzi arī klausītāji. Dziesmai beidzoties, atskanēja vētraini aplausi.

KĀPĒC IZJUKA KONFERENCE?

No vācu avotiem saņemta informācija, ka Ženēvas atbrunošanās konferences izjukšanas iemesls esot bijusi rietumvalstu prasība, lai Pad. Savienība atvelk savu karaspēku līdz 1939. g. 1. septembra robežai. Tas nozīmētu padomju karaspēka izvākšanu arī no Baltijas valstīm. Ar šādu priekšlikumu Rietumu valstis nākušas pēc tam, kad Maskava likusi priekšā, lai ASV likvidē visas bazes citās valstīs. Rietumu valstis tad aizrādījušas, ka ir gatavas likvidēt šīs bazes, ja krievi apņemās atvilkt savu karaspēku priekškara robežās. Krievi tomēr to uzskatījuši par ieganstu konferences izjaukšanai.

SAV. VALSTIS CĪNĀS PAR LIDOTĀJU IZDOŠANU

Vašingtonā. Kamēr Sav. Valstis neapstrīd Padomju Savienības tiesības tiesāt 1. maijā virs padomju territorijas nogāztā (vai avārējušā) U-2 izlūklidmašīnas lidotāju Frensi Pauersu, krievu tiesībām tiesājot arī divus RB-47 bumbveža apkaipes locekļus ASV karsti pretojas. Amerikāņu bumbvedi, kā zināms, kāds padomju iznīdinātājs nogāza šī gada 1. jūlijā. — Maskava apgalvo — virs Pad. Savienības territoriālajiem ūdeņiem: **virs starptautiskajiem ūdeņiem, kā to Apvienoto Nāciju Drošības padomē pierādīja sūtnis Lodžs,** panākot ar lielu balsu vairākumu norāidījumu Padomju Savienības apvainojumiem, ka amerikāņu lidaparāts būtu atradies agresīvā spiegošanas misijā virs Padomju Savienības.

Pagājušās nedēļas nogalē Savienoto Valstu valdība iesniedza krieviem asu protesta notu, pieprasot divu nogāztās RB-47 lidmašīnas lidotāju izdošanu. Amerikāņi pārmeta krieviem, ka abi lidotāji tiek turēti apcietinājumā nelegāli, ka Maskavas izturēšanās ir necilvēciga un nesaprotama. Padomju Savienība gatavojas amerikāņus tiesāt par padomju robežu pārkāpšanu un, iespējams, arī par spiegošanu.

PĀRBĒDZIS ZIEMEĻKOREJAS LIDOTĀJS

Seulā. Ziemeļkorejas gaisa spēki samazinājušies par vienu lidotāju un vienu padomju ražoto MIG-15 iznīcinātāju. Uz Dienvidkoreju pārbēgušais korejietis stāsta, ka Ziemeļkorejā pēdējos gados apstākļi strauji mainījušies un ka tagad komūnistu Ķīnas iespaidu tur gandrīz pilnīgi aizstājis Padomju Savienības iespaids. Tas attiecināms tikpat uz militāro, kā politisko, un saimniecisko nozari. Gandrīz Visa Ziemeļkorejas armijas apmācība atrodoties padomju virsnieku un instruktoru rokās; par aviāciju tas sakāms pilnīgi.

SAJUKUMS KOREJAS VALDĪBĀ

KOPŠ PREZIDENTA RĪ PADZĪŠANAS ĪSTAS KĀRTĪBAS DIENVIDKOREJAS VALDĪBĀ VĒL NAV BIJIS.

Vēlēšanas un pārvēlēšanas Dienvidkorejā gandrīz pilnīgi likvidējušas kādreiz spēcīgo, prezidenta Rī vadīto, liberāļu partiju. Tagad valda demokrati, bet valda dalīti, un, kamēr viens vai otrs demokratu partijas spārns nebūs spējīgs pārņemt vadību pilnīgi, nebūs nekādu cerību iekšpolitiskam mieram Dienvidkorejā.

Seulā. Komūnisti, protams, tikai berzē rokas, kamēr amerikāņi kopš prezidenta Rī piespiestās atkāpšanās Dienvidkorejā palielinājuši savus bruņotos spēkus par vairākiem tūkstošiem vīru. Tā paša iemesla dēļ palielināti arī citi amerikāņu garnizoni Dienvidkorejas tuvumā.

Nesenajās Dienvidkorejas vēlēšanās noskaidrojās neapšaubāms demokratu partijas vairākums. Bet, tāpat kā agrākās vēlēšanās, arī šoreiz neiztika bez asiņainām demonstrācijām, sadursmēm ar policiju, un 13 vēlēšanu iecirkņos vēlētāji tika aicināti balsis nodot pa otram lāgam, jo pirmās demonstranti bija sadedzinājuši. Demonstrācijas, liekas, galvenokārt sveras pret agrākā prezidenta Rī atbalstītājiem. Policija vaino komūnistus, kamēr pagaidu ministru prezidents Hučungs vaino policiju, ka tā demonstrācijām ļauj pieņemt politisku nemieru apmērus.

Viena lieta vēlēšanu jukās ir noskaidrojusies. Un, proti, ka jaunajā Dienvidkorejas Apakšnamā nebūs vairāk kā 3 liberāļu deputāti. Demokratiem būs 172, kamēr nākamā spēcīgākā grupa būs neatkarīgie, tiem parlamentā būs 40 balsu. Iekšpolitisko stabilizāciju pagaidām vēl kavē apstāklis, ka demokrati nav vienojušies par jaunu ministru prezidentu. Partija pašreiz redzami sašķēlusies apmēram divās vienlīdzīgās daļās, kas abas cīnās par vadību, un neviena negrib ar otru sadarboties mazākuma lomā.

KENNEDIJS ATBRĪVOŠANU NESOLĪS

DEMOKRATU KANDIDĀTS PĀRMET PREZIDENTAM EIZENHAUERAM APSPIESTO TAUTU MALDINĀŠANU.

Sākot prezidenta vēlēšanu kampaņas kritisko fazi, demokratu kandidāts Kennedijs nedēļas nogalē uzmanīgos vārdos iztirzāja savu nostāju pret apspiestajām tautām aiz dzelzs priekškara. Kennedijs sacīja, ka viņa valdība pašreizējo situāciju aiz dzelzs priekškara nekad neieskatīs par paliekošu. Viņš izteica cerību, ka apspiestās tautas Padomju Savienības jūgā tiks atbrīvotas, bet lika nepārprotami saprast, ka viņš šādu atbrīvošanu nesola.

CHRUŠČEVS RUNĀS TIKAI AR JAUNO SAV.VALSTU PREZIDENTU

PADOMJU SAVIENĪBAS DIKTĀTORS TURPINA SAVU ATSĀKTO KAMPAŅU PAR VALDĪBU GALVU KONFERENCI.

Jaunas Padomju Savienības ministru prezidenta Chruščeva rupjības un jauni priekšlikumi sabojāja nedēļas nogali Anglijas valdībai.

Londonā. Kādā 19. jūlijā Chruščevam adresētā vēstulē Mekmillens vaicā: „Es vienkārši nesaprotu, kādi ir jūsu šīsdienas politiskie mērķi?" Chruščeva atbilde datēta 4. augustā, un tā ir pietiekami rupja, lai pat Londonā raditu neparasti asu reakciju.

Chruščevs vispirms 15 lappušu garā vēstulē pastāsta, ka viņš vēl vienmēr cerot uz jaunu valdību galvu konferenci, bet tikai pēc Sav. Valstu prezidenta vēlēšanām. Chruščevs jau bija agrāk deklarējis, ka ar prezidentu Eizenhaueru viņš vairs nesatiksies. Un Sav. Valstu atbilde attiecībā uz Chruščeva proponēto uzstāšanos atbruņošanās sarunās Apvienotajās Nācijās, liecina, ka arī prezidentam Eizenhaueram nav nekādas vēlēšanās sastapties ar padomju varasvīru.

Runājot par jaunu valdību galvu konferenci, Chruščevs aizrāda ka tās uzdevums būtu pārrunāt tādus jautājumus, kā: Berlīni, Vācijas miera līgumu un vispārēju atbruņošanos. — Bet, ja Rietumi traucēs šādu sarunu sekmēšanos, tad Padomju Savienība parakstīs miera līgumu ar Austrumvāciju pati uz savu roku. Chruščevs pasvītro, ka viņš piekrītis tikai tādam miera līgumam ar kuru Vācijām, kādu prasa Padomju Savienība. Pretējā gadījumā nāks piedraudētais atsevišķais Padomju Savienības un Austrumvācijas miera līgums, kam pretojas Rietumu sabiedrotie, un kas Rietumberlīnes pievedceļus nodotu Pankovas valdības pārziņā.

Vēstulē Chruščevam ministru prezidents Mekmillens uztraucas par pašreizējo Padomju Savienības politiku un par stāvokļa saspīlēšanos Rietumu un Austrumu starpā. Uz to Padomju Savienības premjērs atbildēja pavisam asi, un tas arī sacēla lielo sašutumu Anglijas valdības aprindās. Proti, Chruščevs uzsvēra: ja Mekmillens grib viņu vainot pašreizējā saspīlējuma pieaugumā, tad viņš, Chruščevs, pārstās respektēt Mekmillena personu pārliecībā, ka pēdējais, kā Anglijas valdība galva, uz šīsdienas notikumiem raugās pilnīgi aplami un nereāli. — Tālāk Chruščevs uzskaitīja aukstā kara iemeslus, un, viņa uztverē, tie ir sekojoši: pirmkārt, nav miera līguma ar Vāciju, kas likvidētu Rietumu sabiedroto militāros garnizonus Rietumberlīnē; otrkārt, militāro bloku eksistence, un treškārt, Sav. Valstu militāro bāzu tīkls, kas apņem Padomju Savienību. Šādos apstākļos miers neesot iespējams. „Tikmēr, kamēr šīs bazes pastāvēs, mēs pret tām spersim visus iespējamos soļus, raksta Chruščevs. „Vienošanās vien šo stāvokli nevar likvidēt. To var likvidēt vienīgi bažu likvidācija." Vēstules beigās Chruščevs vēl uzbruka Mekmillenam par pēdējā nostāju Parīzes valdību galvu konferences sākumā un nobeigumā. Un, proti, Mekmillens savā laikā pievienojās Sav. Valstu deklarācijai, ka konferences izjaukšanā vainīgs neviens cits kā Chruščevs. Tāpat Maskavas „Melnajā grāmatā" Mekmillens nonāca arī par savu runu parlamentā, kad viņš vainoja Padomju Savienību amerikāņu RB-47 bumbveža notriekšanā ārpus padomju territorijas.

Anglijas ministru prezidents Mekmillens bija pirmais, kas aizrāvās ar Padomju Savienības miermīlīgās sadarbības politiku, aizskrēja uz Maskavu, lai tur tiktu Chruščeva ignorēts un apvainots. Pat vēl pēc Parīzes konferences, gan mazliet vilies, Mekmillens domāja, ka ar Padomju Savienību ir iespējams miermīlīgi sadarboties.

Ahgļu politiskās aprindas šaubās, ka ministru prezidents Mekmillens pēc pēdējā pliķa saņemšanas no Maskavas tāpat domās arī nākotnē.

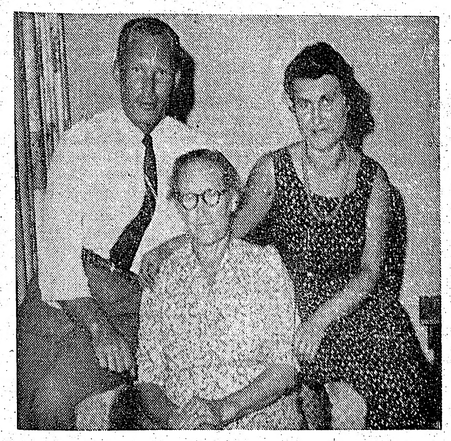

Grieta Vilsone (vidū) no okupētās Latvijas ierādusies Kanadā pie dēla Artura un vedeklas Mīrdzas (Sk. rakstu 5. lp.).

MASKAVAS VIZĪTE DOD SPARU

TAGAD ARĪ RAULS KASTRO BRĪDINA SAV. VALSTIS AR PADOMJU SAVIENĪBAS RAĶETĒ

Pēc atgriešanās no vizītēm Padomju Savienībā, Čechoslovakijā un Apvienotajā Arabu Republikā, Kubas aizsardzības ministrs Rauls Kastro uzrunāja pirmā Latiņu Amerikas jaunatnes kongresa delegātus un strādnieku pārstāvjus no dažādām Dienvidamerikas valstīm. Sasirgušā Fideļa Kastro brāļa runas radīja iespaidu, ka tā tikpat labi varētu būt Maskavas kā Kubas komūnistu rokas darbs.

Vašingtonā. Rauls Kastro savus uzbrukumus veltīja vairākos virzienos. Vispirms pret Sav. Valstīm, brīdinot, ka agresijas gadījumā amerikāņi dabūs iepazīties ar Padomju Savienības raķetēm. Pieminēdams būtnas, ka Padomju Savienība gatavotos ierikot militāras bazes Kubā, jaunākais Kastro klausītājiem paskaidroja, ka tas nenotiks, un vienkārši tādēļ, ka Padomju Savienībai militāras bazes ārvalstīs neesot vajadzīgas. „Pēdējās raķešieroči ir tik spēcīgi," sacīja Rauls, „ka Padomju Savienība no savas territorijas var sasniegt katru pasaules daļu" (liekot saprast, ka šeit domātas Sav. Valstis).

Pēc Sav. Valstu „iznīcināšanas" ar Padomju Savienības raķetēm Rauls par nākamo upuri izvēlējās Amerikas Valstu organizāciju. Raķešdraudu rezultātā pēdējā nekad nav bijusi ciešāk saliedēta kā tieši šodien, tā stāv aiz Sav. Valstīm un ir pat gatava sekot amerikāņu vadībai. To visu Rauls mēģināja noliegt, sacīdams, ka Amerikas Valstu organizācijai neesot nekāda prestiža un ka savā darbībā tā esot bezspēciga. Un tomēr — Kubas pārstāvji jau tuvākā nākotnē apmeklēs šīs organizācijas valstu ārlietu ministru konferenci, — lai aizstāvētu savas intereses.

Iekšpolitikai Rauls Kastro veltīja pavisam maz laika, vienīgi īsumā pieskaroties sava brāļa, ministru prezidenta Fideļa Kastro veselībai. Runātājs ignī izsmēja tos, kas domājot, ka Fidelis vēl esot nopietni slims. Tie visi jau drīzumā dabūšot iepazities, cik stiprs viņa brālis īstenībā esot. Rauls arī paziņoja, ka jaunatnes dienu nobeigumā atvadvārdus teiks pats ministru prezidents. Pēdējo reizi Fidelis Kastro runāja 26. jūlija revolūcionārās kustības gada dienas atcerē, kad jau bija nopietni saslimis.

Ministru prezidenta Kastro slimībai ieilgstot, pacēlušās balsis par eventuālu vadības maiņu Kubas revolūcionārā valdībā. Tiešie Fideļa pēcnieki būtu jaunākais brālis Rauls un Kubas bankas prezidents, Argentīnas avantūrists Guevara. Politiskie lietpratēji Havanā tai pašā laikā uzsver, ka „troņa mantinieki" ar varu nemēģinās izbeigt Fideļa politisko karjēru. Un, proti, vienīgi Fideļa Kastro leģenda satur kopā Kubas revolūcionāro kustību. Nedz Raulam, nedz Guevaram nav tādu sekotāju un apbrīnotāju, kas gan arī Fidelim pēdējā laikā stipri samazinājušies). Nemaz nerunājot par mazākām radībiņām, no Kubas revolūcionārās kustības izstājušies un aizbēguši lielāks skaits karavīru, kas vadīja Kastro partizānu vienības un vēlāk bija iecelti augstos amatos. Piedzīvojušo diplomātu rindas tā izretinājušās, ka atbildīgi amati tiek nodoti nemākulīgu personu rokās, un viņu galvenais nopelns ir lojālitāte ministra prezidentam Kastro.

Pēdējais un iespaidīgākais Kastro režīma bēglis ir majors Čibass, kas bija Kastro dzelzceļu „komisārs" Čibass pagājušajā nedēļā, savas dzīvesbiedres pavadīts, nelielā laivinā ieradās Floridā un lūdza politiska asila tiesības. Pēc vairāku dienu slapstīšanās pēdējais nolēma stāties preses jautājumu priekšā un paskaidrot savas bēgšanas iemeslus. (Pirms tam jau viņu bija nopratinājušas Sav. Valstu drošības iestādes). Intervijā bēglis paskaidroja, ka galvenais iemums atstāt Kastro dienestu bijis straujā komūnistu varas pieaugšana Kubā. Viņš gan noliedz, ka Kubā būtu Padomju Savienības bazes, kā arī saciia, ka viņam neesot zināmi gadījumi, kad viņa vadītie Kubas dzelzceļi būtu pārvadājuši ieročus no padomju bloka valstīm. Bet komūnistu iefiltrēšanos viņš atzina, tāpat kā to pagājušās nedēļas nogalē atzina kāds Kubas rektors - trimdinieks.

Pēdējais paskaidroja, ka Kubā iefiltrēti ap 3.000 komūnistu aģentu, kas nāk no dažādām komūnistu pasaules valstīm, piem., Padomju Savienības, Čechoslovakijas, Polijas un komūnistu Ķīnas. Lai gan Rauls Kastro apgalvo, ka Padomju Savienībai bazes Kubā nav vajadzīgas, redaktors Medrano tikpat katēgoriski apgalvo, ka tilta gala pozīcijas Padomju Savienībai Kubā jau izdevies nostiprināt. Kubas nostāja pret Sav. Valstīm katrā ziņā apstiprina redaktora domu. To vēl tālāk pasvītro Kubas iesniegums Starpamerikāņu miera komisijai, kurā Kubas valdība žēlojas, ka Sav. Valstis ar savu provokatīvo un agresīvo izturēšanos vainojamas saspīlējuma kāpināšanā Karaibu jūras apkārtnē.

KASTRO TURPINA AMERIKĀŅU ĪPAŠUMU NACIONĀLIZĒŠANU

Havanā. Latiņu Amerikas jaunatnes dienu nobeigumā Kubas aizsardzības ministrs Rauls Kastro paziņojis, ka valdība nacionālizējusi jaunus amerikāņu īpašumus 750 milj. dolaru vērtībā. Tas nozīmē, ka kopš Kastro sāka savu atsavināšanas politiku, amerikāņi Kubā zaudējuši jau trīs ceturtdaļas no visiem privātīpašumiem.

Paziņojot jaunā nacionālizācijas viņa rezultātus, Rauls Kastro ātklāti pateica, ka tas darīts, lai atspēlētos Sav. Valstīm par šīgada cukura kvotas samazināšanu un draudiem, ka samazināšana turpināsies arī nākotnē.

Kā jau agrāk solīts, jaunatnes dienu nobeigumā runāja arī pats ministru prezidents — 80 gradu karstumā, biezā vilnas mēteli satinies. Jūtamās slimības sekas un vārgā balss tomēr nekavēja orātoru Kastro runāt veselas 3 stundas!

Abu Kastro un citu viņu revolūcionārās kustības atbalstītāju pretamerikāniskās runas jaunatnes dienu laikā atstājušas ļoti nepatīkamu iespaidu kā pašā Kubā, tā Sav. Valstīs. Kubā par šo gaisotni visvairāk uztraucas katoļu baznīca, kas vienoti un tagad pavisam atklāti kritizē Kastro komūnistiem labvēlīgo politiku. Tieši šīs politikas dēļ Kastro jau ir zaudējis daudz savu agrāko līdzcinītāju un atbalstītāju.

Vašingtonas nostāja pret Kubu nedēļas nogalē visskaidrāk izpaudās Starpamerikāņu miera komitejai iesniegtā memorandā, kurā pateikts, ka Kubas valdība tagad atrodas atklātā sabiedrībā ar Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu.

IEVĒRĪBAI

Vēlēšanu komisija atgādina, ka LNAK padomes 1960. gada vēlēšanām kandidātu sarakstu iesniegšanas termiņš izbeidzas š. g. 20. augustā, un lūdz šo terminu nenokavēt.

Tās organizācijas vai kandidātu uzstādītāju grupas, kas kandidātu sarakstus vēlētos nodot personiski Vēlēšanu komisijai, to varēs izdarīt š. g. 15. un 17. augustā Sv. Andreja baznīcas telpās, — Carlton un Jarvis ielu stūrī, Toronto, no pl. 8—10 vakarā, LNAK birojā."

BALTIEŠU PĀRSTĀVJI AUDIENCĒ PIE PREMJĒRA DĪFENBEIKERA

Piektdien, 5. augustā, Baltijas tautu federācijas pārstāvjus audiencē pieņēma Kanadas ministru prezidents Džons Dīfenbeikers. Audience ilga pusstundu. Tāpat pusstundu ilgā audiencē pārstāvji bija pie ārlietu ministra Grīna un emigrācijas ministres Fērklo. Latviešus pārstāvēja LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis un A. Svenne, kas ar sarunās gūtajiem panākumiem ir apmierināti. Plašāks raksts sekos.

SIDRABENĒ 13. AUGUSTĀ

Kanadas latviešu jaunatnes sporta meistarsacīkstes, teātŗa izrāde un deja.

SĀKUMS PL. 7 VAKARĀ.

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

STARU UN ĒNU ROTAĻAS

Siena un zāļu smaržas, ūdeņu un mežu šalkas un cilvēku čalas atnāk līdzi Toronto klusā istabā, un aiz pateicības rokas saliekas lūgšanā. Ir tik daudz jauka redzēts, dzirdēts un izjusts Saulaines līčos, daudz ticības un paļāvības labajam paņemts līdzi. Viss tur ir labs. Jūs tur reiz paēdat kā cilvēks gardas maltītes, bez bailēm atļaujaties saules un vēju glāstiem un ūdeņu šūpām. Ar apbrīnu vērojat bērnu garīgās un fiziskās veselības labā paveikto. Jūs jūtat pateicību par vecāku un audzinātāju uzupurēšanās gribu, stādīt jaunajās sirdīs mīlestību un interesi par tālo tēvzemi.

Mēs visi zinām, ka daudz ir pasaulē jo varenu dabas veidojumu un neaptveramu krāšņumu! Un tomēr mūsu sirdis saista daudz dzīvāk kāds vienkāršāks dabas stūris, jo no tā mēs paņemam savai ikdienai līdzi kādu stiprinājumu un remdējumu. Kā tas iespējams? Laikam taisnība būs V. Upeslācim bērnu svētku atklāšanas uzrunā. Tas nav zemes stūris vien, tā ir mūsu kopība, kas velk un saista.

Aizbrauciet uz Saulaini rudenī, kad tur greznosies koki žilbinošās krāsās. Patiešām — mēs varētu, spēkus saliekot, veikt lielus darbus, iegūt un izveidot jebkurā malā mazu Latviju.

Šāds zemes gabals tomēr mitēsies tāds būt, kad tur aprimsies latviešu valoda, kad tani soli nespers latvietis. Tā, lūk, ir vienkārša, un tomēr diezgan liela problēma.

Tie, kas grib ar jaunām idejām iekarot pasauli, lai tās uzmanību pievērstu mūsu mazās zemes liktenim, lai iesāk šo milzu darbu ar mazumu. Proti, lai atrod iespējas piespiest sevi un savus jaunākos brāļus un māsas mīlēt un cienīt savu valodu, sarunāties latviski, neizlikties par to, kas nav. Šķietami maza prasība. Un tomēr — mūsu bērni un pusaudži, tikai uzrunāti, atbild latviski. Noklausās pamācības, rājienus, stāstījumu svētbrīdī par mūsu varonīgi latvisko jaunatni dzimtenē, bet tas viņus neaptur bulduret angliski.

Mēs visi, laikam, esam tikai bērni, lieli un mazi, mūs neietekmē aicinājumi — kamēr . . . mēs neesam izbaudījuši sodu uz savas ādas, sodību par savu dzīvi. Mums netrūkst norādījumu un mācību par labu un pareizu dzīves veidu. Bet mums truluma un akluma atņemšanai vajaga kādreiz uguns pātagas, ūdens plūdu, neražas gadu, bada un slāpju, personīga posta un visu dzīvi iznīcinošu kaŗu. Šinīs pārbaudījumu brīžos mēs atzīstam savu niecību, mēs zemojamies un lūdzamies, un tad kādu laiku mums atkal ir miers un visa pārdzīvotā sadziedēšana. Pēc tam sākas viss no gala. Un — vai kāds var atminēties gadu, kurā bijis īsts miers un klusums pasaulē? Bet tas mums nekā nestāsta. Mēs nerūpējamies par savu nākotni, kad mūsu rokās un spēkos tas dots, kad mums vēl ir laiks. Tā mēs nodeldējam savus iekšējos spēkus kā brīvās pasaules pilsoņu daļa, tā mēs samazinām sevi, kā simboliski atdalīta latviešu tautas kopība un kā atsevišķi cilvēki.

Vecākiem vajadzētu atrast savu bērnu apziņā tādu autoritāti, ka katrs viņu vārds un noteikums būtu bērnam nepārkāpjams likums. Un tad varētu nākt vecāku mīlestība un sadarbība. Ja bērns atzīst, ka dusmīgais un rūcošais tēvs ir nevis lauva, bet tikai paglaudāms kaķēns, viņš aizies vieglāko un patīkamāko ceļu. Un viņa dzīve bez ērkšķiem bieži nonāks bezdibeņa tuvumā.

Mūsu un ikvienas tautas dzīvē atrodas lielas personības, kas ceļu augšup izlauzušas grūtā un sūrā piepūlē. Mums ir mātes trimdā, kuras savus bērnus izaudzinājušas ar tādu uzupurēšanos, kas jau līdzinās teiksmai un brīnumam. Taču mūsu vecāku vairums centīsies sniegt saviem bērniem mīlestību un piepūles atvairi, atstājot audzināšanu neminamu apstākļu — dzīves gādībai. Un bieži šis apstākļu gādības radītās sekas nav tās, ko vecāku mīlestība gribētu bērniem novēlēt. N. S.

ATENTĀTS PRET TRIMDINIEKIEM ARĢENTĪNĀ

Kroatu namā Buneosairesā 16. jūlijā spräga paštaisīta bumba, kas prasīja 3 gadu vecas meitenes dzīvību un ievainoja ap 30 cilvēku. Šinī namā mītinās arī Eiropas atbrīvošanas organizācija, kurā ietelp 14 apspiesto tautu pārstāvji, to skaitā arī latvieši. Pieņem, ka atentāta rīkotāji bijuši dienvidslavu komūnisti, un viņu nolūks bijis vērsties pret minēto trimdinieku organizāciju. Tomēr atentāta brīdī kroatu namā noticis kāds bērnu sarīkojums.

Nedēļu vēlāk, atzīmējot Apspiesto tautu nedēļu, Buenosairesas katedrālē notika svinīga mesa, ko vadīja kardināls Kalžo-no. Pie katedrāles ieejas uz kāpnēm pa dievkalpojuma laiku bija novietoti 14 apspiesto tautu karogi, arī Latvijas. Kardināls savā runā asi uzbruka komūnismam un teica, ka apspiestās tautas vienreiz atgūs brīvību. Dievkalpojumā piedalījās pāri par 5.000 cilvēku.

Maskavas valdība uzsākusi Argentīnā arī cita veida kampaņu, nolūkā diskreditēt antikomūnistisko kustību. Paļomju valdība pieprasījusi Argentīnas valdībai izdot četrus trimdiniekus, kas esot kaŗa noziedznieki. Argentīnas valdība apcietināja šīs pieprasītās personas, bet pēc apstākļu noskaidrošanas atkal atbrīvoja. Budzis.

CĪŅA AP ZIEMEĻATLANTIJU

„EMPIRE OF THE NORTH ATLANTIC" by Gerald S. Graham, University of Toronto Press izdevums, 338 l.p., Cena $6.-.

Profesors Grēms sniedz pētījumu par triju gadusimteņu Eiropas nāciju cīņu ap Ziemeļatlantiju, sākot ar pirmo bruņoto burinieku iekaŗojumiem sešpadsmitajā g. s. Pakāpeniski, sacenšoties ar Spāniju un pēc tam ar Holandi un Franciju, Anglija ieguva varu un pārvaldīja jūras, līdz beidzot, Napolenona kaŗu laikā, kaut gan tai bija toreiz relātīvi vājš kaŗaspēks, varēja izplēst savu imperiju no Ziemeļatlantijas centra līdz vistālākajiem Indijas un Klusā okeana stūŗiem. Budzis.

KRISTĪBAS BRĪVDABAS SVĒTNĪCĀ

Sv. Pāvila draudzes Montreālā lauku īpašumā Tērvetē pirmās kristības brīvdabas svētnīcā notika 10. jūlijā. Māc. V. Šēfers ar Valtera un Ausmas Ulžu nokristīto dēlu Pēteri Uldi un kūmām.

KURSI CĪŅAI PRET KOMŪNISMU

Projekts dibināt Brīvības akadēmiju

Pirms vairākiem gadiem dažām personām Orlando pilsētā, Floridā, radās ideja, ka Amerikai nepieciešama kāda jauna, vēl neesoša mācības iestāde — Brīvības akadēmija, kur plašās un pamatīgās studijās ideoloģiski sagatavotu speciālistu kadrus cīņai pret komūnismu.

Tikai šovasar šī ideja guva ASV Kongresa Juridiskās komitejas akceptu, un augustā likumprojekts par šīs akadēmijas radīšanu nāks Senātā izlemšanā. Paies vēl ilgs laiks, kamēr lielisko Floridas ideju reālizēs, un būs vieta, kur gūt plašu, daudzpusīgu informāciju par sarkano vēzi — komūnismu.

Maskava tomēr negaida, bet tieši pastiprina savu propagandas kaŗu un droši soļo uz priekšu daudzos veidos.

Lai kautcik šo akadēmijas trūkumu novērstu, ASV Jūŗas gaisa spēku baze Glenvjū (pie Čikāgas) rīko 5 dienu (no 29. augusta līdz 2. septembrim) kursus — skolu komūnisma atmaskošanai.

Šo kursu mērķis ir veidot aktīvus spēkus pret morālo nevērību un politisko apatiju sakarā ar sirpja un āmura draudiem brīvo nāciju eksistencei.

Lekcijas paredzētas katru dienu no plkst. 8.30 rītā līdz plkst. 10.00 vakarā.

Šeit daži lekciju temati: komūnisma filozofija, komūnisma morāle un motīvi, komūnistu partijas uzbūve Padomijā, komūnisma vervēšanas metodes, komūnisms satelītu zemēs, komūnisms Ķīnā, komūnisms Sav. Valstīs, komūnistu segorganizācijas, jaunatne un komūnisms, komūnisma tiesiskais aspekts, tūrisms un kultūras apmaiņa, Padomijas ārlietu politikas darbība, komūnisma apkaŗošana un citi temati.

Katru dienu paredzēts laiks arī diskusijām, kur tieši iztirzās dažādas metodes un veidus, kā rīkoties. Tāpat katru dienu paredzēta kāda filma par komūnismu. Rādīs arī vienu komūnistu pretamerikāņu propagandas filmu, lai gūtu priekšstatu par to, kā rīkojas sarkanie.

Par lektoriem darbosies daudzi speciālisti komūnisma jautājumos.

Lai minam kaut vai tikai dažus: Dr. Fredis Švarcs, austrālietis, kurš vairākkārt apceļojis pasauli, nemitīgi stāstīdams par komūnisma briesmām un kā pret tām cīnīties. Liels komūnisma pazinējs un lielisks runātājs. Viņš ir arī „Christian Anti-Communism Crusade" direktors.

Dr. Gerhards Nīmeijers, politisko zinātņu profesors Notre Dame universitātē. Prof. J. Harts, De Paul universitātes dekāns, Richards Arens — Kongresa pretamerikāniskās darbības izmeklēšanas komitejas direktors. Politisko zinātņu profesors Antonijs Bouskarens. Viņš ir arī vairāku pretkomūnistisku grāmatu autors.

Dr. Viljams Meijers, armijas psīchiatrs, intervējis vairāk kā 1000 amerikāņu kaŗavīru, kas atgriezās no Korejas gūsta.

Žerberts Filbriks kā FBI aģents 9 gadus slepeni darbojies komūnistu partijā, lai vāktu šai valdības iestādei ziņas par komūnistu darbību.

Bez tam vēl darbosies vairāki citi speciālisti.

Piedalīšanās maksa par visu kursu studentiem, skolotājiem un garīdzniekiem ir $10.-, bet pārējiem $20.-. Skolas nedēļā gaisa spēku bazes vadība iekārtos speciālu autobusa satiksmi ar Čikāgas iekšpilsētu, lai katrs, kas vēlas, var tur ērti nokļūt. Tāpat rūpēsies par apmešanos uz vietas.

Daži mūsu Čikāgas tautieši izteikuši vēlēšanos apmeklēt šīs skolas pilnu kursu, jo atzīst, ka mums vajag daudz vairāk zināšanu cīņai pret komūnismu. Kursi domāti galvenokārt ASV vidienē dzīvojošiem ļaudīm, bet piedalīties var arī no tālākām vietām.

Tuvāka informācija un pieteikšanās:

Education for American Security, P. O. Box 20, Naval Air Station Glenviw, Illionois U.S.A.

Līdzīgus kursus rīkojušas dažas privātas amerikāņu grupas Indianapolē, Kalifornijā un Milvokos, un tādi paredzēti šoruden vēl dažās vietās, piem., Filadelfijā. Sils.

DV DIENAS ASV DURVJU PRIEKŠĀ

Septembŗa mēneša pirmajā nedēļas nogalē, kad iekrīt t. s. gaŗais „vīkends" kā ASV, tā Kanadā, Klīvlendā notiks Daugavas Vanagu dienas.

3. septembrī, plkst. 9,30, sāksies šaušanas sacīkstes, kurās piedalīsies komandas, kā arī atsevišķi šāvēji. Šais sacensībās ASV Vanagi rādīs savu šaušanas māku, piedaloties labākajiem šāvējiem, to vidū bruņinieka krusta kavalierim kapt. Žanim Butkusam, kas jau Latvijā bija pazīstams kā labs šāvējs.

Plkst. 12.00 Navy Park sporta zālē, 7312 W. Clinton Ave. (pie Ridge un Denison Ave. krustojuma), sacentīsies ASV un Kanadas izlases basketbolisti un volejbolisti. Kā zināms, pavasarī, kad Kanadā (Toronto) notika DV svētki, spēcīgā Kalamazū DV komanda pieveica Kanadas izlases basketbolistus, bet toties volejbolā Kanadas spēcīgā „Sparta" sagādāja uzvaru Kanadas Vanagiem.

Plkst. 3 p.p. Brookside sporta laukumā (pie Fulton un Denison Ave.) krustojuma spēkus mēros Kanadas un ASV futbolisti.

Plkst. 5 p.p. — gleznu, daiļamatniecības darbu un grāmatu izstādes atklāšana Bohemian National Home 3. stāvā, DV mītnē, 4939 Broadway Ave.

Plkst. 6 p.p. — teātŗa izrāde Bohemian National Home lielajā zālē, 4939 Broadway Ave. Klīvlendas DV apvienības drāmas kopa uzvedīs M. Zīverta lugu „Rūda" rež. A. Rubeņa iestudējumā. Pēc teātŗa sekos deja.

4. septembrī, plkst. 9 rītā — Daugavas Vanadžu salidojums Bohemian National Home, 3. stāvā, DV mītnē, 4939 Broadway Ave.

Plkst. 10 rītā — Daugavas Vanagu darbinieku sanāksme Bohemian Home, 3. stāvā, DV mītnē, 4939 Broadway Ave.

Plkst. 1 dienā — Daugavas Vanagu organizācijas 15 darba gadu atcere un Lielā junda Engineers Building auditorijā, 100 St. Clair Ave. (pilsētas centrā, pie Ontario un St. Clair ielu krustojuma. Ieeja no St. Clair Ave.). Lielajai jundai sekos priekšnesumi. Dzesināta zāle.

Plkst. 5 p.p. — vīru koŗu koprkoncerts Engineers Building auditorijā, 100 St. Clair Ave. (pilsētas centrā, pie Ontario un St. Clair ielu krustojuma. Ieeja no St. Clair Ave.). Piedalīsies koŗi un atsevišķi dziedātāji no Ņujorkas, Čikāgas, Kalamazū, Milvokiem, Klīvlendas, Nigaras, Des Moines, St. Katarīnēm, Hamiltonas un Toronto. Diriģenti: B. Skulte un J. Cīrulis.

Plkst. 7,30 vakarā — svētku balle Public Auditorium greznajā zālē, E., 6. ielas un Lakeside Ave. krustojumā. Ieeja no Lakeside. Šajā pašā ēkā arī notiks 3. Latviešu dziesmu svētki 1963. gadā.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNĪCĀ, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W. 2.

Tel. BAYswater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

KARNEVĀLS SIDRABENĒ

MASKU PARĀDE UN GODALGOŠANA

Gājiens uz karnevāla laukumu.

Sidrabenē (A. K.) — Pagājušās ceturtdienas pievakarē Sidrabenē notika jautrs karnevāls, kurā piedalījās visi bērnu nometnes dalībnieki. Karnevālu ievadīja klauna (Jānis Simanovskis) ierašanās nometnes teritorijā, kas dalīja saldumus uz visām pusēm. Tad sākās jautrais gājiens uz karnevāla laukumu. Nākošā procedūra bija masku parāde un to godalgošana. Īpaša žūrijas komisija raudzījās, lai maskas būtu oriģinālas un interesantas. Tāpat vērtēts tika tēlojums un masku nosträdājums. Visu beidzot, jau pieminētā žūrijas komisija izraudzīja karnevāla skaistumkaralieni. Šajā godā iekļuva Aina Krūmiņa (havajiete). Masku godalgošanas rezultāti attiecībā uz oriģinālitāti bija šādi: 1. vietā — Lolita Kalniņa, Ilze Karokēviča, Gunta Gūtmane (vējas šņore); 2. vietā — Vija Zuntaka (vikinga); 3. vietā — Richards Ārgals, Gundega Upāna (alu cilvēki). Par tēlošanu 1. vietu ieguva Dzintars Pūpēdis (bēbijs); 2. vietu — Ilze Šmite, Margita Īberga (čarlstona laikmeta dejotājas); 3. vietu — Rens Šteinbergs, Jānis Mukts (kartupeļu maisi). Par masku visrūpīgāko izstrādāšanu 1. vietu ieguva Aina Krūmiņa (havajiete); 2. — Vija Zuntaka (vikinga); 3. — Gundega Karola (slimniece).

Godalgas (saldumus, suvenīrus, ut.t.) saņēma arī bērnu dārza iemītnieki, kas jo cītīgi bija gatavojušies šim notikumam. Pirmo godalgu saņēma Valdis Pālens par masku — Kaķis, bet otrās vietās dalījās Velta Ezerniece (magonīte) ar Inesi Beleviku (sirsniņa). Karnevāls nobeidzās ar tautas dejām un rotaļām pie skaņu plašu mūzikas.

Godalgotie karnevāla dalībnieki. A. Kalniņa uzņēmumi.

Raidījumi latviešiem no Monte Karlo raidītāja

Pateicoties māc. Arn. Ernstsoņa pūlēm un labām attiecībām ar Sanfrancisko Sv. Pāvila lut. baznīcas mācītāju Nitcu, tagad ik trešdienas vakaru no pl. 10.30—10.45, pēc vietējā laika, Monte Karlo raidītājs sniedz 15 min. gaŗus svētbrīžus latviešu valodā, kas galvenokārt domāti tautiešiem okupētā dzimtenē un Eiropā. Viļņu garums 12 un 49 metri (6035 kc/s un 7140 kc/s). Raidījumu vadīšanu Misūri sinode ir uzticējusi mācītājam R. Āboliņam Kalifornijā. Bez svētrunas katrā raidījumā atskaņo: „Dievs Kungs ir mūsu stipra pils" un kādu korāli.

Bez augšminētās „Lutheran Hour" raidījumus latviešiem aiz dzelzs aizkara sniedz arī „Voice of America", kas bez laicīgām ziņām noraida arī īsus svētbrīžus. Par šiem raidjumiem ir zināms, ka tos uzcītīgi klausās okupētajā Latvijā.

No kolchoza uz Kaliforniju

Palo Alto (Kalif.) 22. jūlijā ar „Pan American" lidmašīnu no okupētās Latvijas ieradās 76 g. v. Lūcija Lakstīgala (Neimane) no Zaļenieku kolchoza pie savas meitas M. Hercas, kas dzīvo Palo Alto.

LATVIETIS IEPAZĪST REPUBLIKĀŅU KONVENTU

Šermaņa hotelis Čikāgā ir viens no lielākajiem un modernākajiem visā ASV vidienē. Tas spēj uzņemt ap 1.500 viesu. Patlaban tur notiek republikāņu (GOP) vēlēšanu konvents, kurā tīri negribot ierauts arī latvietis, torontietis Uldis Paparde. Uldis, kas devies uz ASV pavadīt savu vasaras brīvlaiku, cita starpā raksta: „Šī pilsēta ir vistrakākā, kādu jebkad esmu redzējis, sakarā ar republikāņu partijas lielo konventu. Pēdējais notiek tieši manā hotelī, un jāsaka — „miera nav' ne nakt' un dien'." Uzņēmīgais jaunietis, kas nodarbināts Roberta Simpsona firmā, iecerējis savu ceļojumu nobeigt kaut kur rietumos. -Š.

KANADĀ — TORONTO

Pazīstamais DV darbinieks, Arnolds Kvēps 2. augustā kļuva piecdesmitgadnieks. Jubilārs ir cesvainietis, dzimis Kraukļu pagastā. Latvijas brīvvalsts laikā strādājis par dārzkopības inspektoru, darbojies Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacijā, kā arī strādājis par skolotāju Nurmišu dārzkopības un mājturības skolā, bet pēdējos gados dzimtenē bijis Tukuma apriņķa dārzkopības inspektors.

Brīvvalsts laikā aktīvi darbojies aizsargu organizācijā, bet trimdā jau Vācijas nometņu laikā piedalās aktīvi DV organizācijas darbā. 1950. gada vasarā ieceļo Kanadā, ir aktīvs DV Toronto nodaļas biedrs, darbojies nodaļas valdē, revīzijas komisijā, un savā laikā, būdams Toronto DV nama pārvaldes priekšneks, daudz pūļu veltījis DV nama iekārtošanai. Pēdējā delegātu pilnsapulcē Arnoldu Kvēpu ievēlēja DV KV, kur viņš darbojas kā aprūpes nodaļas vadītājs. Jubilārs ir arī aktīvs Toronto Mednieku un makšķernieku kluba biedrs un dibinātājs. Ar dzīvesbiedri Mildu un meitu Austru, kuŗa pag. gadā sekmīgi nobeidza studijas, A. K. dzīvo savā ģimenes mājā, Toronto. Gaviļnieku jubilejas gadījumā sveica tuvāki draugi un sabiedriskā darba līdzgaitnieki.

Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes mācītājs A. Briedis 24. jūlijā visā klusībā atskatījās uz 50 mūža gadiem. Viņu apsveikt bija ieradušies dāmu komitejas un draudzes padomes darbinieki. Jubilārs pag. janvārī atskatījās uz 25 gadu darbību garīdznieka amatā.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861, 118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VĀCIJAS LAIKRAKSTI MALDIJUŠIES.

Latvijas Amerikā redakcijai.

Attiecībā uz kvalifikācijas laiku 5.000 m skrējienam autors (mo) atzīstas, ka kritis par upuri „drukas velniņam." Māsu Press gadījumā viņš godīgā ticībā paļāvies uz ilgadīgiem Vācijas preses avotiem, negribēdams nekādā ziņā likt latviešiem lepoties ar citu spalvām. Bet, trimdā par mājas lietām rakstot, gadās arī tā . . .

Paldies par uzmanības pievēršanu! (mo)

VAI NEATBILDĒŠANA — VISA DARĪŠANA?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Ar lielāko interesi lasīju un pārlasīju J. Klīdzēja rakstu LA š. g. 27. jūlija n-rā „Kā pamodināt latvisko sirdsapziņu?" Lai paldies avīzei un rakstītājam par saturīgo sacerējumu un tā sniegšanu lasītājiem! Tanī atrodu arī teikumu: „Mūsu sūtņi un mūsu nacionālo organizāciju vadība dara visu cilvēka spēkos iespējamo . . ."

Vai tā ir? Savā laikā ALA'i, kas rakstā arī minēta, nosūtīju mazu ierosinājumu un gaidīju atbildi, kā tā uz šo lietu skatās? Atbildi tā arī nesagaidīju. Varat saprast, ka rūgtums iezogas sirdī. Latvijā neatbildētājam ierēdnim draudēja 36.§ piemērošana. — em., ASV.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Debates Kanadas parlamentā par visaugstākā soda mēra (pakāršanas) atcelšanu nākotnē pagaidām atliktas uz nenoteiktu laiku.

Kanadietis W. Kamerons bija apsūdzēts par piedzeršanos publiskā vietā; viņš atrasts savā mašīnā ar liķieŗa pudeli rokā. Ošavas tiesnesis Artūrs Vilmonts konstatēja, ka automašīnas iekšieni nevar atzīt par publisku vietu un tādēļ apsūdzēto attaisnoja. Šis gadījums jūtami uztraucis Ontario „Liquor Control" savienības locekļus, kuŗi bija pārsteigti, redzot, ka likuma 79. pants atrasts par nepilnīgu.

„United Steelworkers" arodbiedrība paredz uzsākt streiku pret „Dominion Bridge" korporāciju. Ja arodbiedrība šinī nedēļā nevarēs panākt izlīgumu ar tiltu celšanas sabiedrību, tad 4.000 strādnieku īslaicīgi paliks bez darba.

Pagājušā nedēļā īpaša žūrijas komisija izraudzīja 5 skaistākās torontietes, kas šogad pirmoreiz piedalīsies „Miss Canada" skaistumkonkursā.

Ontario Drošības Līga, pamatojoties uz nelaimes gadījumu statistiku, ieteic visiem auto īpašniekiem, sasniedzot pilnus 60 gadus, atteikties no auto vadīšanas, lai samazinātu katastrofas. Pieredze rādot, ka šajā gadu robežā orientēšanās spējas dažkārt samazinājušās par 30%.

Toronto policija nule kā uzgājusi lielākos vairumos visai bīstamo nitroglicerīnu, ar kuŗu būtu iespējams uzspridzināt vairākas ēkas. Pārmeklējot kādu māju Harding avenijā, atrasti arī citi spridzekļi un mazkalibra ieroči.

Kongo republikas premjērministrs Lumumba, viesojoties Montreālā, žurnālistiem izteicies, ka nepatiesas ir ziņas par balto sieviešu izvarošanu Afrikā. Arī nostāsti par mūķeņu izvarošanu neatbilstot patiesībai.

Pagājušajā nedēļā spraigas debates risinājās Otavā, kad premjērministri no 10 Kanadas provincēm pulcējās uz dominijas un provinču konferenci. Notikumu degpunktā bija Ontario provinces premjēra Leslija Frosta priekšlikums federālajai valdībai uz 50-50 bazes dalīties ar Ontario provinci ienākumu nodokļu sadalīšanā. Šādam priekšlikumam pretojās finanču ministrs Flemings un premjērministrs J. Difenbeikers. Ja federālā valdība būtu akceptējusi Frosta izstrādāto plānu, kuŗu atbalstīja arī Kvebekas jaunievēlētais premjērs Lesāžs, tad Ontario valdība gada laikā būtu ieguvusi 477 milj. dolaru, kuŗus Frosts vēlējās izlietot saimnieciskā uzplaukuma veicināšanai.

ŠĶISTAI…

DZINTARA MEKLĒTĀJA —

ŅUJORKĀ, VIĻA ŠT…

Zenta Liepa pieder pie tās dzejnieku paaudzes, kas izaugusi trimdā. Dzejnieces pirmais dzejoļu krājums „Mēness akmens" iznāca 1949. gadā Vācijā „Gaujas" apgādā, ar Pētera Ērmaņa ievadvārdiem.

Nule apskatāmā grāmatā ir sakopotas 127 dzejas, kas sadalītas septiņās nodaļās: Saules stunda, Zelta ābols, Vakara viešņa, Mēness birzes, Egles sniegā un Ziemeļu putns. Ar dzejoli „Dzintara meklētāja", no kā ņemts virsraksts visam dzejoļu krājumam, grāmata noslēdzas.

Izlasot šo grāmatu ir tā, it kā būtu uz laiku pabūts augsta kalna dzidrajā gaisotnē, kur dienas skaņums un vakara šaubas vairs neielaužas. Labi ir iepazīties ar dzejnieces personību, kas tik viengabalaina un sevī dusoša, ka liekas kā burvība, ka atomu gadsimtā iespējams tāds brīnums.

Svešuma gūstītā, (138. lp. Smēlēja) Zenta Liepa rada ap sevi pati savu pasauli, kur tā ieved arī lasītāju. Šī dzeja savā pamatnoskaņā ir rada garīgai gaisotnei dainās. Latvietim labais un skaistais ir identiski jēdzieni; tā tas ir arī Zentas Liepas dzejā. Savu prieku un skumjas, ilgas, pamestību un mīlestību dzejniece pārrada skaistumā. Tas ir šķīsts kā rīta rasa vai bērna smaids.

Vai tas būtu dzīvības skurbums, saplūšana ar dabas pirmatnējo spēku, vai atteikšanās rūgtums, Zenta Liepa visu pārrada šķīstā, klusinātā daiļumā. Lai runā piemēri:

> **„Pa pasauli staigāja gaisma —**
> **Vēl jauna, dzidra un brīva.**
> **Es elpoju kāri. Es biju**
> **Ar tūkstoš dzīvībām dzīva."**
> (51.)

Kas par varenu dzīvības pārdzīvojumu, bet cik apvaldīti un klusināti tas izteikts. Lasot šīs rindas nāk prātā agrs rasains rīts, kur bērns lasa pļavā puķes. Tak viss šai dzīvē ir mainīgs, un laimes pārdzīvojumam seko skumjas:

> **„Pa pasauli staigāja degot**
> **Jau liesmaini tuksneša vēji.**
> **Es saucu tevi, bet balsi**
> **Vairs manu tu nedzirdēji."**
> (Turp.)

Zentas Liepas pasaule brīžiem ir tik savdabīga un sevī dusoša, ka vienīgi meditējot tā atveras lasītājam. Jo vairāk šo dzeju kāds lasa, jo skaistuma pārdzīvojums kļūst dziļāks. Apklust sāpes. Sirdī ienāk harmonija un miers.

Dzejniece ir sevišķi izkopusi dzejoļu iekšējo formu. Savdabīgo izteiksmi sasaista pārdzīvojuma dziļums un īstums. No stila līdzekļiem dzejniece iemīļojusi atkārtojumu. Brīžiem dzejolī atkārtotas atsevišķas rindas, brīžiem vesels pants. Tas piešķir dzejai ne tikai lielāku mūzikalitāti, bet arī līdzinās kontrapunktam gleznā. Atkārtoti uzsvērtais iespiežas atmiņā, palīdz dzeju labāk atcerēties. Ja visumā dzejniece atkārtošanos ir lieto-

(66. turpinājums)

Ciruļdziesma brīdī vēroja Pelerīna zobga…

gada 10. augustā, 64. n-rs.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
210 VICTORIA AVE., APT. 16.

. Andrejsons, C. L. U.
41 Muirecrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c.
veida apdrošināšana.

LASITAJU
vēstules

VĀCIJAS LAIKRAKSTI MALDIJUSIES.

Latvijas Amerikā redakcijai.

Attiecībā uz kvalifikācijas laiku 5.000 m skrējienam autors (mo) atzīstas, ka kritis par upuri „drukas velniņam." Mūsu Press gadījumā viņš godīgā ticībā paļāvies uz ilgadīgiem Vācijas preses avotiem, negribēdams nekādā ziņā likt latviešiem lepoties ar citu spalvām. Bet, trimdā par mājas lietām rakstot, gadās arī tā . . .

Paldies par uzmanības pievēršanu! (mo)

VAI NEATBILDĒŠANA — VISA DARĪŠANA?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Ar lielāko interesi lasiju un pārlasiju J. Klidzēja rakstu LA 5. g. 27. jūlija n-rā „Kā pamodināt latvisko sirdsapziņu?". Lai paldies avīzei un rakstītājam par saturīgo sacerējumu un tā sniegšanu lasītājiem! Tanī atrodu arī teikumu: „Mūsu sūtņi un mūsu nacionālo organizāciju vadība dara visu cilvēka spēkos iespējamo . . ."

Kā tā ir? Savā laikā ALA'i, kas rakstā arī minēta, nosūtiju mazu ierosinājumu un gaidiju atbildi, kā tā uz šo lietu skatās? Atbildi tā arī nesagaidiju. Varat saprast, ka rūgtums iezogas sirdī. Latvijā nebildētājam ierēdnim draudēja 36.§ piemērošana.

— em, ASV.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Debates Kanadas parlamentā par visaugstākā soda mēra (pakāršanas) atcelšanu nākotnē pagaidām atliktas uz nenoteiktu laiku.

Kanadietis W. Kamerons bija apsūdzēts par piedzeršanos publiskā vietā; viņš atrasts savā mašīnā ar likieta pudeli rokā. Ošavas tiesnesis Artūrs Vilmonts konstatēja, ka automašīnas iekšieni nevar atzīt par publisku vietu un tādēļ apsūdzēto attaisnoja. Šis gadījums jūtami uztraucis Ontario „Liquor Control" savienības locekļus, kuri bija pārsteigti, redzot, ka likuma 79. pants atrasts par nepilnīgu.

„United Steelworkers" arodbiedrība paredz uzsākt streiku pret „Dominion Bridge" korporāciju. Ja arodbiedrība šinī nedēļā nevarēs panākt izlīgumu ar tiltu celšanas sabiedrību, tad 4.000 strādnieku īslaicīgi paliks bez darba.

Pagājušā nedēļā īpaša žūrijas komisija izraudzīja 5 skaistākās torontietes, kas šogad pirmoreiz piedalīsies „Miss Canada" skaistumkonkursā.

Ontario Drošības Līga, pamatojoties uz nelaimes gadījumu statistiku, ieteic visiem auto īpašniekiem, sasniedzot pilnus 60 gadus, atteikties no auto vadīšanas, lai samazinātu katastrofas. Pieredze rādot, ka šajā gadu robežā orientēšanās spējas dažkārt samazinājušās par 30%.

Toronto policija nule kā uzgājusi lielākos vairumos visai bīstamo nitroglicerīnu, ar kuru būtu iespējams uzspridzināt vairākas ēkas. Pārmeklējot kādu māju Harding avenijā, atrasti arī citi spridzekļi un mazkalibra ieroči.

Kongo republikas premjērministrs Lumumba, viesojoties Montreālā, žurnālistiem izteicies, ka nepatiesas ir ziņas par balto sieviešu izvarošanu Āfrikā. Arī nostāsti par mūķeņu izvarošanu neatbilstot patiesībai.

Pagājušajā nedēļā spraigas debates risinājās Otavā, kad premjērministri no 10 Kanadas provincēm pulcējās uz dominijas un provinču konferenci. Notikumu degpunktā bija Ontario provinces premjēra Leslija Frosta priekšlikums federālajai valdībai uz 50-50 bazes dalīties ar Ontario provinci ienākumu nodokļu sadalīšanā. Šādam priekšlikumam pretojās finanču ministrs Flemings un premjērministrs J. Difenbeikers. Ja federālā valdība būtu akceptējusi Frosta iztrādāto plānu, kuru atbalstīja arī Kvebekas jaunievēlētais premjērs Lesažs, tad Ontario valdība gada laikā būtu ieguvusi 477 milj. dolaru, kurus Frosts vēlējās izlietot saimnieciskā uzplaukuma veicināšanai.

ŠĶĪSTAIS DAIĻUMS

DZINTARA MEKLĒTĀJA — ZENTAS LIEPAS DZEJAS, 150 lp.

ŅUJORKĀ. VIĻA ŠTĀLA APGĀDS 1959. GADĀ

Zenta Liepa pieder pie tās dzejnieku paaudzes, kas izaugusi trimdā. Dzejnieces pirmais dzejoļu krājums „Mēness akmens" iznāca 1949. gadā. Vācijā „Gaujas" apgādā, ar Pēteŗa Ērmaņa ievadvārdiem.

Nule apskatāmā grāmatā ir sakopotas 127 dzejas, kas sadalītas septiņās nodaļās: Saules stunda, Zelta ābols, Vakara viesība, Mēness birzes, Egles sniegā un Ziemeļu putns. Ar dzejoli „Dzintara meklētāja", no kā ņemts virsraksts visam dzeju krājumam, grāmata noslēdzas.

Izlasot šo grāmatu ir tā, it kā būtu uz laiku pabūts augstā kalna dzidrajā gaisotnē, kur dienas skaņums un vakara šaubas vairs neielaužas. Labi ir iepazities ar dzejnieces personību, kas tik viengabalaina un sevī dusoša, ka liekas kā burvība, ka atomu gadsimtā iespējams tāds brīnums.

Svešuma gūstīta, (138. lp. Smēlēja) Zenta Liepa rada ap sevi pati savu pasauli, kur tā ieved arī lasītāju. Šī dzeja savā pamatnoskaņā ir rada garīgai gaisotnei dainās. Latvietim labais un skaistais ir identiski jēdzieni; tā tas ir arī Zentas Liepas dzejā. Savu prieku un skumjas, ilgas, pamestību un milestību dzejniece pārrada skaistumā. Tas ir šķīsts kā rīta rasa vai bērna smaids.

Vai tas būtu dzīvības skurbums, saplūšana ar dabas pirmatnējo spēku, vai atteikšanās rūgtums, Zenta Liepa visu pārrada šķīstā, klusinātā daiļumā. Lai runā piemēri:

„Pa pasauli staigāja gaisma —
Vēl jauna, dzidra un brīva.
Es elpoju kāri. Es biju
Ar tūkstoš dzīvībām dzīva."
(51.)

Kas par varenu dzīvības pārdzīvojumu, bet cik apvaldīti un klusināti tas izteikts. Lasot šīs rindas nāk prātā agrs rasains rīts, kur bērns lasa pļavā puķes. Tak viss šai dzīvē ir mainīgs, un laimes pārdzīvojumam seko skumjas:

„Pa pasauli staigāja degot
Jau liesmaini tuksneša vēji.
Es saucu tevi, bet balsi
Vairs manu tu nedzirdēji."
(Turp.)

Zentas Liepas pasaule brīžiem ir tik savdabīga un sevī dusoša, ka vienīgi meditējot tā atveras lasītājam. Jo vairāk šo dzeju kāds lasa, jo skaistuma pārdzīvojums kļūst dziļāks. Apklust sāpes. Sirdī ienāk harmonija un miers.

Dzejniece ir sevišķi izkopusi dzejoļu iekšējo formu. Savdabīgo izteiksmi sasaista pārdzīvojuma dziļums un īstums. No stila līdzekļiem dzejniece iemīļojusi atkārtojumu. Brīžiem dzejoļi atkārtotas atsevišķas rindas, brīžiem vesels pants. Tas piešķir dzejai ne tikai lielāku muzikalitāti, bet arī līdzinās kontrapunktam glezná. Atkārtoti uzsvērtais iespiežas atmiņā, palīdz dzejoļa labāk atcerēties. Ja visumā dzejniece atkārtošanos ir lietojusi ar mēru un vietā, tad tomēr ir pagadījies, ka dažos dzejoļos tas it kā nogurdina lasītāju. Piem. 153. lp. u.c.

Zenta Liepa var uzrakstīt dzejoli pilnīgi bez atskaņām, un tomēr šī dzeja skan ar kādu iekšēju skanēšanu, kādu savdabīgu ritmu uzburto vizionāro gleznu dēļ (Ziedu zila nakts 88. lp.).

Vispār svaigas, vienreizīgas gleznas ir Zentas Liepas stiprā puse. Tieši ar šo varēšanu dzejniece iegūst „savu seju". Īpatnēja pasaules redzēšana, pārdzīvojumu izteicot nenolietotā gleznā, ir gandrīz ikvienā dzejolī.

„Stāvajā
Debesu kalnā
Kāpj mēness
Ar sudraba slēpi
vai arī: (144. lp.)
Medū iemērktu
Karstu un brūnu
Sapnis smaidot
Iznes man rausi.
(119. lp.)

Arī smeldzīgu sāpju pārdzīvojumu dzejniece izsaka vienkāršiem, dziļi izjustiem vārdiem:

„Velti tu traukos liec pukes
Tavs dārgais viesis vairs neie-
Smaidot šai namā." nāks
(55. lp.)

Zentas Liepas dzeja ir aplam smalkjūtīga. Rotaļīgums un bezgaligs maigums skan rindās:

„Viegli un maigi
Līdz apvāršņiem
Prieks pārslidējis
Uz pirkstgaliem." (126. lp.)

Dzejnieces dzeja nekad nav asa vai šķautnaina. Šai grāmatā pat meklējot neatrast griezīgas skaņas. Zentai Liepai piemīt mēra sajūta un varēšana radīt noskaņotu un harmonisku darbu. Ja Ēriks Ādamsons ir teicis: „Tik miers, tik miers, mums dvēselē dod apskaidrotu dzīvi," tad lasot Zentas Liepas dzejas, lasītājs atgūst sirdsmieru, pat ja ir bijis drūms, nelaimīgs un sāpju plosīts. Dziļu labestību pret dzīvi un cilvēkiem izstaro šī grāmata, un, kad lasītājs izlasa dzejoli „Maizes cepēja" (151. lp.), ir tā ap sirdi, it kā viņš līdz ar veļiem būtu viesis laipnā mājā, kur maizes „Siltā elpa pa palodām staigā."

Visnoskaņotākā ir nodaļa „Egles sniegā," kur ikvienā dzejolī ir bijības pārdzīvojums. Bijība šķiet, mūsdienās ir vārds, ko retais vairs saprot, nerunājot par pašu pārdzīvojumu. Ja Zenta Liepa nekā cita nebūtu uzrakstījusi kā šo vienīgo nodaļu, arī tad viņai būtu paliekama vieta latviešu literatūrā. Jo nekur bijības pārdzīvojums neskan ar tik maigu un dzidru skaņu, nav tik neviltots un īsts, kā nodaļā „Egles sniegā".

Arī patriotiskajā dzejā Zenta Liepa ir atradusi jaunu izteiksmi. Tikpat kā nekur viņa nelieto epitetus „dzimtene," „tēvzeme," „ilgas", bet vienā vienīgā dzejolī ir spējusi parādīt izdzītības mokas, svešnieciības izjūtu, ilgas pēc mājām — ar vienu vārdu parādīt mūsu mazās, nelaimīgās tautas traģiskos pārdzīvojumus, nelietājot nevienu no augšminētajiem epitetiem. (Skat. Putni un koks 133. lp.). Tā jau ir māka. Tāpat citos dzejoļos, kas saistīti ar ilgām pēc pašu zemes, ir izteiksmes prasme.

Protams, ir arī vietas grāmatā, kur atgadās pa kļūmei (59. lp.), bet tas nemazina grāmatas vērtību.

Iejūtīgi, pielāgojot saturam, vāku zīmējis Edmunds Liepiņš.

Karola Dale.

V. Krāslavietis

ZIŅĀŠANAI

Dzīve ar smagu roku
mani ir glaudījusi,
vai tad brīnums, ja āda
ir raupja un asa —
nav samtaini gluda un gluma,
tāda, kā draugi to prasa?

Ir mēģināts dažādām ziedēm
šo manu nelaimi dziedēt,
taču bez sekmēm,
un labie ļautiņi viļas.

— Tā skabarga, draugi,
gul dziļāk,

bet negrib neviens
to tur meklēt . . .

MĀKSLA UN MĀKSLINIEKI

JAUNĀ LATVIEŠU BRĪVMĀKSLINIECE

Šogad kā viegā l a t v i e t e Toronto Karalisko konservatoriju b e i g u s i Lauma Pētersone, iegūstot AR CT gradu klavieršpēlē. L. Pētersone š a j ā britu kopvalsts lielākajā mūzikas institūtā mācījās 8 gadus no vietas pie pazīstamā kanadiešu pianista J. Ratlidža. Jaunā pianiste, kas vairākkārtīgi uzstājusies latviešu sarīkojumos Toronto, Niagarā, Sv. Katarīnēs un citās pilsētās, par īsto profesiju izvēlējusies farmāciju. Viņa divos gados cer pabeigt 4 gadu ilgo farmācijas fakultāti Toronto universitātē. Bez tam Lauma Pētersone sastāv studenšu korporācijā „Daugaviete" un visai aktīvi piedalās Toronto latviešu sabiedriskās dzīves veicināšanā.

MONTREĀLAS FESTIVĀLS

Montreālas mākslas festivāls, kas iesākās pagājušajā nedēļā, izraisījusi jo dzīvu interesi arī mūsu tautiešos. Visvērtīgākie koncerti notiks šī mēneša vidū, kad dzirdēsim poļu pianisti Reginu Smendzianku, kamerorķestri „L'Orchestre Des Petites Symphonies De Radio - Canada" un Mocarta operu „Bēgšana no Seraļa".

Tuvāku informāciju par šo festivālu sniedz „La Societé Des Festivals De Montreal, 754 ouest, Sherbrooke, Montreal, 2, P.Q. Ieejas karšu cenas svārstās no $1.13 līdz $3.82.

VESTIS NO ANGLIJAS STRATFORDAS

Stratfordas Sekspīra festivāls (Anglijā) iemantojis labvēlīgas kritiķu atsauksmes par šī gada uzvedumu „Trilus and Kressida" ko iestudējis 29 gadus vecais angļu režisors Piters Halls. Lai Trojas kara iespaids būtu pēc iespējas reālāks, skatuve vietām pārvērsta par īstu ciņas lauku: tā nobērta ar smiltīm.

GRŪTIBAS PĀRVARĒTAS

Vankuveras internacionālais mākslas festivāls notiks arī nākošajā gadā, jo financiālās grūtības beidzot pārvarētas, izteicies festivāla direktors, torontietis Nikolas Goldšmits. Šogad festivālā piedalījās Pekingas tautas opera, pianists Glens Gūlds, Ņujorkas filharmonijas orķestris un daudzi citi ievērojami mākslinieki un mākslas ansambļi.

RĪTA KONCERTS STRATFORDĀ

Pagājušajā nedēļā Stratfordas (Ont.) mūzikas festivālā bija izdevība dzirdēt augstvērtīgu kamermūzikas ansambli (O. Sumskis — vijole; H. Sumbergs — vijole; S. Kondaks — bračа; L. Rose — čells un J. Mamots — čells), kas atskaņoja Šuberta kvintetu stīgu instrumentiem, Opus 153. Diemžēl, koncerts notika plkst. 10.30 no rīta un pulcināja tikai ap 100 klausītāju. Augšminētie mūziķi tomēr ar teicamu saliedētību un mūziķālu iejūtu atskaņoja šo liriski - ekspresīvo darbu. A. Kalniņš

Komponisti no 18 zemēm Stratfordā

Daži no pasaules visslavenākajiem komponistiem no 18 zemēm piedalās Starptautiskajā komponistu kongresā, kas notiek Ontario Stratfordā sakarā ar Stratfordas festivālu, laikā no 7. līdz 14. augustam. Starp tiem, kas ir klāt šādā pirmā Ziemeļamerikas konferencē, ir minami Holandes Henks Badings, Austrijas Teodors Bergers un Kārlis Šiske, Zviedrijas Kārlis Birgers Blomdāls, Norvēģijas Klauss Ege, Vācijas Holers un Hermanis Reiters, Dānijas Vagns Holmboe, Polijas Zigmunds Micijelskis, Somijas Olavijs Personens, Itālijas Lučiano Berio un Renco Roselini, kā arī citi komponisti no Anglijas, Sav. Valstīm, Francijas, Meksikas un Izraēlas. Pie cus koncertus ar dažu šo komponistu darbiem noraidīs CBC starptautiskais dienests, bet viņu koncertu uzņēmumus skaņu plates Kanadas klausītāji varēs dzirdēt CBC Transkanadas raidītāju tīkla 13., 14., 16. un 17. augusta raidījumos.

(C.S.)

TAS VARĒTU BŪT J. RAINIS

LATVIJAS BRĪVĪBAS CĪNĪTĀJU PĀRSTĀVIS

Un visiem maniem brāļiem,
Kur kuŗais izkaisīts,
Vai purvos, stepēs, smiltīs,
Vai sniegos projām dzīts —

Mums visiem vienas sāpes
Pēc mīļās tēvijas,
Un redzēt viņu zeļam
Mums vienas cerības.

J. Rainis,

(„Sāpes un cerības")

Amerikas Savienotām Valstīm ir pastmarkas, kas godina citu valstu brīvības cīnītāju piemiņu. Tā nav pastmarku serija gluži parastā šī vārda izpratnē, tomēr tās visas idejiski saista viens kopīgs apzīmējums — Champion of Liberty — brīvības cīnītājs. Šī pastmarku serija nav noslēgta: arvien to papildina jauniem pārstāvjiem. Pēdējos gadōs šai grupā, piem., esmu manījis 4 un 8 centu pastmarkas Bolivāram (Simon BOLIVAR — THE LIBERATOR 1783.—1830.), 4 un 8 ¢ pastmarkas Košutam (LAJOS KOSSUTH — GOVERNOR of Hungary 1848.—1849.), 4¢ (droši vien, ir arī 8¢) parstmarku MARTINAM — Jose de SAN MARTIN — Hero of the Andes 1778.—1850.), 4 un 8¢ pastmarkas Reuteram — ERNST REUTER, MAYOR of Berlin 1948.—1953., lielāka formāta 8 centu pastmarku Filipīnu prezidentam Magseijsejam — RAMON MAGSAYSAY, President of the Philippines 1953.—1957.) un šī gada martā izdotās 4 un 8 centu pastmarkas Tomasam MASARIKAM — 1st President Chechoslovakia. PATRIOT T. G. MASARYK 1918.—1935.

Kāds čechu sabiedrisks darbinieks nesen man stāstīja, ka Masarika pastmarkas, kas bijušas iespiestas 6 un 7 miljoni eksemplāros, četros mēnešos jau visas izpirktas. ASV šo pastmarku izdeva, brīvajā pasaulē esošo čechu un slovaku organizāciju ierosinātas un skubinātas, kaut arī tagadējam apspiedējam režimam Čechoslovakijā še, Vašingtonā, ir sava sūtniecība ar sūtni un kādiem 11 sekretāriem un atašejiem. Mazā „glezniņa" ar tā vīra attēlu, kas demokratijai un savas zemes brīvības atgūšanai un sargāšanai veltīja visu savu mūžu, tagadējiem Čechoslovakijas valdniekiem no Maskavas žēlastības izrādījās īsts dadzis acīs. Pirmās uz Čechoslovakiju ar tām nosūtītās vēstules gan adresātus sasniegušas, bet vēlākās kādu mēnesi noturētas Prāgas pastā, un tad tūkstošiem atsūtītas atpakaļ ar spiedogiem „Non admis" (Nav atļauts) un „Retour" (Sūtīt atpakaļ).

Čechoslovakija ir viena no tām 9 valstīm, kas ietelp Apspiesto Eiropas tautu asamblejā. Pārējās 8 ir: Albānija, Bulgārija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Rumānija un Ungārija.

Poļu un poļu izcelsmes amerikāņu grupas tagad panākušas, ka ASV pastmarku serijā — „Champion of Liberty" nākamā pastmarka, kas iznāks šoruden (domājams, jau 8. oktobrī), būs ar poļu patriota un visā pasaulē pazstamā pianista Ignācija J. PADEREVSKA (1860.—1941.) attēlu.

Liekas, arī pārējo septiņu ACEN valstu un tautu darbiniekiem derētu šai virzienā kļūt aktīvākiem.

Laika un notikumu ritējumā tad dabiski rastos jautājums, uz ko būtu jāatbild, kaut ar padomdevēja balsi, latviešu pārstāvjiem — kam no jūsu brīvības cīnītājiem jābūt uz ASV pmastarkas serijā Champion of Liberty?

Pirmajā brīdī atbilde var likties pavisam viegla, bet, mūsu īpatnējā situācijā mazliet iedzīlinoties, tā kļūst grūtāka. Būtu taču pavisam bēdīgi, ja pret izraudzīto kandidātu amerikāņu iestādēm sāktu ienākt sūdzības un protesti no dažiem pašu latviešu politiskiem nogrupējumiem un organizācijām.

Der paturēt prātā arī to, ka poļu brīvības cīnītājus šai gadījumā nepārstāvēs vis maršals PILSUDSKIS, bet gan PADEREVSKIS, kura skaņu mākslinieka nopelni krietni pārsniedz viņa valstsvīra panākumus. Nejauši uzpeld atmiņā kāds vēsturisks anekdots no tiem laikiem, kad MIERA konferencē Parizē Paderevskim līdz ar citiem poļu delegātiem bija izdevies panākt Polijas neatkarību. Francijas premjērs Klemansō, saukts Tīgeris, tad teicis Paderevskim: „Tād jūs nu esat jaunais Polijas ministru prezidents! Es reiz paziņu ar šādu vārdu kādu slavenu mūziķi." — „Es esmu tas," atbildējis Paderevskis. — „Tad tagad jūs esat politiķis! Kāds kritiens, kāds kritiens!"

Kas tad nu varētu būt latviešu kandidāts ASV pastmarkas attēlam serijā „Champion of Liberty", par kuŗu spētu iestāties visi brīvajā pasaulē esošie mūsu politiskie novirzieni un organizācijas, sikos ikdienas ķīviņus aizmirstot un **vērojot latviešu izaugšanu par nāciju, kas spēja nodibināt un izveidot savu neatkarīgo demokratisko valsti lielās līnijās, ne no vardes, bet gan no ērgļa perspektīvas?**

Liekas, tas varētu būt dzejnieks un patriots J. Rainis, kuŗa dzeja līdz ar viņa drāmu varoņiem šā gadu simteņa pirmajā ceturksnī tik jūtami un ietekmīgi veicināja latviešu brīvības alkas un nacionālās apziņas nobriedumu. „Cilvēce ir organizēta organiski tautās, ne mēchaniskos pūļos. Par tautu eksistenci nevar tikt pāri, viņu noliedzot . . . Katrai, arī latviešu tautai, ir šis dzīvības instinkts neiznīkt, attīstīties, tapt par patību un augt uz virestību . . . Šo dzīvības dziņu tautā veicināt — materiāli, kultūrāli, garīgi — ir augstākā tautas politika." Ja atmiņa nevilj, jau 1916. gadā K. Freinberga rediģētais žurnāls „Taurētājs" lasītājiem pauda J. Raiņa jaunu sauksmi — „Zeme, zeme, kas tā zeme, ko tā tava (mūsu?) dziesma prasa? Zeme — tā ir valsts."

Ko Rainis latviešiem toreiz nozīmēja, visskaidrāk apliecinājā viņa un Aspazijas sagaidītāju tūkstoši Rīgā, kad dzejnieku pāris 1920. gada aprīlī no trimdas atgriezās dzimtenē un kad Edvarts Virza rakstīja savu pazīstamo dzejoli — Dzejnieka atgriešanās.

. . . „Tūr iet viņš pa pilsētas ielām,
nu aizsaules mirdzuma josts,
Un, redzot tā ģenija gaismu,
ir aizmirsies tautai tās posts.
Viņš iet starp mums vienkāršs,
no visa
tik atmiņu paņemdams sev,
Bet atdodams mūžīgu slavu
un dziesmas tēvija, tev.

(Ed. Virza)

Izraugot par latviešu brīvības cīnītāju pārstāvi Raini, būtu jāgādā arī par viņa, kaut nelielu, dzejas izlasi labā angļu atdzejojumā, gaumīgā iekārtojumā un apdarē.

Varbūt varētu mēģināt ieinteresēt izlasit ASV pastmarkām Champion of Liberty — līdzīgas pastmarku serijas, kas cildina apspiesto tautu brīvības cīnītājus, arī citas valstis, piem. Vāciju.

A. Punka.

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vinete.

(66. turpinājums)

Cīruļdziesma brīdi vēroja Pelerīna zobgaligo seju, un tad viņš noskaitās. Vai vecitis tiešām domā, ka viņam nemaz nav rakstura? It kā degvīna dvinga, nāsis ievilkta, varētu padarīt pretestībai nespējīgu cilvēku, kam mīļas sievietes mute apsolījusi citus, skaistākus dzīves priekus. To dēļ no Amorija piedāvātajiem priekiem tagad pavisam un noteikti atteicies uz visiem laikiem. Un laikam veikalnieciskais draugs to nojauta, greizsirdīgā nenovīdībā negribēdams viņu atlaist no savas pavadas. Par velti mīlēts — viņš bija no tās vairs nepiesienami atrāvies.

Un pilnīgi pārliecināts, ka mūžīgi sievišķais viņu jau pacēlis augšup, Ģedimīns stingriem soļiem piegāja pie letes, satvēra armaņaka glāzi un pacēla pie deguna.

„Nu, vai tā nav smaržu buķetīte, ko?" jautāja Pelerīns.

Tik skaidri saožamu patiesību nevarēja noliegt. Un Cīruļdziesmam kļuva žēl, ka labā dziriņa Amorija veikalā ieklīduši tikai tagad, kad viņš nu bija kļuvis pilnīgs atturībnieks. Gandrīz vai sažņaudzās sirds, atceroties ļergas, ar kādām kādreiz skalotas iekšas. Ne reizi vien degunā bija situsies tāda dvinga, ka pirmo glāzi bez nodrebināšanās nevarēja iedzert. Katra nākamā, protams, kā parasti, bija pieveicama vieglāk. Šito varētu norīt kā ogu. Ģedimīns, bīstami aizsapņojies, atcerējās, ka līdzīgi smaržojošu dzērienu dzēris vienīgi pirms vairākiem gadiem, pirmajā studentu ballē Rīgā. Ne daudz, bet drusku, lai dejojot kājas cilātos vieglāk un roka drošāka ciešāk piekļautos partneres mugurai, kas kādreiz ballēs bija plika.

„Priekā!" piepeši atskanēja pazīstams sveicinājums no agrākajām, neaizmirstami skaistajām dienām.

„Priekā!", nedomādams, automatiski atsaucās Cīruļdziesma, bet nākamajā mirklī (kad apjēdza, ko izdarījis) galigi izmisis gribēja izklepot armaņaku no kakla laukā. Pār vēlu — mutē vairs bija palikusi vienīgi dzēriena ugunīgā garša.

Pelerīns smējās, pakrūti spaidīdams, tik stipri un skaļi viņš smējās.

Ģedimīns stāvēja kā apliets ar aukstu ūdeni, apjucis, nespēdams saprast, kā vispār tas varējis notikt, ka glāzi bez paša gribas un apzināšanās izdzēris. Amorija mude bija atskanējusi tieši tai sekundes desmitdaļā, kad viņš, pagātnes atmiņu savaldzināts, nepiedodami bija piemirsis, ka kļuvis par atturībnieku. Nebija šaubu, ka draugs ar ļaunu prieku šai vājuma punktā viņu bija tīšām nokērīs, kā instinktīvi komandām paklausīt iedresētu kavalerijas zirgu. Tas nebija godīgi, un viņš to pateica: „Amorij, tu esi nekrietns, antihumānistisks bezgodis, viltīgs blēdis un rafinēts cilvēku pavedējs."

„Tu noteikti varētu izsacīties citādāk, ja nebūtu tik ļoti sašutis pats par sevi," pārvarējis smieklu lēkmi, sacīja Pelerīns. „Tu būtu varējis teikt — tauriņu ķērājs, jo tāds es tiešām esmu. Man patīk tauriņu kollekcijas, it īpaši tādu, kas izskatās neparasti, dīvaini."

„Neceri velti — es neesmu bijis un nebūšu tavas kollekcijas tauriņš. Paldies par atzīšanos, cik skaisti par mani tu esi domājis," Cīruļdziesmas krūtīs dvēsele jo-projām vēl vārījās dusmās.

„Tiešām — es esmu par tevi domājis skaisti. Tu taču negribēsi noliegt, ka tauriņi ir skaisti? Un tā kā es skaistumu mīlu, patiesi man žēl būtu redzēt, ka tevi, kniepadatai uzdurtu, paliktu zem stikla vāka kāds cits vai — pareizāk — cita . . ."

„Ja tu par Vandu tā domā, tad es tev telkšu — tu nepazīsti sievietes."

„Tomēr, tomēr — drusku gan — un — ne reizi gadījies smaržojošu dzērienu dzēris vienīgi pirms vairākiem gadiem, pirmajā studentu ballē Rīgā. Ne daudz, bet drusku, lai dejojot kājas cilātos vieglāk un roka drošāka ciešāk piekļautos partneres mugurai, kas kādreiz ballēs bija plika.

Skatijās Cīruļdziesmam tieši acīs tik izaicinoši, ka nabagam izspiedās uz pieres sviedri.

„To vienu pret paša gribu tev izdevās man mutē iemānīt. Vairāk ne piles."

„Kāda tam nozīme, kad mute jau sadraņķēta un smaržos tāpat. Gan paspēsi jauno dzīvi iesākt ar rītdienu, ja tā esi nolēmis. Patik vai nepatik.— šo dienu pietās vairs pieskaitīt nevarēsi. Saproti, tās vienas nelaimīgās glāzītes dēļ . . ."

Grūti bija zināt, vai Cīruļdziesmu (kā vērienīgi domājošu cilvēku) šie argumenti beigās nebūtu pārliecinājuši, ja piepeši Pelerīns pats viņu nesācis mudināt steigties projām. „Ģedi, kā es to varēju aizmirst — tev taču ir jāaiznes Auriņam paciņa ar jauno balāžu grāmatu. Tu nedriksti autoram vairs ilgāk nolaupīt šo vienreizējo prieka brīdi."

Cīruļdziesma tik dedzīgs gājējs nemaz vairs nebija — ar armaņaka aptraipītu sirdsapziņu. To vienu vienīgo glāzīti Vandas antialkoholiskais deguns tomēr varētu saost. Un tad? Tad būtu pēc pāris dienām jau piespiests atzīties, ka lauzis solījumu. „Zini, Amorij, es labāk aiziešu pie Augusta rīt no rīta. Šovakar tomēr vajadzētu aiziet uz manēžu — paklausīties, ko Lubāns runās. Un tad vēl laika man drusku būtu . . ."

„Vai tu esi kādreiz mēģinājis sarakstīt grāmatu?"

„Pagaidām vēl ne."

„Tad tu to nevari iedomāties un saprast, cik mocošās gaidās autori pavada laiku līdz grāmatas iznākšanai, kad manuskripts nodots izdevējam. Man daudzi rakstnieki bijuši draugi, es zinu."

„Augusts jau vienu grāmatiņas eksemplāru dabūjis, tā viņam ir. Šie citi paredzēti dāvināšanai."

Pelerīns par katru cenu (pavisam nesaprotamā kārtā) tomēr gribēja dabūt Cīruļdziesmu no veikala laukā. „Ģedi, tu rakstniecības lietās esi galīgs nepraša. Taisni dāvināšanai domātās grāmatas ir tās, ko autori visvairāk gaida. Tad viņi ar drebošu roku ieraksta aizgrābjoši sirsnīgus veltījumus, uzvelk mugurā vislabākās svētku drānas un iet pie draugiem, tik svinīga cēluma apgaroti kā mācītāji, kas izdala dievmaizītes. Un draugi tad godbijīgi pieceļas, spiež laimīgajam autoram roku un aizkustinātā balsī nočukst pateicības vārdus. Man rakstnieki ir bijuši draugi, es zinu."

Kad Cīruļdziesma kaut ko vēl gribēja iebilst, Pelerīns vairs ilgāk nespēja nociesties, kā nelabā trenkts, apskrēja apkārt letei (tikko neapgāzdams kartupeļu maisu) un saķēra viņu pie pleciem, pagriezdams ar seju pret durvīm un stumdams no veikala laukā. Varmācīgi izstumtais vēl paspēja tik pakampt grāmatu sainīti un iespiest padusē.

„Ģedi, kad es tev saku — ej un steidzies!"

Nu Cīruļdziesma ieraudzīja un saprata — nāca Miedziņa kundze.

Pelerīns pavisam nepieklājīgi pastūma viņu durvīs Lēnitei garām, kā bidamies, ka draugs vēl varētu nevajadzīgi aizkerties, sākdams ar acīm redzot gaidīto viešņu runāt.

„Piedodiet, kundze, ka Ģedim nemaz nav laika šodien ar jums apsveicināties. Viņam ir briesmīgi jāsteidzas kārtot svarīgas darīšanas."

Cīruļdziesmam, protams, tagad nekur un nemaz nebija jāsteidzas. Patiesību sakot, viņš pat lāgā nezināja, ko nu lai dara. Iet pie Auriņa, kur lielas izredzes bija satikt Vandu, ar armaņaka sasmaržinātu muti nedrīkstēja. Bet varēja notikties arī tā, ka saskrienas ar studenti manēžā. Tās nolādētās vienas glāzītes dēļ nu vajadzēja turēt acis plati atvērtas.

Cik labi, ka viņš to iedomājās sākt darīt jau tagad, ar acīm uzmanīgi sekodams visiem uz manēžu ejošajiem cilvēkiem, citādi nebūtu pamanījis viņu vidū Vandu Vanagu un Augustu Auriņu. Paldies Dievam, laikā vēl varēja pazust un paslēpties aiz garāžām.

Cīruļdziesmu šai brīdī nodarbināja vienīgi rūpes, kā nemanītam pazust no nometnes. Par to, ka viņa iecerētā gāja uz sapulci kopā ar Augustu, viņš neuztraucās vairs ne mazākā mērā. Toreiz, kad tukšajā istabā bija palicis viens pie Vandas, laimīgā iedvesmes brīdī iedomājās atklāt drauga noslēpumu, ka šis joprojām grib palikt uzticīgs pagaidām pazudušai meitenei. Atklājums Vandu redzami pārvērta, pēkšņi padarīdams pat tik mīļu, ka viņa atļāva sevi noskūpstīt, vairākas reizes no vietas. Vienīgi pēc tam (tā kā toreiz viņš bija dzēris) sviniģi lika nosolīties, ka šoruden sāks studēt un vairs ne mūžam nedzers. Nu pagāns Pelerīns viņu pret paša gribu bija padarījis par solījuma lauzēju. Protams, Vanda šo nelaimes gadījumu (kāds tiešām tas bija — skaidrs nelaimes gadījums) nedabūs zināt, un otrreiz viņš viltīgi izliktajās drauga lamatās nekad vairs neiekritīs. Cīruļdziesma par to bija pārliecināts un pārāk satriekts vairs nejutās, viņš tikai nevarēja saprast Amorija briesmīgo divkosību.

Jā, tā bija pilnīgi skaidra, gandrīz vai rokām aptaustāma divkosība. Lai atzobotu viņu nost no Vandas, viņš bija gatavs izsmiet vai visu sievietības dzimumu.

(Turpinājums sekos).

VĒLĪNS ZIEDS UZ KAPA

Mūžībā aizgājusi Milda Sliede, Ata Kronvalda meita, 89 gadu vecumā. Mirusi Lankolnā (Nebr.) 20. jūlijā, apbedīta tuvinieku kapos.

Šī īsā ziņa izraisīs daudz atmiņu visos aizgājējas bijušajos audzēkņos, kas viņu vēl pārdzīvojuši, jo Milda Sliede bija izcila audzinātāja un ļoti īpata personība, kas **patiesību** stādīja augstāk par visu un nekautrējās to nekad apliecināt.

M. Sliede ar mazdēlu.

Vecpiebalgā pēc Lasketes meiteņu skolas nodegšanas vairākus gadus meitenēm bija jāapmierinās tikai ar pagastskolas izglītību, jo stingrais mācītājs R. Guleke nekādā ziņā negribēja pielaut kopaudzināšanu Vecpiebalgas draudzes skolā. Pēc ilgākām ciņām draudzes konventā piebaldzēni tomēr panāca savu, un 1896./97. mācības gadā draudzes skolā uzņēma arī meitenes.

Nākamajā 1897./98. mācības gadā meiteņu skaits stipri paplašinājās: tās nāca ne vien no abām Piebalgām, bet arī no apkārtējām un pat tālajām draudzēm, piem., Taurupes, Gulbenes u. c. Šai gadā Vecpiebalgas draudzes skolā sāka strādāt arī skolotāja **Milda Kronvalde**. Ideāli lists un noteiktais nacionālais audzinātājs, skolas vadītājs Jānis Sliede no eventuālajām kandidātēm par skolotāju bija izraudzījis Kronvalda Ata meitu Mildu.

Tas bija liels notikums Piebalgā, jo Kronvalda Ata piemiņa tur bija ļoti dzīva. Protams, vēl lielāka nozīme tam bija pašā skolā.

Pēc Kronvalda nāves viņa dzīvesbiedre ar 3 bērniem bija pārcēlusies uz Rīgu, kur ģimenei bija jāpārtiek no mātes privātstundām ar nelielu Rīgas Latviešu b-bas pabalstu.

Milda Kronvalde bija beigusi Rīgā privātu meiteņu ģimnaziju, pēc tam dažus gadus pavadījusi Dienvidkrievijā, krievu aristokratu ģimenē par mājskolotāju.

Viņa bija vēl jauna, kad atnāca uz Vecpiebalgu, vidēja auguma, tumši dzelteniem, gludi sasukātiem matiem, kas paši ap augsto pieri brīvi vijās, lielām, brūnām acīm, smalki veidotu profilu un ļoti sārtiem vaigiem. (Piebaldzēni atcerējās, ka bērnība, tēva dzīves laikā, viņa 3-4 g. v. saukta par brūkleniti). Viņa bija ļoti glīta, bet ievēroja lielu vienkāršību tērpos. Viņa bija stingra pret sevi un citiem. Sevišķi necieta nekārtību un spodrības trūkumu.

Viņa nevarēja samierināties, ka skolas telpas un kāpnes mazgāja tikai pāris reizes gadā. Savā dzīvoklī viņa pati visu kopa un meitenēm pa pulciņiem pārmaiņus ik sestdienas lika mazgāt viņu guļamistabas, gaiteņus un kāpnes.

Vecpiebalgas skolās jau tolaik bija iekārtotas siltas pusdienas. Jaunā skolotāja ierosināja galdautu nešanu no mājām un mācīja, kā uzvesties pie galda. Sukām un ķemmēm meitenēm pašām bija obligāti jāšuj no nebalināta audekla ieliekamās somiņas ar monogrammām un izrotājumiem. Vēl ilgi Piebalgas mājās varēja redzēt šo higiēnisko labierīcību svētību.

Daudzi laucinieki nevarēja saprast, ka **j a u n k u n d z e**, kā sauca skolotāju, kļūdama aizvien stingrāka pret sevi, noraidīja citu pakalpojumus arī tad, kad pie viņas pārnāca dzīvot viņas māte — Karolīna Kronvalda kundze, toreiz jau 80 gadu vecumā, bet garīgi žirgta.

Viņām pašām tad bija sava saimniecība (Pirmo gadu skolotāja, tāpat kā citi skolotāji, bija pārziņa Sliedes pansijā). Milda Kronvalde visus darbus darija pati un sabiedrībā tikpat kā nejēga. Te viņa bija pretstats savam tēvam.

Skolēniem, sevišķi meitenēm, aizvien vairāk pieauga respekts pret šo nesaudzīgo sievieti, kas varēja būt laba un izpalīdzīga visnievākākajam nabadziņam, bet nesapratās ar tiem, kas sev. iedomājās par „pārākiem".

Milda Kronvalde mācīja vācu un franču valodu un ģeogrāfiju, un, ko viņa mācīja klasē vai ārpus tās, ir palicis atmiņā uz mūžu.

Gadu simteņu mijā (1900.) Milda Kronvalde apprecējās ar skolas pārzini Jāni Sliedi.

Bijušie audzēkņi, kas mācījās pilsētā vidusskolās un vēlāk studēja, brīvlaikā bieži ieradās pie saviem bijušajiem skolotājiem. Un stingrajiem audzinātājiem, kādi bija Milda un Jānis Sliedes, tā ir ista atziniba.

Personīgo laimi Milda Sliede guva savā ģimenē. Diemžēl, to pārāgri pārtrauca viņas dzīvesbiedra Jāņa Sliedes nāve 1921. gadā. Pēc 30 nokalpotiem gadiem Vecpiebalgas draudzes skolā M. Sliedes kundze aizgāja pensijā un pārcēlās uz Rīgu, kur studēja dēls Jānis un vidusskolu beidza meita Marta, tag. Gatera kundze. Sāpīgs pārdzīvojums bija, ka dēls līdzekļu trūkuma dēļ nevarēja Latvijā beigt studijas un izceļoja uz Dienvidameriku, kur miris pirms savas mātes, nepilnu 60 gadu vecumā.

Vecuma dienas Milda Sliede pavadīja savas meitas Martas ģimenē, kur viņu iepriecināja mazdēls Andris Gaters.

Skaidra un īpata personība — Milda Sliede ir piepildījusi savu sūtību, un viņas gars dzīvo no audzes audzē.

Lai dziļa pateicība viņai!

Angelika Gailīte.

FILMU Pasaule

VAI INA IR LATVIETE?

Ģimenes problēmu risināšana kļūst arvien biežāka parādība amerikāņu filmās. Nule kā Toronto ieradusies filma „From The Terrace", kas uzņemta pēc amerikāņu rakstnieka Džona O'Haras visai populārā romāna. Šajā darbā redzam, ka kāds jauns ASV armijas leitnants (Pols Ņūmans), kas tikko kā apprecējies, iemilas kādas mazpilsētas rūpnieka meitā (Ina Balina). Lai stāsta saturs būtu vēl raibāks, darbā iepītas arī vairākas maznozīmīgas personas, kuras, protams atsevišķi, risina savas sadzīves problēmas. Filmas aktieru sastāvs ir visai pateicīgs, bet saturs skatītāju garlaiko turpat 3 stundas no vietas. Patīkami bija iepazities ar Holivūdas visjaunāko filmzvaigzni — Inu Balinu. Daudzi šīs nodaļas lasītāji man jautājuši, vai viņa ir latviete. Atbilde: varbūt. To rādis laiks, kad vistuvākā nākotnē saņemsim „no 20th Century Fox" filmsabiedrības Ņujorkā sīkākas Inas biografiskos datus. Patlaban zināms vienīgi tas, ka Ina savu spožo aktrises karjēru uzsākusi Ņujorkā, televīzijas raidījumos. Viņa dzīvojot Bruklinā; pirmais mēģinājums iekļūt filmās bijis nesekmīgs. Spriežot pēc redzētā tēlojuma augšminētajā filmā, varam droši teikt, ka Ina ar laiku varētu sasniegt Elizabetes Teilores agrāko slavu, ja māksliniece nekļūs par upuri Holivūdas filmproducentu untumainām iegribām. Jo atzīstami savas neinteresantās lomas tēlotāja arī Džona Vūdvarda un Pola Ņūmans. Filma skatāma „Hyland" kinoteātrī Toronto.

DIVI FESTIVĀLI

No Vankuveras nāk bēdīgas ziņas, ka turienes filmu festivāls nav attaisnojis savu uzdevumu — sniegt augstas kvalitātes filmas. Iesūtīto filmu dažādība gan bijusi liela un arī skatītāju netrūcis, bet filmu kritiķi bijuši nemierā ar visu redzēto. Italiešu apsolītā filma „Lielais karš" neesot pat ieradusies; tā palikusi kaut kur pusceļā starp Vankuveru un Romu, bet filmas, kas ieradušās, neizraisījušas nekādas diskusijas. Vienīgi kritiķu ievērību izpelnījušās divas ārzemju filmas — „Fin De Fiesta" (no Argentīnas) un Bergmaņa humoristiskā eseja „The Magician" (no Zviedrijas), ko pagājušajā vasarā pirmo reizi izrādīja Edinburgas filmu festivālā.

Montreālas filmu festivāls iesāksies piektdien, 12. augustā, un ilgs līdz 18. augustam. Katru dienu izrādes sadalītas četros seansos. Pirmais seanss sāksies plkst. 10-os no rīta; otrs — plkst. 3-os p.p.; trešais — plkst. 6-os p. p. un ceturtais — plkst. 9-os p.p. Interesantākās filmas: „Le Cerf-Volant Du Bout Du Monde" (franču), „Neredzamais cietoksnis" (japāņu), „Apu pasaule" (indiešu), „Māja (poļu), „Kabatas zagļi" (franču). un „Zeme trīc" (italiešu).

A. K.

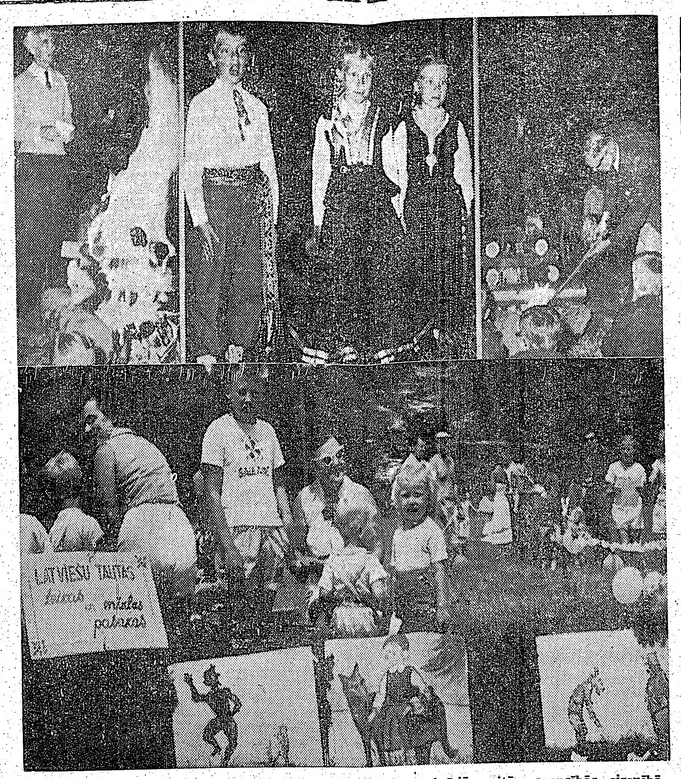

Kā jau iepriekš ziņots, aizvadītie bērnu svētki Saulainē risinājās raitās sacensībās, sirsnībā un saticībā. Skaistais laiks bija pulcinājis prāvu skaitu apmeklētāju. Saulē, ūdenī un vējā kā mazie, tā lielie guva fizisko vitālitāti, bet latviskā vidē — nacionālo pašapziņu un garīgo stiprumu. Uzņēmumā (augšā no kreisās) mācītājs A. Lūsis vada Krišjāņa Barona 125 gadu dzimšanas atceres ugunskuru. Vidū — apvienotā vīru koŗa „Viesturs" diriģenta Barušs „atvasītes": Imants, Rita un Maija izteiksmīgi dziedāja tautas dziesmas. Pa labi: LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis aizdedzina Krišjāņa Barona dzimšanas dienai veltīto ugunskuru. Apakšā: latviešu valodas stends. Rakstniece B. Senkēviča (uzn. vidū) pārbauda P. Poguli (no viņas pa kreisi) un Dainu un Gunti Brumeļus latviešu valodas zināšanās.

Foto B. Savickis

DIVAS TIKŠANĀS PIE ZELTA GAIĻA

VESTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO PARĪZES

Eju pie mīļas tautietes ar sāl un maizi". Ne man sāls, ne maizes, bet gaiši zaļa tējas tase un maza karotīte. Es jūtu, ka viņai piestāv dzert no zaļas tases, jo mati viņai sarkani — tas esot tādēļ, ka viņas vectēvam bijusi rūsgana bārda.

Mēs tērzējam un šad tad viena otru domīgi uzlūkojam. Beidzot nolemjam pārcelities uz krievu restorānu „Coq D'or", iestrēbt „borščiņu".

Šis Zelta gailis ir paslēpies laktā: jākāpj augšā pa kāpnēm, un tad pa šauru ieliņu cauri kādai nama sētai nokļūstam tumši apgaismotā telpā. Apsēstamies tūliņ pie ieejas pa labi, pie sarkani balta klāta galda. Kā vēja rādītāji griežam galvas visos virzienos, jo telpa ir vērta, ka to apskata.

Pienāk vecāka dāma ar zelta auskariem ausīs un pasniedz ēdienu sarakstu. Mums jau zināms, ko vēlamies, bet dāma tik drīz neatgriežas, un mums ir laika gana apskatīt krāsainos sienas rotājumus, ornāmentiem izgreznotos abažūras un sarkanos plīša solus, uz kuriem sēdam.

Grupa jauniešu ieplūst dibenstelpā, un dāma ar zelta auskariem pienāk pie mums.

„Divreiz „borščiņ' ar krējumu un divus ausīs," sakāmi franču valodā, lai gan dāma ir ista krieviete, un arī mēs runājam šo valodu.

Pāsūtinātie šķīvji un glāzes ir drīz klāt, un mēs veldzējam slāpes ar alu. Lai Dievs dod veselību tam, kas izgudroja alu!

Negribu apgalvot, ka borščs būtu bijis pirmklasīgs, bet garšo itin labi. Mēs runājam par savu zemi un paziņām, kur kurais izklīdis.

Dibenstelpa ļaužu pilna, tie trokšņaini ietur vakariņas. Man iespiedusies atmiņā meitene, kas spēj skaļāki runāt par citiem. Skatos savā tautietē — pretī sēdētājā. Ar kreisās rokas pirmiem trīs pirkstiem viņa vērpj cigareti, ar labās rokas plaukstu atstutējusi kreisās rokas elkoni. Kad pelni uzkrājušies, viņa cigareti pārņem labā rokā, nokrata pelnus traukā, tad kreisā roka atkal pārņem cigareti, un pirmie trīs pirksti to vērpj. Pa laikam tautiete ievelk dūmu un ar paceltu galvu izpūš tos griestos. Mēs ēdam arī „vatruškas" — biezpiena kūkas, kas nav ne svaigas, bet arī ne īsti vecas. Tad maksājam rēķinu un ejam. Man tikai gribas vēl piezīmēt un atgādināt tiem, kas ielūdz kādu: pārskaitiet naudu, pirms atveras restorāna durvis. Es to nebiju izdarījusi, un man tās pietrūka rēķinam. Laimīgi, ka ielūgtā bija turīga un ķezā draugam izpalīdzēja.

Otrā dienā jau parādu atlīdzināju, bet maza kontrole savā makā nenāk nevienam par ļaunu.

2.

Šodien es nosūtu divas vēstules. Vienu Margaritai Koboļevskai un otru redaktoram Jānim Andrupam uz Londonu. Es raksta tu un klausos savos vārdos, lai svešums tos neuzsūc. Gaidu pie sevis spraigu latvieti. Es zinu, ka to ierausgot siena atkāpsies un ar katru savu nervu es klausīšos savas zemes balsi . . . latviešu valodu. Viņai ir brīvdiena un, kaut viņa to tērē pa savai modei, sagaidu to dzīvu, svaidīgu— tērpušos Austrālijas īpatā modelī, ar plati izsietu mezglu uz krūtīm. Latviete staro savā brīvībā . . .

Tepat šai istabā viņa cepa man pankūkas, kas manā atmiņā turas kā burvestība . . . Tagad istaba pieskan ar mūsu valodām — izrunātām un neizrunātām.

Kad telpa pilna, sprēgstam pašas laukā, lai koncentrēto atmosfairu noturētu ap sevi arī plašākā vidē — restorānā Coq D'or, kas nav ne rupjš, ne grezns, bet neitrāls ar savu vecmodīgo sienu dekorāciju, raibiem galdautiem un sarkano plīšu . . . Man gandrīz labi . . . ja nedomā par tēriņa samaksāšanu, ko uznēmusies tautiete.

Mēs sēdam viena otrai pretim. Skatos viņas saulē nodegušajā sejā, kas dažbrīd atkrēšļojas kā rudzu lauka viļņojums, ne šeit, bet tālu prom. Sejas vaibsti maināās, un es apskatu vienmēr citu rudzu graudu . . . Tā es redzu viņas pasauli kopā ar viņas tuviniekiem, kas tālu.

Borščs Parīzē ir neparasts ēdiens. Mēs turpretī strebjam to kā ikdienišku viru, kaut gan alus glāzē puto kā šampanietis, ārpus laika un telpas. Mēs te— kā kāds īpašs centrs. Vijole plosās mums apkārt smiedamās un raudādama, bet mūsu lokā ielauzties nevar. Pie citiem galdiņiem, bez ēdiena katrs pasūtina arī sev „stimmunga gabalu" vijolei.

Mēs pašas viena otrai kā vijole . . . Nezinu, ko tautiete dzird no manas galda puses. No viņa galda malas man pieduras aizplīvurotas, bet oriģinālas skaņas . . . Es dzirdu it kā gaiļa dziesmu plašā dienas vidū, kad visapkārt tuksnesīgs klusums, notricam sev pie auss . . . Troksnīgās dziesmas dzīvību tikko dzirdami atbalso mušas sīcieni vecās mājas logā.

Ilona — Parīzē, 17. jūnijā.

GRĀMATA PAR ZIEMEĻATLANTIJAS IMPERIJU

„THE ATLANTIC TRIANGLE AND THE COLD WAR" by Edgar McInnis, University of Toronto Press izdevums, 163. l.p., Cena - $4.50.

Pēckara stabilitātes galvenais elements ir bijis Savienoto Valstu, Kanadas un Apvienotās karaļvalsts cieša vienošanās — „Atlantijas trisstūris." Šīs trīs zemes ir vienādi izpratušas problēmas, ar kurām jāsaduras mūsu laikmetā, un izlēmušas aizstāvēt cilvēcīgās vērtības, uz kurām pamatota Rietumu civilizācija.

Autors analizē anglu-amerikāņu-kanadiešu attieksmes tēkošo notikumu attīstības gaismā, sākot ar 1955. gada Montbello konferenci. Pēdējos gados bija vērojama jauna un visai kritiska attīstība. Kodolieroču attīstība tika saistīta ar raķešu laikmeta iestāšanos. Suecas 1956. g. krize, mazākos apmēros 1958. gada Libānas un Jordānas notikumi rādīja, cik bīstami Rietumu aliansei var būt nenokārtoti jautājumi. Tāpat Tālo Austrumu situācija atklāja nemazāk bīstamu stāvokli. Padomju Savienības ārlietu politika nav mazāk traucējoša par agrāko Staļina režīmu . . .

Autors, kas ir arī Kanadas ārlietu institūta prezidents, balstās ne tikai uz konferenču diskusijām, speciālā Dartmutas kolledžas Anglu-kanadiešu un amerikāņu attiecību pētīšanas semināra pētījumiem un dažādiem ZA-PA galvenās mītnes materiāliem, bet arī uz personisko pieredzi, apmeklējot daudzas zemes Āzijā un Āfrikā, sakarā ar ko viņa pētījums ir visai vērtīgs.

Budzis.

PA VĒSTURES PĒDĀM

„The Crucible" (Nesalaužamie) ir īpata franču filma, kas neatbilst caurmēra skatītāja gaumei un zināšanām, bet sniedz reālu 17. gadsimteņa tēlu. Darbība risinās Amerikā kolonizēšanas laikmetā, kad cilvēki ir ļoti mānticīgi. Šo apstākli bažnīca mēģina izmantot savas autoritātes nostiprināšanai. Salemā kāda kalpone (Milena Demonžē) apsūdz savu saimnieci (Simoni Siņjorē) par raganu, lai tādā veidā pavērtos ceļš pie Salemas trūcīgā saimnieka (Aives Montanda). Apstākļi tomēr sarežģās tik tālu, ka tiesas priekšā nonāk pats saimnieks par māņu vēlcināšanu. Šīs filmas jēga ir gauži laikmetīga: ja tu kādu aizstāvēsi, tad arī riskēsi ar eventuālām konsekvencēm; ja atzīsies neesošos grēkos, tad tiksi apžēlots. Bet varoņība un rakstura nelokāmība nāk tikai citiem par labu.

Filma uzņemta Francijā pēc amerikāņu rakstnieka Artūra Millera skatuves darba, ko franču gaumē pārstrādājis Žans Pols Sartrs. Tēlojums ir ļoti pārliecinošs, kaut vietām nevajadzīgi stiepts. Maz pazīstamā Raimonda Rulo režijā darbība jo ticami atgādina laikmetu, kad zemnieki neskūtām bārdām risināja savas ikdienišķās sadzīves problēmas. Vēl jāpiebilst, ka filma tikai tagad atceļojusi līdz Kanadai un skatāma Toronto „Christie" teātrī.

A. K.

VIENTUĻA PUSMŪŽA SIEVIETE

ar savu īpašumu un pastāvīgu darbu vēlas iepazities ar vecāku kungu, mājas pavarda mīlotāju. Ofertes sūtīt šīs avīzes kantorim ar „VIENTULEI".

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
KLIVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA.

Abonentu ievērībai
Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

LATVIAN MUSIC
EP 45 SKAŅU PLATES
Maksā $1.60 gabalā.

EP
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord
EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS, SUDMALIŅAS
Stigu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cīrule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello
EP 03
CĪRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RIKŠIEM BĒRĪTI ES PALAIDU
SESI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar **A. Ludiņu,** soprāns,
Arturs Vanags, tenors
EP 04
ZELTĪTĀS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Vīlumanis, baritons
MĒNESS STARUS STIGO
Jāzeps Vītols
2 tautas dziesmas:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
E. Volšteine, soprāns
EP 05
PĻAVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš
3 tautas dziesmas:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGULĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns
EP 06
ŠŪPUĻDZIEMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LIGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. **J. Dūmiņš**
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. **H. Mednis**
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. **T. Kalniņš**
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūrestepe
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LĪGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZEM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blümberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. **A. Jansons**
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubins
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. **L. Vīgners**

EP 013
KARAĻMEITA J. Vītols
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. **T. Reiters**
TEODORA REITERA RUNA
viņa 70 gadu jubilejas laikā
1954. gadā.
2 latviešu tautas dziesmas
JŪRIŅ PRASA SMALKU TĪKLU
DZIEDOT DZIMU, DZIEDOT AUGU
Dir. **T. Reiters**
EP 015
E. Dārziņš
SAPŅU TĀLUMĀ
MĒNESS STARUS STIGO
Jaukta latviešu koŗa izpildījumā
Dir. **J. Dūmiņš**
GAISMAS PILS J. Vītols
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. **L. Vīgners**
Latviešu tautas dziesma
KUR TU SKRIESI, VANADZIŅI
Dir. **H. Mednis**
EP 017
LATVIJAS LAUKU SERENĀDE
J. Vītols
1. Mārss
2. Dziesma
3. Deja
4. Rotaļa
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. **L. Vīgners**

EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZIĻI
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. **T. Reiters**
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠĀ ZEMĒ
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. **T. Reiters**
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. **T. Kalniņš**
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUSAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu sekstets izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. **Jēkabs Mediņš**
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AĶĶUPS
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. **A. Jansons**
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestŗa izpild.

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

JAUNĀKĀS PLATES

REPUBLIKAŅI UN

Vērojumi republikāņu konven

Dace Eperma

Pēdējās nedēļās Čikāgā pārlaistas republikāņu konventa zīmē. Ielas pilnas nopietniem viriem divainās cepurītēs ar dažāda lieluma pogām svārku atlokos un jaunkundzītēm īpatnējos formas tērpos. Laiku pa laikam satiksme apstājas, jo pilsētā nule kā ieradies ievērojams virs, ko ar pienācīgām izdarībām apsveic jūsmīgi sagaiditāji. Prezidenta Eizenhauera sagaidīšanā piedalījies vesels miljons pilsoņu, ar tādu konfeti puteni, ka dažās vietās ielu slaucitāji strādāja, tās nokopjot. Tris lielākās viesnīcas pārvērstas par dažādu kandidātu galveniem stābiem. Viesnīcu priekšā sadrūzmējušies ļaudis, kas klausās skaļruņu pastiprinātās kandidātu „kaujas dziesmās." Iespraucoties viesnīcas priekštelpā, pārsteidz neparasta aina: telpas, kas parasti ir tukšas, un klusas un patumšas, nu virmo no temperamentīgajiem konventa viriem, kas visi runā un plātās rokām. Nelaimīga brūte, kam iekritušas laulības šai laikā, un ko parastos apstākļos būtu apstājis vai viss viesnīcas personāls, nu ierāvusies kaktiņā un sargā savu puķu pušķi no garāmskrejošiem reportieŗiem. Hiltona viesnīcas pagraba daļa pārvērsta preses darbistabās, un, pa garu koridoru ejot, var redzēt, kā nabaga žurnālistu pulks svīst un lielā ātrumā klabina visdažādākā veida rakstāmmašīnas. Preses biļeteni sakrauti garās rindās — pāris tūkstoš eksemplāros katrs. Laikraksti pilni minējumiem par dažādu kandidātu izredzēm, sarikojumu aprakstiem, kas domāti delegātu sievām; baumām par partijas iekšējām kildām, un visbeidzot arī — ar nopietnākiem rakstiem par partijas politiku, piemēram, t.s. platformas veidošanu.

20. jūlijā platformas veidošanas komisijas priekšā saukts arī ALA's valdes pieteiktais Čikāgas latviešu organizāciju apvienības un Baltiešu komitejas pr-dis V. Landmanis. Tā kā pirms viņa runājis poļu pārstāvis Rozmareks, kas pateicies ASV valdībai par Polijai piešķirtiem 424 milj. dolariem, ko Polija izlietojusi smagās rūpniecības attīstīšanai (!!), un tā kā platformas veidošanas komisijas pr-dis Č. Persijs personīgā vēstulē Landmanim lūdzis, lai bez ALA's oficiālās rezolūcijas nolasīšanas viņš izteiktu arī savas domas, latviešu pārstāvja runa izvērtusies stingrāka kā citiem, un viņš vienīgais arī todien saņēmis platformas komisijas aplausus. Viņš nostājies pret dažāda veida līgumiem un sakariem ar Pad. Savienību.

Pieminēdams Chruščeva Austrijas runu, Landmanis ierosināja ASV valstsvīrus apņemties gādāt par to, lai jau viņu laikā sarkanais karogs, verdzības un tirannijas simbols, būtu iznīcināts visā pasaulē, un Chruščeva mazbērni izaugtu par „kapitālistiem."

Bez tam viņš uzsvēris, ka daudzi ASV eiropiešu izcelsmes pilsoņi nav apmierināti ar demokratu pasludināto platformu, jo tur nav mēģināts atrisināt apspiesto tautu jautājumu.

Ja republikāņi grib iegūt šo pilsoņu balsis, viņiem savā platformā jāizsludina noteiktāka ārlietu politika un stingrāka darbība komūnistu atmaskošanai un iznīcināšanai. Bez tam Landmanis nolasīja ALA's sastādīto rezolūciju, kur, pēc Latvijas pēdējo 20 gadu notikuma apraksta, lūgts neatzīt Latviju kā Pad. Savienības sastāvdaļu un pieņemt tādu politisku virzienu, kas vestu uz Latvijas atbrīvošanu. Šo rezolūciju V. Landmanis un V. Viksniņš, Čikāgas Latviešu biedrības priekšnieks, izdalīja visiem platformas komitejas locekļiem.

Republikāņu partijas izstrādātajā platformā, nodaļā par ārpolitiku, atrodams šāds paragrafs: **„Republikāņu partija atkārtoti apliecina nodomu izlietot jebkuru miera laika līdzekli, lai palīdzētu atgūt apspiestām tautām neatkarību, un tādējādi arī brīvību dzīvot un pielūgt Dievu katram pēc savas sirdsapziņas. Mēs neatzīstam Ungārijas, Polijas, Austrumvācijas, Čechosovakijas, Rumānijas, Albānijas, Bulgārijas, Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un citu agrāk brīvu tautu paklaušanu. Mūsu ticība ir nesatricināma, ka reiz atkal tās varēs pārvaldīt pašas savu valsti (Report of the Committee of Resolutions to the Republican National Convention, July 27, 1960. 6. lpp.)**

Tāpat šai platformā minēts, ka republikāņi nekādā ziņā nepieļauj Ķīnas atzīšanu un iestāšanos Apvienotās Nācijās (t.p., 3. lpp.). Attiecībā uz šo punktu de-

mokratu platformā te
ka Ķīnas atzīšana „
nebūtu vēlama. Kaut
not ar iepriekšējo re
platformu, šī ir it kā
(piem., vairs nerunā
ju Austrumvācijas at
tomēr liekas, ka šorei
mā uzņemtie punkti
ievēlētie nodomājuši
jo prezidenta amata
R. Niksons izrādījis pe
teresi platformas vei
daži punkti tur arī n
viņa norādījumiem.

Interesanta parādi
konventos ir demonst
das arī šoreiz nelzp
laikmetīgu noskaņu n
„miera" parāde, kurā
pārsvarā nēģeru rase
gie, un kuru vidū
pēc sejām vien sazīm
mūnistu partijas bie
venta telpās bija iek
„neatkarīgo republik
kas pacēla plakātus
vensonu. Tāpat arī c
un tur redzēja daudz
kratu kandidātu Ken

Bez redzamāko k
Niksona un Rokefel
organizētajām un ar
skaistām meitenēm
jām demonstrācijām
mīn konservatīvā ser
votera sekotāju pul
venākart sastādījās
najiem republikāņie
mā studentiem, kup
šanā nebija ieguld
naudas līdzekļi, bet
bija vai pašī skaļāki
kie, aizvien atrazdu
pozīcijas un pierādī
du nepērkamu entūz

Sen. Goldvoters
kaut latviešu vidū
tams, ar savu izteikt
nistisko nostāju būtu
vispieņemamākais pr
vice-prezidents. Viņ
nās atkārtoti uzsvēr
nisma kustību vajad
nāt par nelegālu v
tāpēc arī vajadzēt
diplomātiskos sakar
Savienību un visām
pārņemtām zemēm.
da jebkuru palīdzīb
zemju valdībām. Tā
atbalsta apspiesto
pēc brīvības un ir
jiņ reālus plānus, k
tu palīdzēt.

Čikāgas latviešu
noraidīja republika
laipno uzaicinājum
kā nacionālai grup
demonstrācijā, aizl
ka šais organizāc
republikāņi, tā den

Tas nu gan skan
šanās, jo drusku
mēs viegli būtu var
„latviešu republikā
ārpus organizācijām
piedaloties, pierādī
partijas iekšējo dzi
no personīgiem pi
nezinām, cik liels
riem", „koalicijām
gudrām iekšpartija
tik meistarīgi prot
šī savā vidū?

Nekā republikāņ
rot, nevaram gai
lielu atsaucību no
mums svarīgos jā
tam liekas, ka neb
raizējas, kā šādu
tu demokrāti, jo v
Kennedijs vairāk
spārna izteiktās vē

Interesi par tat
republikāņu partij
jusi, sasaucot 27.
hotelī speciālu „Ar
mu" un ielūdzot tu
stāvjus. Par gal
šai sanāksmei bija
ceprezidenta kand
Kabot-Lodžs, kas
sastrēgumu AN,
un viņa vietā run
pārstāvis Valters
pats dabūjis izjus
praksi pa divi lāgi
tā laika par savu
skata ieskaidrot b
lei, ka komūnistu
ņemt visu pasauli

MŪŽA SIEVIETE
darbu vēlas iepazīties ar vecāku. Ofertes sūtīt šīs avīzes

Abonentu ievērībai
Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOCKHOLMAS NODAĻU,
BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāde

N MUSIC
NU PLATES
$1.60 gabalā.
EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALINAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TIKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LĪZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI —
GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubins
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

ĀS PLATES
EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZĪLI
Reiteŗa kora izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠĀI ZEMĒ
Reiteŗa kora izpildījumā
Dir. T. Reiters
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā kora izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUŠAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu sekstets izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu kora izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AČKUPS
simfoniskā orķestra izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestra izpild.

MATNĪCA,
t, Toronto 2-B, Ont.

REPUBLIKAŅI UN LATVIEŠI

Vērojumi republikāņu konventa sarīkojumā Čikāgā

Pēdējās nedēļās Čikāgā pārlaistas republikāņu konventa zīmē. Ielas pilnas nopietniem viriem divainās cepurītēs ar dažāda lieluma pogām svārku atlokos un jaunkundzītēm īpatnējos formas tērpos. Laiku pa laikam satiksme apstājas, jo pilsētā nule kā ieradies ievērojams virs, ko ar pienācīgām izdarībām apsveic jūsmīgi sagaidītāji. Prezidenta Eizenhauera sagaidīšanā piedalījies vesels miljons pilsoņu, ar tādu konfeti puteni, ka dažās vietās ielu slaucītāji strādāja, tās nokopjot. Trīs lielākās viesnīcas pārvērstas par dažādu kandidātu galveniem stābiem. Viesnīcu priekšā sadrūzmējušies ļaudis, kas klausās skaļruņu pastiprinātās kandidātu „kaujas dziesmās." Iespraucoties viesnīcas priekštelpā, pārsteidz neparasta aina: telpas, kas parasti ir tukšas, un klusas un patumšas, nu virmo no temperamentīgajiem konventa viriem, kas visi runā un plātās rokām. Nelaimīga brūte, kam iekritušas laulības šai laikā, un ko parastos apstākļos būtu apstājis vai viss viesnīcas personāls, nu ierāvusies kaktiņā un sargā savu puķu pušķi no garāmskrejošiem reportieriem. Hiltona viesnīcas pagraba daļa pārvērsta preses darbistabās,un, pa garu koridoru ejot,var redzēt, kā nabaga žurnālistu pulks svīst un lielā ātrumā klabina visdažādākā veida rakstāmmašīnas. Preses biļeteni sakrauti gārās rindās — pāris tūkstoš eksemplāros katrs. Laikraksti pilni minējumiem par dažādu kandidātu izredzēm. sarikojumu aprakstiem, kas domāti delegātu sievām; baumām par partijas iekšējām kildām, un visbeidzot arī — ar nopietnākiem rakstiem par partijas politiku, piemēram, t.s. platformas veidošanu.

Dace Epermane.

20. jūlijā platformas veidošanas komisijas priekšā saukts arī ALA's valdes pieteiktais Čikāgas latviešu organizāciju apvienības un Baltiešu komitejas pr-dis V. Landmanis. Tā kā pirms viņa runājis poļu pārstāvis Rozmareks, kas pateicies ASV valdībai par Polijai piešķirtiem 424 milj. dolariem, ko Polija izlietojusi smagās rūpniecības attīstīšanai (!!), un tā kā platformas veidošanas komisijas pr-dis Č. Persijs personīgā vēstulē Landmanim lūdzis, lai bez ALA's oficiālās rezolūcijas nolasīšanas viņš izteiktu arī savas domas, latviešu pārstāvja runa izvērtusies stingrāka kā citiem, un viņš vienīgais arī todien saņēmis platformas komisijas aplausus. Viņš nostājies pret dažāda veida līgumiem un sakariem ar Pad. Savienību.

Pieminēdams Chruščeva Austrijas runu, Landmanis ierosināja ASV valstsvīrus apņemties gādāt par to, lai jau viņu laikā sarkanais karogs, verdzības un tirannijas simbols, būtu iznīcināts visā pasaulē, un Chruščeva mazbērni izaugtu par „kapitālistiem."

Bez tam viņš uzsvēris, ka daudzi ASV eiropiešu izcelsmes pilsoņi nav apmierināti ar demokratu pasludināto platformu, jo tur nav mēģināts atrisināt apspiesto tautu jautājumu.

Ja republikāņi grib iegūt šo pilsoņu balsis, viņiem savā platformā jāizsludina noteiktāka ārlietu politika un stingrāka darbība komūnistu atmaskošanai un iznīcināšanai. Bez tam Landmanis nolasīja ALA's sastādīto rezolūciju, kur, pēc Latvijas pēdējo 20 gadu notikuma apraksta, lūgts neatzīt Latviju kā Pad. Savienības sastāvdaļu un pieņemt tādu politisku virzienu, kas vestu uz Latvijas atbrīvošanu. Šo rezolūciju V. Landmanis un V. Vīksniņš, Čikāgas Latviešu biedrības priekšnieks, izdalīja visiem platformas komitejas locekļiem.

Republikāņu partijas izstrādātajā platformā, nodaļā par ārpolitiku, atrodams šāds paragrafs: **„Republikāņu partija atkārtoti apliecina nodomu izlietot jebkuru miera laika līdzekli, lai palīdzētu atgūt apspiestām tautām neatkarību, un tādējādi arī brīvību dzīvot un pielūgt Dievu katram pēc savas sirdsapziņas. Mēs neatzīstam Ungārijas, Polijas, Austrumvācijas, Čechosovakijas, Rumānijas, Albānijas, Bulgārijas, Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un citu ārpāk brīvu tautu paklaušanu. Mūsu ticība ir nesatricināma, ka reiz atkal tās varēs pārvaldīt pašas savu valsti (Report of the Committee of Resolutions to the Republican National Convention, July 27, 1960. 6. lpp.)**

Tāpat šai platformā minēts, ka republikāņi nekādā ziņā nepieļaus Ķīnas atzīšanu un iestāšanos Apvienotās Nācijās (t.p., 3. lpp.). Attiecībā uz šo punktu dejai pasaulei beidzot jāsaprot, ka arī aukstajā karā ir jāuzvar, ja grib pasaulē mieru. Izsmiedams „kultūras apmaiņas" ideju, viņš paskaidroja, kāpēc tā nedarbojas gaidītā veidā: „Mēs sūtām viņiem studentus, viņi sūta pretī aģentus; mēs sūtām farmerus — viņi sūta aģentus; mēs sūtām žurnālistus — viņi sūta aģentus . . ."

Pēc viņa ieteiktās politikas brīvajai pasaulei būtu jāpārvar sava pasīvitāte, jāliek lietā kā militārie, tā ekonomiskie spēki, bet visvairāk morālais spēks. Solījumi, kas doti, jāpilda. Kā lielu spēku, kas strādā brīvās pasaules labā, viņš atzīst cilvēka mūžīgo dziņu būt brīvam, ko tik ļoti pašreiz izjūt taisni apspiestās tautas. Viņš mudināja arī tos apspiesto tautu piederīgos, kas pārkļuvuši brīvajā pasaulē, neciest klusu, bet liecināt un modināt apkārtējos, stāstot par komūnisma isto seju.

Bez viņa runāja arī Kongresa pārstāvis Bentlejs, kas nodzīvojis 2 gadus Ungārijā zem krieviem kā amerikāņu diplomātiskā korpusa piederīgais. Arī viņa runa bija spēcīgs uzmudinājums brīvajai pasaulei atjēgties, ka tikai viena puse var uzvarēt šai ļoti svarīgajā aukstajā karā: tā, kas būs aktīvākā. Runādams par vēlēšanām aiz dzelzs aizkara, viņš pieminēja tur izplatīto vēlēšanu veidu — ar kājām. Vēlēšanu problēmai, kā zināms, bija pieskāries prez. Eizenhauers savā oficiālajā konventa runā, izaicinādams Chruščevu, lai viņš atļauj sev pakļautajās zemēs viesiem izvēlēties, kāda veida valdību tie vēlas.

Arī republikāņu partijas līderis T. Mortons šai sanāksmē savu uzrunu sāka, citēdams prezidenta Eizenhauera vārdus, ka nākamā prezidenta valdīšanas laikā vissvarīgākā nozare būs ārpolitika. Šis teiciens parādījās vairāku laikrakstu pirmo lappušu virsrakstos.

Vēl lielāki virsraksti vēstīja, ka republikāņu izvēlētais prezidenta amata kandidāts R. Niksons atzīst, ka īsta miera nebūs, kamēr apspiestās tautas nebūs atguvušas brīvību, un ka viņš apsolās par to cīnīties.

Pieminot vēl to, ka otrdien, 26. jūlijā, republikāņu konventā svinīgo zvērestu karogam vadīja Dace Epermane (150.000-tā iebraucēja ASV DP likuma ietvaros), kas ir goda pilns amats, un ko parasti veic ievērojamas personas (piem. — dienu pirms viņas to vadīja kāds prez. Linkolna radinieks, sakarā ar 100 gadu atceri no laika, kad ievēlēja pirmo republikāņu prezidentu — Ābrāmu Linkolnu), nevarētu teikt, ka šai konventā latvieši un apspiestās tautas būtu atstāti nomaļus.

Lai Dievs dod, ka arī turpmāk mūsu intereses tiktu aizstāvētas un mūsu problēmas atrisinātas. Nenokārsīm galvas, bet strādāsim un palīdzēsim, lai tas izdotos!

D. V.

Dr. med. Aivars Zeps nobeidzis trīsgadīgo speciālizēšanās kursu iekšējās slimībās Sv. Jāzepa un Veterānu slimnīcās un uzsācis privātpraksi. Viņa kabinets atrodas Milvokos, 411 E. Mason ielā, 316. istabā. Tālruņa numurs BR 12633, pieņemšanas laiks ir no pl. 9 rītā līdz 5 p.p. Pārējā laikā var zvanīt uz dzīvokli — ED 20532.

Jaunais ārsts savas studijas bija sācis Baltijas universitātē Pinebergā, turpināja ASV, Midland kolledžā, Frimonta, Nebr., bet pabeidza Markētas (Marquette) universitāti Milvokos.

VĒL VIENA MĀMUĻA IZKĻUVUSI NO VERGU VALSTS

GRIETA VILSONE IERADUSIES PIE DĒLA TORONTO

Pēc 16 izšķirtības gadiem pie sava dēla Artura Vilsona Toronto no Latvijas nesen ieradās viņa māmuļa Grieta. Šeit viņu bez dēla Artura vēl sagaidīja vedekla Mirdza, kuŗu viņa redzēja pirmo reizi, un vedeklas māte Marija Ziemele.

Arturs Vilsons iecelojis Kanadā 1948. gadā, kādu laiku bijis nodarbināts kalnrūpniecībā, pēc kam strādājis arī citās darbu nozarēs, papildinājies izglītībā, un tagad ir slīdošo lenšu konstruktors. Viņa dzīvesbiedre strādā par zēlsirdīgo māsu. Vilsoni dzīvo modernā ģimenes mājā ar skaistu izkoptu dārzu Toronto austrumos.

Mātes iecelošanas jautājums sākts kārtot jau pirms 4 gadiem, atkārtotie lūgumi 7 reizes noraidīti, tad Arturs Vilsons griezies ar rakstu tieši pie Padomju Latvijas iekšlietu ministra Zujeva ar „ākļigu" jautājumu. „Vai konstitūcijā deklarētā cilvēka brīvība izbeidzas pie kolchoza robežām?"

Starplaikā arī māmuļai bijusi izdevība sarunai ar Zujevu, kas apciemojis Kuldīgu, sava „deputāta" mandāta rajonu.

Arturs Vilsons savukārt saņēmis arī „laipnu" aicinājumu atgriezties dzimtenē pie mātes. S. g. 27. aprilī māmuļa beidzot izsaukta uz vīzu nodaļu Rīgā, un pēc apm. 2½ mēnešiem satika savu vienīgo un ilgi neredzēto dēlu.

69 gadi vecā atbraucēja, par spiti smagajiem pārdzīvojumiem, vēl jūtas spirgta un ir atjautīga sarunās. Uz avīznieka jautājumu, vai saruna viņu nav nogurdinājusi, viņa spridzīgi atbild: „Neaizmirstiet, ka esmu kolchozniece, kuŗu tik viegli nevar nogurdināt," . . . Un uz brīdi it kā aiziedama atmiņās atpakaļ pie kolchoza gaitām, viņā iedegas arī acumirkļiga humora dzirksts, izsakot skanīgu rimi: „Kas grib dzīvot vienos priekos, tas lai stājas kolchozniekos" . . .

Kaut māmuļai ir mazliet vājināta dzirde, nevar neapbrīnot viņas atjautību sarunā un jautājumos, un rodas pārliecība, ka grūtības laikam daudzus cilvēkus arī norūda . . .

Grieta Vilsone nāk no Kuldīgas apkārtnes, kur ar vīru Juri un dēlu Arturu dzīvojusi Kurmāles pagastā savā 35 ha lielajā saimniecībā „Tīreļos". Dēls iesaukts leģionā, bet vecāki sagaidījuši Kurzemes krišanu savā dzimtajā pusē. Kā jau tas bieži dzirdēts par krievu karaviru vardarbībām, tādas notikušas arī Kuldīgas apkārtnē, tāpat izrēķināšanās no sarkano līdzskrējēju puses. Vācu okupācijas laikā pagastvalžu darbinieki, aizsargi u.c. apcietināti un izsūtīti jau sarkanās okupācijas pirmajā laikā. Mežos vēl ilgi mitinājušies latviešu nacionālie partizāni, bet viņu stāvoklis bijis pārāk grūts (pārtikas trūkums). Viņi iznīcināti un saķerti „ķemmēšanas" akcijās. Plašajām izsūtīšanām 1949. gadā par upuri krituši arī „Tīreļu" purva saimnieki, arī viņi bijuši ieskaitīti t. s. kulakos, kam bijuši jāmaksā speciāli un apgrūtinoši nodokļi. Tai laikā sākusies kolchozācija, bet „Tīreļu" saimnieki vēl mituši savās mājās un nebija pierakstījušies kolchozā, bet deportācija skāra arī daudzus, kas bija jau pievienojušies. Atbraucēja saka, ka deportācija bijusi nojaužama jau iepriekš, bet cerējuši, ka tā viņiem paies secen, jo saimnieks jau bijis 66 gadus vecs, pie tam invalīds (viena kāja), un arī māmuļa tuvojusies sešdesmitiem.

Tas bijis 25. marta agrā rīta stundā, kad ieradušies bruņoti sargi un pavēlējuši 15 minūšu laikā atstāt māju.

Līdzi varējuši ņemt, ko vēlas un kas bijis iespējams, bet tai laikā bijis pavasaŗa šķidonis, un vietumis mašīnas nav varējušas piekļūt deportējamo dzīves vietām. Tad ņemti talkā zirgi ar pajūgiem, un deportējamie sapulcināti Pelču muižā, no kurienes automašīnās transportēti uz Skrundu, izvietoti restotos lopu vagonos, katrā pa 25—30 cilvēku, ģimenēm atļaujot palikt vienkopus.

Skrundas stacijā bijuši sakabināti ap 60 vagonu ar deportētajiem, kas Skrundu atstājuši 26. martā, dodoties Omskas virzienā. Naktī pirms izvešanas deportējamo dzīves vietas apsargātas, lai nenotiktu bēgšanas gadījumi, bet tomēr daži jau savlaicīgi pamukuši. Arī tādi, kas deportācijas laikā nav bijuši mājās, nav pēc tam deportēti.

Atbraucēja domā, ka deportācijai bijusi pakļauta apm. puse no Kurmāles pagasta ļaudim. Drūmā ceļa laikā nelaimīgie gan paēdināti, tomēr valdījis ļoti smags noskaņojums. 9. aprīlī deportēto transports nonācis Omskā, kur izvietoti pa kolchoziem. Atbraucēja ar vīru un vēl 8 ģimenes no Kurmāles pagasta, pārējās no Plāņu un Skrundas pag., kopsummā 36 ģimenes, novietotas apm. 35 km no Omskas, kolchozā „Jaunais spēks", Uljanovska rajonā, kur tas izmetinātas pie krievu ģimenēm. Bijis jādzīvo virtuvēs, kamēr paši tikuši pie savām „zemļankām". Tās parasti būvētas no velēnām, sienas no māliem, lai aizturētu neciešamo aukstumu, kas vēl aprīlī sasniedz 50 gr. C. Tai laikā vēl bijis arī dziļš sniegs.

Parastajā krievu „zemļankā" ir tikai viena „istaba" un „virtuve", kuŗā mitinās arī sivēns un teļš . . . Atbraucēja parāda arī kādu uzņēmumu, kur redzama viņu „zemļanka", kas izmaksājusi 700 rubļus.

Viņu ikdiena ritējusi kolchoza darbos, sākumā saņemot par izstrādes dienu 300 gr. maizes un 90 kapeikas, bet vēlāk apstākļi jau „uzlabojušies", un izstrādes dienā izpelnīti 2 kg graudu un 4 rubļi . . .

Zemes darbi veikti ar buļļiem un zirgiem, bet vēlākā laikā jau sākuši parādīties traktori. Šai apkārtnē agrākos gados bijusi vācu kolonija, kuŗu mājas bijušas daudz pārākas par krievu „zemļankām", bet vācu baznīcā krievi ierīkojuši klubu.

1952. gadā vēl Omskā viņa zaudējusi savu dzīvesdraugu, kuŗa savlaicīga ārstēšana nolaidības dēļ novilcināta un nokavēta operācija, kuŗās sekās viņš miris.

Turpinājumā: ATGRIEŠANĀS DZIMTENĒ.

PADOMJU DAUDZVEIDĪGĀ SPIEGOŠANAS SISTĒMA

ATKLĀJAS ARVIEN JAUNI PAD. SAVIENĪBAS SPIEGOŠANAS PĀRKĀPUMI PRET BRĪVO PASAULI, SEVIŠĶI PRET SAV. VALSTĪM.

Vašingtonā. Šī gada augusta vidū Maskavā sāksies prāva pret amerikāņu lidotāju Pauersu, Padomju Savienībai mēģinot pierādīt, ka pēdējais spiegojis Sav. Valstu labā. Likteņis, ar kādu šis prāvas rezultātā būs jāsamierinās notvertajam Pauersam, ir viena lieta. Padomju Savienībai daudz svarīgāk ir pierādīt pārējai pasaulei, ka amerikāņi nodarbojas ar spiegošanu un ka tas tiek darīts agresīvos nolūkos. Līdz šim vēl krieviem tas nav izdevies, tādēļ prāvas laikā sagaidāmi jauni Padomju Savienības apvainojumi pret Sav. Valstīm.

Lai situāciju mazliet izlidzinātu, pēdējā laikā Apvienoto Nāciju Drošības padomē, amerikāņu un visas brīvās pasaules presē parādās arvienu jaunas liecības par Padomju Savienības pārkāpumiem pret Sav. Valstīm un citām brīvās pasaules zemēm. Pauersam personiski tas varbūt neko daudz nepalīdzēs, bet šāda sen nokavēta nostāja pret Pad. Savienību vismaz tikpat tālu kā amerikāņi. Jūtīgiem elektroniskiem uztveršanas aparātiem apgādātas padomju zemūdenes bieži siro gar Ziemeļamerikas kontinenta piekrasti, mēģinot ieskatīties Sav. Valstu un Kanadas militāros noslēpumos. Tāpat dažādu valstu piekrastēs, Sav. Valstis un Kanadu ieskaitot, tūlīt aiz territoriālo ūdeņu robežas bieži vien noenkurotus var redzēt Padomju Savienības „zvejas kuģus", kas tāpat kā zemūdenes apgādāti vismodernākajiem spiegošanas instrumentiem.

Un, tāpat kā amerikāņi, krievi nodarbojas ar spiegošanu no gaisa. Kamēr jau agrāk bija zināmi padomju lidmašīnu lidojumi virs Rietumeiropas, tagad amerikāņi atklājuši, ka krievi lidojumi bieži notikuši arī virs Aļaskas, krieviem mēģinot nofotografēt vietējās militārās bazes.

Pats jaunākais no krievu mēģinājumiem — iegūt, kas viņiem nepieder — saistās ar kādu amerikāņu Polaris raķešmēģinājumu; krievi gribēja būt pirmie, kas no okeana izzvejo izšautās raķetes atliekas. Tas tomēr neizdevās.

Pamazām sniedzot pasaules zināšanai arvien vairāk un vairāk datu par Padomju Savienības spiegu darbību brīvajā pasaulē. Sav. Valstis cer, ka tām izdosies pārliecināt citas zemes, ka amerikāņi nav vienīgie spiegotāji un, **ka tas netiek darīts agresijas, bet gan aizsardzības nolūkos, un tādēļ ir visas brīvās pasaules interesēs.**

Savienotas VALSTĪS

GRAND RAPIDOS

● DV apvienība Grand Rapidos bija rīkojusi izbraukumu uz K. Ābeles saimniecību, un šis izbraukums dažiem dalībniekiem beidzās ar to, ka vajadzēja meklēt ārsta palīdzību. Atpakaļceļā uz pilsētu mašīnā, kuŗu vadījis P. Mažulis, braucis arī V. Zeidmanis un Aug. Kalniņš. Uzbraucot uz galvenā ceļa Rokfordas rajonā, P. Mažulis neuzņēmis pietiekami strauju gaitu, ar ko nav rēķinājusies kāda amerikāņu jaunieša vadītā mašīna, kas diezgan lielā ātrumā traukusies garām. Tā skārusi Mažuļa vāģa aizmuguri, un trieciena iekšā sēdētāji dabūjuši krietnus apdauzījumus. Smagāki cietis Aug. Kalniņš, viegli V. Zeidmanis, pavisam viegli ticis cauri pats vāģa vadītājs. Nevienam tomēr nopietnākus ievainojumus ārsts nav konstatējis. Otrās mašīnas braucēji cietuši samērā maz, lai gan abas mašīnas diezgan stipri bojātas. Lietas sīkāku noskaidrošanu uzņēmusies policija un tiesu iestādes.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes noorganizēto bērnu vasaras nometni Vilku ezera krastā pie Moskigenas atklāja 31. jūlijā. Atklāšanas dievkalpojumu vadīja māc. Kr. Hermanis, runāja draudzes priekšnieka vietnieks A. Valdmanis un nometnes vadītājs I. Gaide. Nometnē piedalās ap 60 bērnu ne tikai no Grand Rapidiem, bet arī citām latviešu kolonijām. 7. augustā nometnē notika bērnu svētki ar dažāda veida priekšnesumiem un sacensībām, kuŗas vēroja ne tikai bērnu vecāki, bet visi citi, kas vēlējās baudīt jauku svētdienas izbraukumu un atpūtu kopā ar jaunatni.

● Vienības draudzes izbraukums zaļumos notiks 14. augustā pēc dievkalpojuma uz Mičigenas ezeru. Tajā iespējams piedalīties arī tiem, kuŗu rīcībā nav mašīnas. Par kopīgām pusdienām un atspirdzinājumiem izbraukuma vietā gādās draudzes dāmu komiteja. Draudzes locekļu pilnsapulce 28. augustā pēc dievkalpojuma, kuŗā galvenokārt lems par dažiem finansiāliem jautājumiem.

● No Vācijas uz dzīvi Grand Rapidos ieradies Eduards Bačāns ar dzīvesbiedri Veroniku un dēlu Richardu. Ed. Bačāns kalpojis V. Ozola sardžu rotā Manheimā. Pagaidām jaunie iecelotāji apmetušies radinieku ģimenē, kas bijuši palīdzīgi, kārtojot iecelošanas formalitāte.

● Dr. Nikolajs Kažmers atgriezies no chirurgu kongresa Romā un atjaunojis slimnieku pieņemšanu. N. Kažmers bija ceļojumā kopā ar savu ģimeni un, izmantojot šādu izdevību, apskatīta ne tikai Itālija, bet arī Francija, Anglija un citas Eiropas valstis. Viņš ceļojis ar lidmašīnu, vilcienu un auto.

Mūsu laikraksta pārstāvis
LATVIJAS AMERIKĀ
VILIS MIKELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus

KOMŪNISTU TERRORA VILNIS SPĀNIJĀ

(mo) Pēdējā laikā Spānijā notikušas lielākas apcietināšanas, skaitļos svārstoties starp 1—2000. Kaut gan pati Franko valdība tuvākus paskaidrojumus par apcietināšanu iemesliem nav devusi, politiskie novērotāji secinājuši, ka tās izdaritas lielākas, valdībai naidīgas kustības likvidēšanai.

Nupat arī Spānijas informācijas ministrija apstiprinājusi, ka jau ilgāku laiku šeit darbojas lielāka komūnistu organizācija, kuŗas uzdevums ir ar atenciem un sabotāžas aktiem radīt satraukumu iedzīvotājos, mazināt valdības autoritāti un kaitēt tūristu kustībai, kas lielos apmēros sagādā nepieciešamo ārzemju valūtu. Jo sevišķi aktīvu darbību šī kustība attīstījusi Kordovas un Sevilļas apkārtnē.

Tuvojoties valsts svētku dienai, komūnisti bija sagatavojušies lielākiem sabotāžas aktiem, paredzot uzspridzināt spēkstacijas, dzelzceļu līnijas un aizsprostus. Drošības iestāžu modrība iecerētajiem plāniem tomēr pārvilka svītru, savlaicīgi apcietinot daļu vadītāju. Mazāka apmēra bumbu atentāti norisa jau šī gada februārī un jūnijā, kuŗu sekās viens vainīgais tika notiesāts uz nāvi.

Novērotāji domā, ka komūnistu kustības sēdeklis atrodas Parīzē kādas lielākas kustības aizsegā; par tā vadītāju domā esam bijušo internacionālās brigādes cīnītāju Baijo, kuŗš vēlākos gados piedalījās arī dažādos nemieros Vidus- un Dienvidamerikā, kā arī bijis Kastro atbalstītāju pulkā.

Kaut gan pretestības kustība nepārprotami ir komūnistiska, tai tomēr ir savas grūtības ar partiju, jo viņai tiek piedēvētas trockiskas tendences, resp. nosliece no pasaules komūnisma vadlīnijas.

Kaut arī Spānijas valdība līdz šim ar visiem nemierniekiem tikusi galā, stāvoklis patikams nav, jo no nemieriem cieš kā prestižs, tā arī valsts kase.

Labrenča diena — uguns diena

Labrenča diena iekrīt 10. augustā, un to dēvē arī par uguns dienu. Labrenča diena ir nosaukta svētā Laurentija vārdā; viņu ķeizara Valeriāna laikā 258. gadā Romā sadedzināja uz sārta. Katoļu kultā Laurentijs bija uguns patrons un aizstāvis pret ugunsgrēku.

Tā arī latviešu tautas ticējumos līdz Labrenča dienai rijā kūla tikai ar dienas gaismu, un veci ļaudis neļāva pirms minētās dienas kult pie uguns, jo tad ēkas degot.

Pēc Labrenča dienas cēlās gaiļos un kūla pie uguns.

Labrenča dienā rijā ienesa arī spaini ūdens, to lika uz krāsns, un meitieši velējās, tad nedegot. Bet lai visu gadu būtu pasargāti no ugunsgrēka, tad Labrenča vakarā vajagot pie rijas nokaut gaili vai jēru, bet ja nu krāsns tomēr esot jākur, tad uz krāsns jāuzliekot ūdens ķipītis.

Veci ļaudis ticēja arī: ja Labrenča diena ir skaista, tad tas liecina, ka būs skaists rudens.

Labrenča dienā jānoņem sipoli, un ar šo dienu sākas rudzu sēja. Labrenču dienā sāka rakt kartupeļus; tad arī varēja sākt ābolus ēst, jo bija jau nogatavojušies.

M. K.

CEĻA VĀRDI

Ja tava galva ir no vaska, neej saulē.
Benjamins Franklīns

☆

Labāk ciest klusu un ļaut citiem domāt, ka tu esi muļķis, nekā runāt un radīt šaubas.
Linkolns

☆

Ne zvērests liek mums ticēt cilvēkam, bet cilvēks — zvērestam.
Aischils

☆

Mēs esam mazliet labāki nekā salmi virs ūdens; mēs varam paši sev glaimot, ka mēs peldam, kad straume mūs nes uz priekšu.
M. V. Montagū

DĀVANĀM

JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

ZIVJU VIRAS

Zivju vīram ņem svaigas vai kaltētas un žāvētas zivis un vāra uz lēnas uguns. Z i v j u buljonu vai galertu var dzidrināt ar sakultiem olu baltumiem, tāpat kā gaļas buljonu, vai arī ar zivju ikriem. Jēlus ikrus sašķaida, liek virā, labi izmaisa un ļauj maziet vārities, tad izkāš caur smalku sietiņu. Zivis, atkarā no to lieluma, izvārās 7—20 minūtēs. Zivis ir gatavas, kad katlā nāk uz augšu.

ZIVJU BULJONS

Asarus notīra, nozviņo, izņem iekšas un vairākos ūdeņos labi nomazgā. Pieliek virces, sīpolu, selerijas, pētersiļa sakni, burkānu un sāli. Visu vāra uz lēnas uguns. Tad buljonu izkāš un nogaršo sāli. Vārot jāraugās, lai zivis neizjuktu. Olu baltumus sakuļ un atšķaida ar izkāsto zivju buljonu. Liek uz uguns un maisot uzvāra. Tad noņem no uguns, ļauj buljonam pastāvēt, un, kad buljons kļuvis dzidrs, to izkāš. Pasniedz karstu ar zivju pīrādziņiem.

LAŠU PALIEKU VIRA

Vārīta laša paliekas uzliek vārities ar aukstu ūdeni, pieliek piparus, lauru lapu, sāli, sīpolu un pētersiļu sakni. Pēc ¾ stundas vārīšanas nokāš viru, atloba gaļu no asakām, saberž smalki, piemaļ ½ mārc. vērša vai cūkas gaļas, pieliek rīvmaizes tik daudz, lai varētu veidot frikadeles, pieliek sāli un smalki sakapātu un izsautētu sīpolu. Labi samica un veido vēlamā lieluma frikadeles. Frikadeles var vārīt atsevišķā traukā ar mazliet sāls piedevas vai arī buljonā, jo virā liek sagrieztus kartupeļus un beidzot pievieno skābu krējumu. Virā var arī pielikt pāris šķēļu citrona. Ja frikadeles vēlas pasniegt dzidrā zivju buljonā, tad frikadeles noteikti vārāmas atsevišķi.

ASARU VIRA

Asarus notīra, izņem iekšas un žaunas, nomazgā un uzliek vārīties, pieliekot viras saknes, lauru lapu un piparus. Kad vira gatava, izkāš, iegriež kartupeļus, pietumē ar miltiem un sviestu, pielej pienu vai saldu krējumu. Izšķaida, liek virā, labi izmaisa un ļauj maziet vārities, tad izkāš caur smalku sietiņu. Zivis, atkarā no to lieluma, izvārās 7—20 minūtēs. Zivis ir gatavas, kad katlā nāk uz augšu.

ZIVJU FRIKADEĻU VIRA

Notīra līdaku vai citu kādu zivi no asakām, samaļ gaļas mašīnā līdz ar sīpolu un izmērcētu baltmaizi, pieliekot skābu krējumu. Labi samica un veido mazas apaļas bumbiņas — frikadeles. Zivju asakas un galvas novāra ūdenī līdz ar garšas vielām, izkāš un, lēnām vārot, ielaiž frikadeles. Gatavai virai pieliek skābu krējumu un sagrieztus zaļumus. Var arī pielikt sagrieztus kartupeļus.

VĒŽU VIRA

1 jūras vēzis, 2 vidēja lieluma sasmalcināti sīpoli, 4 ēd. kar. sviesta, 2 vidēja lieluma kartupeļi, ½ kv. ūdens, ½ kv. piena, sāls un pipari pēc garšas, 2 ēd. kar. skāba krējuma, sasmalcinātas dilles.

Novārīto vēzi atbrīvo no čaulām un sagriež mazākos gabaliņos. Katliņā izkausē sviestu, ieliek sīpolus un sasautē mīkstus, pieliek sagrieztus kartupeļus un sautē, līdz kartupeļi ir mīksti, pieliek sagrieztu vēžu gaļu un uzkarsētu pienu, karsē visu līdz vārīšanās temperatūrai, pārkaisa dilles un pasniedz galdā.

SVAIGU ZUŠU VIRA

Notīritu zuti sagriež mazos gabaliņos un uzliek vārities vājā etiķa ūdenī līdz ar sīpola šķēlēm un vāra mīkstu.

Zaļos zirnīšus novāra gaļas buljonā, tad izkāstu zušu gaļas novārījumu un gaļas zirnīšu novārījumu šalej kopā: pieliek pētersīli, gabaliņu selerijas, ieliek gabaliņos sagrieztus kartupeļus, un vāra mīkstus; kad kartupeļi gatavi, virai pievieno zuša gabaliņus un zaļos zirnīšus, var arī mazliet pielikt skābu krējumu vai pietumēt ar olu dzeltenumu. Pasniedzot galdā, pārkaisa ar sagrieztām dillēm.

ŽĀVĒTA ZUŠA VIRA

Žāvētu zuti nomazgā, sagriež gabalos un liek vārities aukstā ūdenī. Pieliek smalki sakapātu sīpolu, lauru lapu un dažus piparu graudus. Vāra, kamēr zutis gatavs, tad izņem, pieliek mazos gabaliņos sagrieztus kartupeļus. Kad kartupeļi mīksti, pietumē ar olu dzeltenumiem. Zušu gabaliem novelk ādu un atbrīvo no asakām, sadala mazos gabaliņos un ieliek virā.

MAKAREĻU VIRA

Makareli nomazgā un iztīra, var vārīt veselu vai arī sagriež tu lielākos gabalos. Uzliek vārīties, pievienojot sāli, lauru lapu, piparu graudus un pētersiļa sakni. Zivij jābūt pilnīgi ar ūdeni segtai. Kad zivs gatava, izņem un noliek uz sasildītas cepešļodas un noliek siltumā. Viru izkāš un pieliek gabaliņos sagrieztus kartupeļus. Virai pieliek sviestu un skābu krējumu.

Vārīto zivi vai arī gabaliņus, kas sakārtoti uz cepešļodas, pārlej ar izkausētu sviestu, pārkaisa ar cieti novārītu un sakapātu olu. Garnē ar citrona šķēlēm un pētersiļu lapiņām.

Ja zivi nevēlas pasniegt atsevišķi, tad atbrīvo no ādas un asakām, sadala mazākos gabaliņos un ieliek virā. Virai pēc vēlēšanās var arī pievienot citrona sulu.

ZIVJU VIRA AR RĪSIEM

Rīsus novāra sālsūdenī, nosusina un pārlej zivs buljonu. Zivi atdala no asakām un sadala mazākos gabaliņos, pieliek virai; ja vēlas, var pielikt arī sarīvētu sieru.

Budzis.

IZMANTOJIET PAŠREIZĒJĀS ZEMĀS CENAS UN SŪTIET SAIŅUS PIEDERĪGIEM

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9 20 mārc. smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra) $12.40
C—18 Iepriekšējais dubultoti $20.50
T—9 20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku $21.90
Z—9 20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra) $26.75
S—9 20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās) $29.30
6—A 0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 300 gr. šokolādes un 60 cigaretes $18.90
6—B 2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes $30.75
8—A 1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu $16.25
8—B 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes $30.95

PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅIS

PB — 3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus 23,90
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu 'Chesterfield, Camel, Capstan) $44.80

Šo saiņu cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS

Le — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) $23.75
Pa — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5,60 metrā. Komplekts (3,5 kg) $28.75
Vl — tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg) $33.25
La — tumši pelēka (t.s. koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg) $36.25
Hf — tumši pelēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdziju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg) $37.75
Hl — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts (3,3 kg) $47.75
Ms — melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60, $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vl, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vl, Hf, vai Hl.

KUNGU MEŠTEĻU DRĀNAS

Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg.) $23.50
Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) $29.80
Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) $36.50
FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar $44.75

DĀMU KOSTĪMIEM

Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) $27.75
Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar $36.50

DĀMU MEŠTEĻU DRĀNAS

Dm — biezs pelēks, bēša, zaļgans vai ķieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā Komplekts: 2,75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) $22.25
D2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) $30.50
Dl — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,4 kg) $36.50
FFd — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar $45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

5 kg sainim ..... $6.50 10 kg sainim $8.50
15 kg sainim ..... $10.50 20 kg sainim $11.50

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

PASŪTINĀJUMU ADRESĒJIET,

PIEVIENOJOT ČEKU vai MO.

DV SAINĪŠU DIENESTAM,
123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

PADOMJU SAVIENĪBAS DZĪVE NO IEKŠPUSES . . .

„The Future is Ours, Comerade" by Joseph Novak, Doubleday Publishers — izd., 286. l.p. Cena $4.50.

Retas ir tās grāmatas par Padomju Savienības īsto ikdienu, kas pieejamas brīvajā pasaulē. Daudz vairāk ir tādu grāmatu, ko rakstījuši dažādi Padomju Savienības pazinēji, raugoties no ārienes, jo tiem nav bijis dota tik reta iespēja, kāda ir bijusi šīs grāmatas autoram: dzīvot krievu vidū, iemantojot viņu uzticību un, galvenais, valsirdību sarunās, kas tādā valstī, kā Padomju Savienība, ir visai grūti veicams uzdevums. Autors ar savām „sarunām ar krieviem," kas lietots kā otrs virsraksts, ir ieguvis vienreizīgu iespēju parādīt, kāda īstenībā ir dzīve daudzinātajā „strādnieku valsti." Nevienam brīvās pasaules apmeklētājam līdz šim nav bijusi dota iespēja dzīvot starp krieviem kā krievam, kāpēc arī tiem nav bijis iespējams attēlot krievu dzīves ikdienu tā, kā to ir varējis šī darba autors.

Autoram, kas savu vārdu slēpj aiz augšminētā rakstnieka vārda, lai neciestu tie krievi, kas ar viņu ir valsirdīgi izrunājušies, bijusi iespēja pēc Staļina nāves dzīvot krievu pilsoņu dzīvi un plaši ceļot pa Padomju Savienību, satiekoties ar visdažādākiem cilvēkiem. Tāpēc tas var attēlot dzīvi fabrikās, veikalos un bi rojos, kā arī milzīgās — kā trušu būdās piebāztās dzīvojamās mājās; smacējošo „izspiedēju klimatu," kas pastāv pat kaimiņu attieksmēs; pilsētas ielas, kas ir kļuvušas par padomju pilsoņu „saloniem"; sarežģītās un dārgās valsts ēkas, kas padomju pilsoņiem nozīmē vairāk par viņu pašu nožēlojāmiem mitekļiem; ielas, kuŗās baltās svītras norobežo ceļu, ko lieto augstākie birokrati, — un pat dzīvi sarkanā armijā.

Grāmatas 198. l.p., runājot par precēm, kas nav dabūjamas parastajos veikalos, bet tikai speciālos jaunās šķiras slēgtajos veikalos, minēts Latvijas radiofonogrāfs „Teika", ko tātad nesaņem viss brāļīgo republiku laimīgā tauta, bet gan tikai jaunās šķiras pārstāvji.

Šī grāmata ir radījusi jau lielu interesi (kāds latviešu laikraksts to pat saviem lasītājiem pasniedzis gandrīz pilnos apmēros, un tās saisinātā teksta iespiests „Readers' Digest" augusta numurā).

Budzis.

VĀCŪ ĢENERĀLITĀTES BOJĀ EJA

HITLERS ZAUDĒ SAVU ĢENERĀĻU CIEŅU

ĢENERĀLPULKVEDIS BRIVKUNGS FON FRIČS

VII

Kad ģenerālpulkvedis Beks pēc pusnakts 26. janvārī 1938. g. ienāk valsts kancelejas lielajā salonā, viņš saraujas.

Hitlers sēd uz kāda dīvāna malas, kājas izplētis, elkoņi uz ceļiem, žodu rokās atspiedis, slavenā matu sproga sajukusi pāri pierei.

Viņš pieceļas, iet ģenerālim pretī, sniedz tam roku. Rokas spiediens ir glēvs.

„Jūs zināt, ka esmu spiests šķirties no feldmaršāla Blomberga," saka Hitlers. Viņa balss noskaņa liek domāt, ka līdzšinējā kaŗa ministra zaudējums viņam sāpīgi ķeries pie sirds.

Tagad viņš runās par Blomberga pēcnācēju, — domā Beks.

Bet notiek kas pavisam negaidīts.

„Sakiet, lūdzu, kad jūs pēdējoreiz aizdevāt naudu ģenerālim Fričam?" pēkšņi jautā Hitlers.

Beks domā, ka viņš ir pārklausījies, un acumirkli neatbild, bet Hitlers jautājumu tūlīt atkārto un paņem rokās kādu akti.

Ģenerālim nav nekādas jēgas, ap ko lieta grozās; viņš nevar ne iedomāties, kas tā ir par akti, ko Hitlers tur rokās. Bet viens viņam ir skaidrs: Hitlera jautājums ir nepieļaujams.

„Es neesmu ģenerālim Fričam nekad naudu aizdevis," saka Beks, kurš parasti runā klusi un apdomīgi, bet šoreiz viņa tonis ir ass. „Es nekad netaisu nekādus naudas veikalus un starp citu es esmu tam preti, ja jūs gribat mani nopratināt."

Tik asu valodu savā varas laikā Hitlers nekad nav dzirdējis. Viņš jūt, ka ir gājis par tālu, un lūko lietu mīkstināt. Pats par sevi saprotams, viņš nekad nav domājis, ka Bekam ar šo netīro lietu varētu būt kādi sakari, viņš to ir jautājis tikai, lai atvieglinātu Frīča stāvokli . . .

„Kas par netīru lietu?" jautā Beks. „Kādi Fričam vajadzīgi atvieglinājumi?"

Hitlers viņam to paskaidro un dod ieskatīties „Frīča aktī".

Bet ģenerālis Frīčs taču dzīvo Bendler ielā, nevis Lichterfeldā Ost?" jautā Beks pēc iepazīšanās ar akti.

Hitlers paskaidro, ka ļauni domājoši cilvēki varētu secināt, ka Beks, lai glābtu Frīču no nelaimes, ir izpalīdzējis viņam ar savu Lichterfeldes bankas kontu.

Lauksaimniecības pārveidošana Padomju Savienībā

(mo) Lauksaimniecības pārveidošana Padomju Savienībā un daļēji arī atsevišķās satelītu valstīs pašreiz pamazām ieiet trešajā attīstības stadijā. Pēc privāto saimniecību iesaistīšanas kolektīvos un mašīntraktoru staciju pārņemšanas no kolchozu vadībām, padomju valdības lauksaimniecības eksperti sākuši pievērst lielāku vērību tālākai attīstībai, mēģinot veidot arī pašu cilvēku, no lauksaimnieka to pārvēršot par lauksaimniecības strādnieku.

Šajā attīstībā daudzās vietās Pad. Savienībā ar pašu „brīvprātīgu lēmumu" tiek nojaukti kolchozu robežās atrodošie ciemi un to vietā raditi lieli lauksaimniecības strādnieku centri ar jaunām dzīvojamām ēkām. Pats par sevi saprotams, ka līdz ar šo attīstību tiek likvidēti pēdējie privātsaimniecības pārpalikumi: piemājas zeme un atļautais personiskais lopu skaits, tā līdzšinējos kolchozniekus padarot pilnīgi atkarīgus no centra vadības. Ar to tiek zaudēts pēdējais dzīves iztikas papildinātājs blakus avots — dārzāji un piena produkti.

Uz šo soli Padomju valdību ir pamudinājusi vēl arvien nepietiekošā produkcija lauksaimniecībā, kas par spīti gudri izstrādātajām statistiskajām ziņām, būtībā tomēr ar katru gadu slīd lejup.

Jaunā sistēmā bijušais lauksaimnieks tiks pilnīgi pielīdzināts pilsētas strādniekam ar noteiktām darba stundām Padomju valdība cer, ka, koncentrējot vienvietīs ap 2-3000 laukstrādnieku, tikšot celta darba racionālitāte un panākta lielāka vienveidība plānošanā. Sīkzemnieku un kolchoznieku īpašumā vēl arvien atrodas puse no visas Padomju Savienības mājlopiem. Šķiet, arī tos valdība ir ieinteresēta iegūt bez maksas savā īpašumā.

Chruščevs tomēr laikam saprot, ka lielās pārgrozības atdurseis uz lielu pretestību, tāpat kā tas notika pirms 30 gadiem, reālizējot lielo kollektīvizācijas plānu. Šajā sakarā komūnistu partijas centrālkomiteja savā pēdējā lauksaimniecības kongresā pagājušā gada decembrī jauno lauksaimniecības pilsētu (agropilsētas) jautājumā baidījās pieņemt konkrētu lēmumu, atstājot pēdējo prezidija izlemšanai. Kluši bā, bez lieliem propagandas trokšņiem šis darbs ir ievadīts raitās sliedēs, un tagad atklātībai tiek paziņoti pirmie „lielie" panākumi. Pirmajā jauno agropilsētu pārstāvju sanāksmē ziņoja, ka daudzkārt kolchozu kollektīvu zemnieki „dedzīgi" at balstījuši jauno ideju un „brīvprātīgi" pieteikušies izvākties no mazajiem ciemiem un pāriet uz dzīvi jaunajā lauksaimnieku pilsētās.

Tālākajā attīstībā paredzēts lauksaimnieku pilsētas celt visā Padomju Savienībā. Nākamajiem 20 gadiem paredzētais plāns iecer vairākus desmit tūkstošu šādu centru celšanu, kopskaitā apm. 7 miljonu dzīvojamo ēku, kā arī internātus apm. 3,8 milj. bērniem pie skolām, tāpat arī citas sabiedriskās telpas.

Kaut arī jaunais plāns izkrāsots rožainās krāsās, mazais krievu cilvēks nav aizmirsis pieredzi pagājušajā laikā kopš revolūcijas, kad tas pats Ņikita Chruščevs bija daļēji atbildīgs par lielo bada katastrofu bagātajā Ukrainā, un visi torezējie un vēlākie solījumi par dzīves apstākļu uzlabošanos palika tikai solījumi, un dzīve būtībā ar katru dienu gāja arvien vairāk lejup. Neko labāku tie nesagaida arī jaunajā plānā. **Visiem spēkiem tie cenšas aizstāvēt savu mazo kartupeļu dārzu piemājas zemē un savas pārīs vistiņas, kazas vai atsevišķos gadījumos savu gotiņu, cerēdami no tiem kādu drošību grūtā brīdī,** kad daudzie plānotāji un kungi kolchoza centrā vairs gribēdami neiespēs izkalkulēt minēto graudu svaru dzīvības izvilkšanai, par izstrādes dienu piemērotu apmaksu nemaz nerunājot, Darba gaitā nomāktais mazais cilvēciņš nekādā ziņā negrib kopējos kolchoza ienākumus investēt nezin kādos jaunos nākamības plānos, kuŗu varbūtējos augļus tam pašam vairs nebaudīt. **Pasīvā pretestība jaunajam plānam kolchoznieku vidū ir liela, ko lauzt var tikai veikla apmānīšana vai arī vara.**

Chruščevs ir iecerējis jaunajā lauksaimniecības struktūras pārveidošanā lauksaimniecības produkcijā pārspēt ASV. Par cik tas izdosies, to rādīs nākotne. Skaidrs ir tas, ka Padomju Savienības bijušais lauksaimnieks ir ceļā uz pašu zemāko kārtu, no kuŗas ceļa augšup nav.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

IZNĀCIS „TECHNISKĀ APSKATA" 26. N-RS

Žurnāls iznāk četrreiz gadā, un to izdod Latviešu inženieru apvienība ārzemēs. Galvenie redaktori, būvinž. K. Ieleja (ASV) un būvinž. A. Spūrmanis (Kanadā). 26. numura saturā daudz ierosinošu rakstu, kā, piem., inž. O. Saļkas — Lichtenberga figūras; inž. O. Kroma — Jauni celi enerģijas ģenerācijā; būvinž. E. Ģērmaņa — Slodžu sadalījums gatavu elementu tiltu brauktuvēs; Ph. D., N. E. Bojāra — Jauni organiska slāpekļa savienojumi; prof. Dr. arch. E. R. Laubes — Personības individualitāte. Chronikas daļa, apraksti, pieminas un atceres, apraksti par tehniskām organizācijām, latviešu tehniskā darbā u.c., kā arī jautājumi, pārrunas un ierosinājumi.

Žurnāls maksā $3,- gadā, tas pasūtināms pie: Mr. O. Rudzītis, 5155 Randall Ave, Apt. 15, Montreal 29, Que., Canada.

Albertas neparastā mūzikas historama

C. S.) — Katru gadu pēdējo 5 gadu laikā Alberta uzved visizcilpatnējāko vasaras teātŗa uzvedumu netālu no vasaras atpūtas pilsētiņas Džasperas, Kanadas Klinšu kalnos. Uzvedums „Džasperas stāsts", kas spēlēts 30.000 tūristu lielā brīvdabas amfiteātrī, ir vienreizīgs ne tikai krāšņā kalnu uzvedumā dēļ Palisadrenčas ēnā, bet tāpēc, ka to sarakstījuši, nospēlējuši un uzveduši kanadieši un Kanadas panorāmā. Tekstu uzrakstījusi Albertas lugu rakstniece Elzija Park Govane, un to uzvedis Albertas valdības drāmas inspektors Džeks Mekkreits.

„Džasperas stāsts" izmanto 60 aktierus, kas visi ir Džasperas vasaras sabiedrības locekļi, 12 dejotājas, 40 dziedātājus, kādu duci zirgu un 20 viru orķestri. „Džasperas stāsts" tēlo rietumu kolonizāciju tanīs senos laikos, kad „vojažieri" devās pa vēsturisko zemes ceļotāju teku, līdz laikam, kad radās dzelzceļi, pastāvīgi iedzīvotāji un tūristi. Uzvedums iedalīts divos cēlienos un sniedz tautas dziesmas, kā arī modernu uzvedumu un balādes. Uzveduma astoņas dziesmas uzrakstījusi Govane un Mekreits.

Latviešu Mednieku
rīko BĒRZAINĒ 1
EKSTERNA
MĀLA BALOŽU UN
PLKST. 19.00
IZLOZE
(Brauciens uz zosu medībā
BUFETE ar atspirdzinājumi
Ieeja uz deju $1.00.

SIDRABENĒ
13. augustā, plkst. 7.30 vakarā
uz brīvdabas skatuves nometnes bēr
A. Brigaderes LOLITAS Bl
PĒC TAM
DEJU VA
Ieejas maksa visam vakaram $1.-, tikai t
14. augustā, plkst. 10.00 no rīta
BĒRNU JAUNATNES SP
un
KANADAS JAUNIEŠU MEIST
VIEGLATLĒT
27. augustā, plkst. 8.00 vakarā
DEJU VAKARS ar
BALLES KARALIENE

KAKTI
TRANSPORTA F
Veicam visādus transportus ar mo
(mēbeļu, būvmateriāli u. c.). Lūdzam
LE 5-6619. 941 Dovercou

Cook Funeral Home
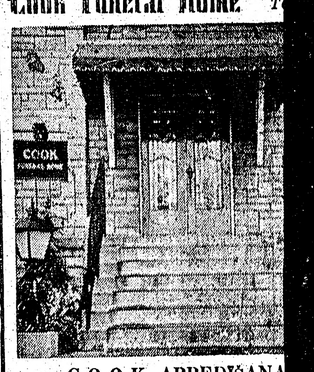

COOK APBEDIŠANA
721 Bloor St., W. (pie Christi
MODERNA KAPLICA AR ĒRĢEĻ
SPEJAM. IZVADĪSANAS CEREMON

LATVIJAS
AMERIKĀ
M
S
T
PIEŅEM VISĀDA VEI
IESPIEDUMDARBU P
LAULIBU un IESVĒTĪBU IELŪ
VIZITKARTES,
DOKUMENTUS BIEDRIBU
KONCERTU PROGRAMM
SARIKOJUMU BIĻETE
PLAKĀTUS, DZIESMU
GRĀMATAS un ZU
VĒSTULU VEIDL
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON
ONT., CANADA.
Pasūtinājumus lūdzam n

LITĀTES BOJĀ EJA

VU ĢENERĀĻU CIEŅU

BRIVKUNGS FON FRIČS

tur rokās. Bet skaidrs: Hitlera epiejaujams. ģenerālim Fričam aizdevis," saka asti runā klusi un ioreiz viņa tonis kad netaisu nekā- kalus un starp am pretī, ja jūs pratināt."

u savā varas lai- ad nav dzirdējis. ģājis par tālu, un stināt. Pats par viņš nekad nav kam ar šo netiro būt kādi sakari, ājis tikai, lai at- e stāvokli . . . tiru lietu?" jautā Fričam vajadzīgi

to paskaidro un „Frīča akti".

Frīčs taču dzīvo evis Lichterfeldā. eks pēc iepazīša-

idro, ka jauni do- varētu secināt, ka Frīču no nelai- ējis viņam ar sa- s bankas kontu.

došana

a, koncentrējot 2-3000 laukstrād- ta darba racionā- kta lielāka vien- nā. Sikzemnieku īpašumā vēl ar- se no visas Pa- ibas mājlopiem. ldība ir ieintere- maksas savā īpa-

mēr laikam sa- ārgrozības atdur- estību, tāpat kā 30 gadiem, reāli- ktivizācijas plā- komūnistu parti- teja savā pēdējā s kongresā pa- lecembrī jauno s pilsētu (agro- umā baidījās pie- ēmumu, atstājot izlemšanai. Klu- n propagandas carbs ir ievadīts un tagad atklāti- fi pirmie „lielie" majā jauno agro- u sanāksmē zino- rt kolchozu kol- ieki „dedzīgi" at ideju un „brīv- šies izvākties no em un pāriet uz uksaimnieku pil-

stībā paredzēts pilsētas celt visā vienībā. Nākama- pāredzētais plāns desmit tūkstošu lšanu, kopskaitā dzīvojamo ēku, us apm. 3,8 milj. olām, tāpat arī as telpas. nais plāns izkrā- šās, mazais krie- izmirsis pieredzi u kopš revolūci- ts Nikita Chruš- atbildīgs par lie- rofu bagātajā toreizējie un vē- ar dzīves apstāk- palika tikai soli- būtībā ar katru en vairāk lejup. ie nesagaida arī Visiem spēkiem āvēt savu mazo piemājas zemē vistiņas, kazas ģadījumos savu i no tiem kādu rīdī, kad daudzie ungi kolchoza ibēdami neiespēs to graudu svaru nai, par izstrādes apmaksu ne- Darbā gaitā no- cilvēciņš nekā- kopējos kolcho- investēt nezin ākamības plānos, augļus tam pa- udīt. Pasīvā pre- plānam kol- ir liela, ko lauzt apmānīšana vai

ecerējis jaunajā struktūras pār- aimniecības pro- ASV. Par cik tas rādīs nākotne. ka Padomju Sa- lauksaimnieks zemāko kārtu, no up nav.

Savu kriminālkomisāra fantaziju Hitlers nobeidz ar vārdiem: „Jūs to noliedzat, un par to vairs nebūtu ko runāt."

Bet Beks nav ar to apmierināts. Viņš skaidri jūt, ka te ir likts uz spēles armijas goda jautājums.

Viņš pieprasa, lai Frīča lieta nekavējoties tiktu noskaidrota kara tiesas izmeklēšanā.

Bet Hitlers par to negrib ne zināt.

Bekam rodas iespaids, ka Hitlers pārliecināts par Frīča vainu. Pēdējam ir jāpazūd iespējami ātri un tālu . . . . Maršals Čangkaišeks atkal meklē kādu spējīgu militāro padomnieku . . .

UN TĀ SABRUKA FRIČS . . .

No valsts kancelejas Beks brauc tieši pie Frīča. Viņš ir pārliecināts, ka pēdējais, kas ir ne tikai viņa tiešais priekšnieks, bet arī tuvs draugs, par notikušo būs nekavējoties informējis visus sasniedzamos ģenerāļus; ka viņš pāries prettrieciena pret apmelotājiem, kuri var būt tikai Himlers un Heijdrichs.

Līdz šim Vērmachtē Frīčs ir figurējis kā tērauda virs, kā aukstais domātājs, kā prāta un darba virs.

Viņa monoklis, jaunekliģā jātnieka figūra ir kļuvusi par simbolu. Tik ilgi, kamēr šis virs stāvēs armijas priekšgalā, ne Hitlers, ne Gērings, ne Himlers nevarēs uzsākt nekādas kara avantūras.

Un Beks domā, ka nu ir pienācis laiks padzt visu šo bandu.

Šinī naktī izšķiras ne tikai vācu ģenerālitātes, bet arī pasaules liktenis . . .

Beks cer saņemt pavēles no Frīča, bet viņš atrod kādu nogurušu vīru, kas vairs nedomā ne par ko citu, kā tikai par to, kā pierādīt savu nevainīgumu. Ne kadetu korpusā, ne kara akadēmijā viņš nav mācīts, kā rīkoties šādos gadījumos.

Konfrontēšana ar noziedznieku vadoņa klātienē ir paralizējusi viņa domu gājienu.

Īstais Frīčs ir priekšzīmīgs karavīrs, bet — arī tikai karavīrs. Ja viņš līdz šim ir ticējis Hitleram, tad tikai tāpēc, ka pēdējā vadībā ir radusies stipra Vērmachte. Par to Frīčs ir Hitleram pateicīgs.

Un tagad? Sist savam priekšniekam ģimī? Tas Frīča uztverē nav iespējams.

Beks domā citādi. Vai tad Frīčs neredz, ka te ir runa ne tikai par viņa personīgo, bet gan visas Vērmachtes godu? Pēc viņa domām lietā nekavējoties jāiesaista izlūkošanas nodaļa. Tas steidzīgi jānoskaidro, no kurienes nāk šie apmelojumi. Tad viņiem pašiem būs rokās kāda pretēja akts. Un kamēr apmelotāji nav saņēmuši pelnīto sodu, karaspēkam jāpaliek kazarmās trauksmes stāvoklī.

Bet Frīčs krata galvu.

Nē, nē. Viņa persona nav tik svarīga, lai tās dēļ nonāktu līdz atklātam lūzumam. Tas viss ir viņa personiska darīšana. Viņam pašam jāpierāda vadonim, ka te ir noticis šausmīgs pārpratums.

Ne uz kādu noteiktu ricību Frīčs nav iekustināms.

(Turpinājums sekos)

Albertas neparastā mūzikas historama

C. S.) — Katru gadu pēdējo 5 gadu laikā Alberta uzved visīpatnējāko vasaras teātra uzvedumu netālu no vasaras atpūtas pilsētiņas Džasperas, Kanadas Klinšu kalnos. Uzvedums „Džasperas stāsts", kas spēlēts 30.000 tūristu lielā brīvdabas amfiteātrī, ir vienreizīgs ne tikai krāšņā kalnu uzveduma dēļ. Palisadrenčas ēnā, bet tāpēc, ka to sarakstījuši, nospēlējuši un uzveduši kanadieši un Kanadas panorāmā. Tekstu uzrakstījusi Albertas lugu rakstniece Elzija Park Govane, un to uzvedis Albertas valdības drāmas inspektors Džeks Mekkreits.

„Džasperas stāsts" izmanto 60 aktierus, kas visi ir Džasperas vasaras sabiedrības locekļi, 12 dejotājas, 40 dziedātājus, kādu duci zirgu un 20 vīru orķestri. „Džasperas stāsts" tēlo rietumu kolonizāciju tanīs senos laikos, kad „vojažieri" devās pa vēsturisko zemes ceļotāju teku, līdz laikam, kad radās dzelzceļi, pastāvīgi iedzīvotāji un tūristi. Uzvedums iedalīts divos cēlienos un sniedz tautas dziesmas, kā arī modernu uzvedumu un balādes. Uzveduma astoņas dziesmas uzrakstījusi Govane un Mekreits.

Latviešu Mednieku un makšķernieku klubs

rīko BĒRZAINĒ 13. augustā, plkst. 12.00 dienā

EKSTERNAS SACĪKSTES

MĀLA BALOŽU UN MAZKALIBRA ŠAUŠANĀ;

PLKST. 19.00 IZLOZE (Brauciens uz zosu medībām);

PLKST. 20.00 BALLE

BUFETE ar atspirdzinājumiem. — PIE LABAS DEJU MŪZIKAS.

Ieeja uz deju $1.00. VISI LAIPNI IELŪGTI.

Vass & Rendek

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403

(College un Spadina ielas stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112. Toronto.

IZĪRĒJAMA

22 ISTABU MĀJA AR 22 vannas istabām un dušām St. Clair - Dufferin rajonā. Satiksme — pie durvīm; labs ienākumu objekts tādam, kam ir uz to interese. Ilggadīgs īres līgums. Zvanīt: HARRY KAMEN, E. W. GLADSTONE LTD. Realtors. EM 2-2731 dienā; HU 3-0897 vakaros.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.

ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no DR. OETKER

MĒRĶI

ŠAUŠANAI AR MAZKALIBRA ŠAUTENĒM 50 JARDU ATTĀLUMAM, iespiesti latviešu valodā. Maksā 3¢ gabalā.

Pasūtinājumi adresējami: DAUGAVAS VANAGI, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT., CANADA.

Samaksai par mērķiem lūdzam pievienot pasta izdevumus.

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Svelcē.

Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.

3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.

Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

TAUTIESI KLAUSAITIES LATVIEŠU RADIO RAIDIJUMUS

LATVIEŠU ATBALSS (Latvian Echoes)

no Niagaras CHVC raidītāja

katru otrdienu no plkst. 7—8 vakarā,

uz viļņu garuma 1600 (ar 5000 vatu jaudu)

Raidījumu vadītāja adrese: 417 DOVERCOURT RD., TORONTO 3, ONT.

Danforth - Greenwood

IZĪRĒJAMS

nemēbelēts 3 istabu dzīvoklis ar virtuvi un garāžu. Zvanīt HO 6-9413, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM

Tel. LE 4-1403

PAŠU PRIEKAM UN DĀVANĀM IEGĀDĀJIETIES

GRĀMATAS

J. Klīdzējs — stāsti — VIŅAS UN VIŅI	$3.35
K. Raudive — romāns — NEREDZAMĀ GAISMA	$3.90
K. Raudive — UN PIEDOD MUMS	$3.60
Ortega Y Gasset — esejas — MEDITĀCIJA PAR MILESTIBU	$3.35
Dz. Freimanis — romāns — VIĻŅI	$3.30
Dr. H. Tichovska red. TRIMDAS 10 GADI	$4.30
Z. Mauriņa — DANTE	$2.10
Z. Mauriņa — TRAĢISKAIS SKAISTUMS	$2.80
Z. Mauriņa — BALTAIS CEĻS	$2.30
Z. Mauriņa — DZIVES APLIECINĀTĀJI	$2.30
I. Grebzde — ZOSUKALNA MEITENES	3.60
A. Niedra — UGUNS PĀR RATA KALNU	3.40
A. Gulbis — Z. A. MEIEROVICS	8.00
J. Miesnieks — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, rom.	7.20
T. Heijerdals — AKU - AKU	3.60
N. Kalniņš — CIEMS UZ RITEŅIEM	3.40
A. Gailītis — DIENĀS SENĒJĀS	3.00
J. Veselis — DIVAS MĀSAS	3.00
J. Veselis — VELGAS MILESTIBA	3.40
A. Bērziņš — KĀRLIS ZARIŅŠ	5.00
E. Mednis — SAULE DEJO	4.00
I. Leimane — VILKACU MANTINIECE	$6.80
Z. Mauriņa — IEDRIKSTĒTIES IR SKAISTI	4.95
TĀLĀ GAITA	4.00
ZIEMEĻU TEMAS	3.50
CILVĒCES SARGI	3.50
J. Klīdzējs — DZENITORS	4.00
CILVĒKA BĒRNS	3.75
A. Čaks — MANA PARADĪZE	6.00
I Gubiņa — DRAUGAM NEPIEMĒROTA SIEVA	2.80
A. Niedra — ZELTA VĀRTU PILSĒTA	3.40
MELNĀ MAGONE	3.00
J. Kilitis — ES KARĀ AIZIEDAMS	2.50
P. Kliāns — SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS	3.90
E. Virza — KĀRLIS ULMANIS	2.80
V. Kroders — SMTNETĀJI	3.40
A. Saulietis - NEAIZBERAMA AKA	8.00
K. Skalbes — KOPOTIE RAKSTI ā	5.50—4.50
J. Rainis — KOPOTIE RAKSTI ā	3.70—3.50
R. Blaumanis — KOPOTIE RAKSTI I kompl.	45.00
R. Bangerskis — MANA MŪZA ATMIŅAS, II	5.20
B. Pasternaks — DR. ŽIVAGO	5.90
St. Cveigs — MARIJA ANTUANETE	5.80
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
K. Hamsuns — BENONI — ROZE	3.80
A. Voitkus — APROCE	1.90
I. Viksna — ES SAKU PALDIES	2.75
J. Sarma — NEGANTNIEKS	4.00
K. Lesiņš AKLĀ IELA	2.60
A. Sprūdžs — ASARU LIEKNA	2.35
AVE MARIJA — dzeju ant.	3.75
A. P. Mierkalns — ATLANTIDA, dzejas	1.50
TRĀDIRIDIS	2.00
PURPURA SIRDS	3.50
A. Spekke — BALTIJAS JŪRA SENAJĀS KARTĒS	6.00
TĀ ZEME IR MŪSU, dz. ant.	5.50
J. Veselis — DIENAS KRUSTS	3.00
Rutku Tēvs — DUMPIGĀ RIGA	2.80
P. Baka — DĒLI	3.80
B. Senkēviča — ĢIMENES GODI	4.00
V. Kārkliņš — TIKAI MILESTIBA	4.20
A. Niedra — KAD MENESS DILST	3.60
Sikspārnis	3.90
A. Dziļums — LAILA NO RIGAS	4.00
K. Stalšans — LATVIEŠU UN LIETUVIEŠU AUSTRUMU APGABALI	5.00
U. Ģērmanis LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI	5.50
A. Eglītis — OTRANTO, dzejas	4.00

Krājumā ir daudz veco, kā arī jaunāko un visjaunāko izdevumu grāmatu, 1960. gada sienas kalendāri, apsveikuma kartītes, žurnāls Latvju Zeltene, ādas izstrādājumi, koka izstrādājumi — šķīvji un svečturi, dažādi auduml, kā sedziņas un spilvenu pārvalki.

Grāmatu pasūtinājumus pieņemam arī pa pastu. Pasūtinājumiem vērtībā virs $10,- pasta izdevumus sedz GRĀMATNĪCA. Līdz $10,- pie grāmatu vērtības jāpieskaita 25—50¢ pasta izdevumiem.

Pieprasījumus līdz ar naudas pārvedumu adresējiet:

DV GRĀMATNĪCAI,

123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

SIDRABENĒ

13. augustā, plkst. 7.30 vakarā

uz brīvdabas skatuves nometnes bērnu teātŗa izrāde

A. Brigaderes LOLITAS BRĪNUMPUTNS

PĒC TAM

DEJU VAKARS

Ieejas maksa visam vakaram $1.-, tikai teātrim 75¢ no pers.

14. augustā, plkst. 10.00 no rīta

BĒRNU JAUNATNES SPORTA SVĒTKI un KANADAS JAUNIEŠU MEISTARSACĪKSTES VIEGLATLĒTIKĀ

27. augustā, plkst. 8.00 vakarā

DEJU VAKARS ar SIDRABENES BALLES KARALIENES VĒLĒŠANĀM

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS

721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245

MODERNA KAPLICA AR ERĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJAM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC

F. Cook — vad.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

7. augustā, pl. 11.30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. O. Gulbis; pl. 2.00 Port Vašingtonā dievkalpojums, māc. O. Gulbis; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. A. Ozols.

14. augustā, pl. 9.00 Bronksas baznīcā dievkalpojums, māc. A. Ozols; pl. 11.30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. A. Ozols; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

21. augustā, pl. 11.30. Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. A. Ozols; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

28. augustā, pl. 11,30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. R. Zariņš; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. A. Ozols.

4. septembrī Betlemes baznīcā dievkalpojuma nebūs.

Draudzes kanceleja Bruklinā, draudzes namā vasarā atvērta samazinātu laiku: darbdienās, atskaitot pirmdienas, no pl. 11-1 dienā; divreiz nedēļā arī vakaros: otrdienās un piektdienās no pl. 6-8. Pirmdienās kanceleja slēgta. Draudzes darīšanas var kārtot arī svētdienās pēc dievkalpojumiem.

Telefoni: draudzes kancelejā SOuth 8-7721, vasaras nometnē 518 — Tannersville 186-R 1.

DETROITA

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latv. Kristus draudze.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

7. augustā dievkalpojums baznīcā nenotiks. Lūdzam apmeklēt Latviešu ev. - lut. baznīcas Jaunatnes dienu dievkalpojumu 7. augustā, pl. 11 Concordia Teachers College Gymnasium Hall telpās, — 7400 W. Augusta Blvd. Piedalās mācītāji A. Cops, V. Liventāls u. c.

Svētdien, 14. augustā, pl. 10-os dievkalpojums. Pl. 12-os dienā kapu svētki Ciānas draudzes nodalījumā, Oak Ridge Cemetery, Roosevelt Rd., uz vakariem no Mannheim Rd. krustojuma. Dziedās draudzes koris Ed. Strautmaņa vadībā. Pieminēšanas. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, pl. 10,30 no rīta Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave, Maywood.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44613.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind. reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Ptebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p bērniem pl. 1.15 p.p.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302

Svētdien, 7. augustā, pl. 10.30 dievkalpojums Port Arturas Getzemanes baznīcā, prāv. A. Mitulis.

TORONTO

Māc. E. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lasis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510

7. augustā dievkalpojums Saulainē.

14. augustā, plkst. 2 p. p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

21. augustā dievkalpojums Saulainē.

Draudzes mācītājs, sākot ar 11. jūliju, sastopams Draudzes namā, 200 Balmoral Ave: piekl. dienās no plkst. 2 p.p. līdz pl. 9 vakarā (telefons — WA 4-8537). Ja mācītājs nav sastopams savā dzīvoklī (tel. LE 6-2510), tad, steidzamības gadījumā var zvanīt uz Saulaini (tālsatiksme — IVY 3, Ring 5).

Mācītājs vēlētos iekārtot sev atvaļinājumu, sākot ar 15. augustu. Ja vien iespējams, lūgums šai laikā nepieteikt amatdarbus.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Sestdien, 13. augustā, plkst. 7,30 vakarā dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Svētdien, 28. augustā, plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 7. augustā, plkst. 1.30 p.p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Svētdien, 7. augustā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

ST KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Niagara Falls, Ont. — latviešu ev. lut. draudzē 7. augustā, pl. 2 p.p. dievkalpojums angliķāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. Dziesmu grāmata.

Londonas latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 14. augustā, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā Oxford un Colborne St.

Sv. Katarīnas latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 21. augustā, pl. 3.30 p.p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERĪ

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Timminsā svētdien, 14. augustā, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Sadberijā svētdien, 21. augustā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 4. septembrī, plkst. 15 lut. baznīcā iesvētes dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

Iesvētīti Sadberijā: Zina Apare, Verners Apars, Juris Āboliņš, Andrejs Segliņš.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 8-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Draudzes lauku īpašumā Tērvetē 6. augustā, plkst. 3 p.p. svētbrīdis, Bērnu svētkus ievadot.

Montreālā, 13. augustā, plkst. 7 vak. svētvakara dievkalpojums.

Draudzes lauku īpašumā Tērvetē 21. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

No š. g. 5. septembra līdz 24. septembrim mācītājam piešķirts atvaļinājums.

Māc. Artura Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4213

OPTIĶIS LUNSKY

470 COLLEGE ST., Toronto,

WA 1-3924

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lēd, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A

SPORTS

VĀCIJAS VIEGLATLĒTU IZCILIE REZULTĀTI

(mo) Pagājušā nedēļas nogalē Rietum- un Austrumvācijas viegl-atlēti tikās abu dalīto republiku meistarsacīkstēs, lai to rezultātā izkristallizētu dalībniekus pēdējām kvalifikācijas sacensībām olimpiskās vienības galīgai saformēšanai.

Kā Rietumvācijas meistarsacīkstēs Berlīnes olimpiskajā stadionā, tā arī Austrumvācijas Leipcigā norisušajās sasniegti vairāki augstvērtīgi rezultāti, kuŗi dod pamatotas cerības ne tikai vienai no medaļām, bet arī uzvarai Romā.

Berlīnē atzīmējams vācu sprintera Hārija sasniegums un spējas arī sliktos laika apstākļos, uzvarot 100 m un 200 m ar 10,2, resp., 20,9 sek. — 400 m jaunu Vācijas un Eiropas rekordu sasniedza Kaufmanns ar laiku 45,4 sek. — 110 m barjērās Lauers uzvarēja 13,6 sek., bet 400 m barjērās Jancs atkārtoja pastāvošo rekordu — 50,6 sek. Zināmus panākumus var cerēt no augstlēcēja Pilla, kas veica 2.05 m. Pat vislielākos optimistus pārsteidza tāllēcējs Dr. Šteinbachs, pārsniedzot pirmskara pasaules klases atlēta Luca Longa 1937.g. uzstādīto rekordu 7,90 m par trim centimetriem, vienā lēcienā, gan ar liela aizmugures vēja palīdzību, sasniedzot pat 8,14 m, kas nozīmētu jaunu pasaules rekordu.

Sieviešu sacensībās atzīmējami Bichlas 11,6 sek. 100 metros, Kopas 10,6 sek. 80 m barjērās un 6,20 m tāllēkšanā.

Tai pašā laikā Leipcigā austrumberlīniete Birkemejere uzstādīja jaunu pasaules rekordu 80 m barjērās, distanci veicot 10,5 sek., bet tāllēkšanā Klauss laboja Vācijas rekordu uz 6,30 m.

Vīriešu sacensībās atzīmējami Tirfeldera sasniegums trīssolī — 15,63 m, Valentīna laiks 1500 m — 3:40,9 un Patrus jaunais Vācijas rekords 20 km soļošanā — 1:31:19,4.

Olimpiskajas spēlēs Vācijas vieglatlētu komanda vislielākos panākumus var cerēt sprinta un vidējās distancēs vīriešiem, soļošanā un stafetēs, bet sievietēm sprintā, vidējās distancēs, stafetē un eventuāli tāllēkšanā un tecīniskajās disciplīnās.

Komandas galīgais sastāvs izkristallizēsies šinīs dienās, kad abu republiku, katras disciplīnas četri labākie tiksies pēdējās kvalifikācijas sacensībās. Lietpratēju vidū gan jau tagad atskan norūpējušās balsis, norādot uz lielo fizisko un psiholoģisko noslodzi atlētiem jau pirms olimpiskajām spēlēm, kuŗu iznākumā varētu ciest iecerētie panākumi. Šie norādījumi, šķiet, ir ļoti pamatoti, jo jau meistarsacīkšu laikā vairāki atlēti, to starpā sprinters Germars, vidusdistančnieks Millers un pāris citi liegava muskuļu savainojumus, tā padarot piedalīšanos Romā problēmatisku.

Aiz politiskajām pretestībām, cieš arī sports. Var tomēr droši cerēt, ka Romā Vācija sevi atrestēs kā trešo labāko sporta nāciju aiz Padomju Savienības un ASV.

VĀRDI IEGAUMĒŠANAI OLIMPISKO SPĒĻU NORISĒ.

(mo). Maratona skējienā angļi O'Gormans (2:18;15,6 un Norris (2:19;08,0), 1500 m skrējienā ungārs Rosevelgi — 3;38,8 (šī g. labākais sasniegums) un Kovačs — 3;41,5. 3000 m. — austrumvācietis Grodockis — 7;54,2, bet 800 m — Valentīns 1;46,8. Tāllēkšanā — amerikānis Bostons — 7,93, soms Valkama — 7,63. Augstlēkšanā — zviedrs Pettersons — 2.06. Diskā — ungārs Sešenji — 58,26 m; veseri — anglis Ellis 61,72 un amerikānis Oerter — 58,31; 5000 m skrējienā ungārs Tabori — 13;52,6.

Notikumi Kongo karikatūrista skatījumā.

VĀCIEŠU PANĀKUMI AUTORŪPNIECĪBĀ

RIETUMVĀCIJA — OTRS LIELĀKAIS PASAULES AUTOMOBIĻU PRODUCENTS

Mazie auto ievērojams sāncensis lielajiem

(mo) Rietumvācijas automobiļu rūpniecības pārskats rāda, ka šajā rūpniecības nozarē Rietumvācija pagājušajā gadā ražojusi pavisam 1,72 miljona automašīnu, tā ierindojoties tūlīt aiz ASV, tātad otrā vietā pasaulē. Šī gada pirmajā ceturksnī ražošanas spējas vēl kāpinātas, sasniedzot produkcijas skaitli — 520.871. Šai attīstībai pieturoties, 1960. gadā Rietumvācijas ražoto automašīnu skaits pirmoreiz pārsniegtu 2 miljonu robežu.

Kaut gan ražošana pastiprinājusies, pašiem vāciešiem uz atsevišķiem automobiļu tipiem vēl arvien jāgaida vismaz pāris mēnešu, jo seviški uz iecienītajiem mazvāģiem, ar „tautas vāģi" priekšgalā. Tirgus attīstības pētīšanā rūpniecības eksperti atzīst, ka pašu tautas vidū nākamajam laikam pārdošanas iespējas nodrošinātas, tāpat ļoti labas izredzes eksportam uz ASV, kur mazā tipa auto iegūst arvien lielāku popularitāti. Blakus šim lielajam noņēmējam labas nākotnes izredzes ir Dienvidamerikā, Afrikas jaunajās valstīs un arī Āzijā, kur gan pagaidām vēl dominē angļu, franču un amerikāņu mašīnas. Ievērojot apspiesto tautu antipatijas pret līdzšinējiem kungiem, arvien lielāka kļūst nosliece vācu rūpniecības ražojumu importēšanā, to starpā arī automašīnu.

No pagājušā gada produkcijas vairāk kā puse — 50, 7% — ir tikusi eksportēta, ar 870.761 vienībām izvirzoties par lielāko automobiļu eksporta zemi. Ir pārsteigums konstatēt, ka lielākā noņēmēju zeme ir bijušās pašas visvairāk motorizētās ASV. Šajā sakarā Ziemeļamerikas kontinenta automobiļu rūpnieku starpā valda pamatots satraukums, jo pašu mājās ražotie milzīgie ielu „kuģi" ar katru gadu vairāk paliek fabriku lielajos laukumos, radot pat īslaicīgus produkcijas pārtraukumus.

Arī Kanadas auto rūpniecībā Rietumvācijas un pārējo Eiropas valstu eksportēto mazvāģu konkurence radījusi zināmu satraukumu, jo, bezdarbam valdot, liels vairums mašīnu lietotāju izšķiras par mazāko un ekonomiskāko tipu.

Kā produkcijas, tā arī eksporta saraksta galvgalā ar lielu atstarpi pirmo vietu ieņem „tautas vāģis". 1959. gadā uz ASV vien eksportēti 150.210, uz Kanadu 33.430, Zviedriju 30.000, uz Austrāliju, Holandi, Austriju, Dienvidafriku, Šveici, Beļģiju un Dāniju kopā 116.000, kopsummā 404.187, kas iztaisa 58% no produkcijas.

Nākošo vietu produkcijā ieņem GM koncernam piederošās Opela akciju sabiedrības ražojumi, kuŗiem liela piekrišana Rietumvācijas vidusšķiras aprindās, bet trešo itaļiešu Fiats.

Pagaidām Rietumvācijas automobiļu rūpniekiem par iekšējo tirgu, kaut gan imports ir ievērojami liels, raizes mazas, ja augstā dzīves standarta sekās savs braucamais uz četriem riteņiem ir ikviena strādnieka sapnis.

SPORTA SACENSĪBU REZULTĀTI SAULAINES BĒRNU SVĒTKOS

ZĒNIEM

60 mtr skrējiens

8—9—10 g. v. gr.: 1.—2. Krūka Jānis — 10,2, 1./2. Udrovskis Jānis — 10,3, 3. Cjunskis Andris — 10,4.

11—12—13 g. v. gr.: 1. Pilskalnietis Egons — 9,5, 2. Deklavs Andris — 9,6, 3./4. Cjunskis Ivars — 9,7, 3./4. Saksons Andris — 9,7.

14—15—16 g. v. gr.: 1. Ešmits Mārcis — 8,0, 2. Kauliņš — 8,1, 3. Ozoliņš Gunārs — 8,2.

Lodes grūšana

11—12—13 g. v. gr.: 1. Egons Pilskalnietis — 33'5", 2. Andris Saksons — 29'4", 3. Ivars Cjunskis — 28'5".

14—15—16 g. v. gr.: 1. Mārcis Ešmits — 38'5", 2. Andris Pāvuls 34'5", 3. Imants Hausmanis — 31'10".

Augstlēkšana

8—9—10 g. v. gr.: 1. Andris Cjunskis 3'7", 2. Gunārs Klaiše 3'6", 3. Jānis Udrovskis 3'5".

11—12—13 g. v. gr.: 1. Pēteris Renerts — 3'8", 2. Pēteris Mukts — 3'7", 3. Dzintars Pūpēdis — 3'7".

14—15—16 g. v. gr.: 1. Mārcis Ešmits — 5', 2. Andris Pāvuls — 4'10", 3./4. Jānis Lūsis — 4'6", 3./4. Pēteris Akers — 4'6".

Tāllēkšana

8—9—10 g. v. gr.: 1. Jānis Udrovskis — 10'6", 2. Andris Cjunskis — 10'1½", 3. Jānis Krūka — 9'10".

11—12—13 g. v. gr.: 1. Indulis Baltkalns — 13'10", 2. Andris Saksons 13'7", 3. Andris Deklavs — 13'3½".

14—15—16 g. v. gr.: 1. Ešmits Mārcis 17'7¾", 2. Ozoliņš Gunārs — 15'4¾", 3. Mangalis Jānis 15'6".

Labākais Saulaines sportists - zēns, kuŗš izcīnīja Ticmaņa kga balvu, ir **1. Andris Saksons**, 2. — Mārcis Ešmits, 3. — Pēteris Akers.

MEITENES

60 mtr. skrējiens

Zem 8 g. v. 1. Judīte Miķelsone.

8—9—10 g. v. gr. 1./2. Jansone Rudīte — 10,4, 1./2. Miķelsone Maija — 10,4, 3./4. Bāliņa Anda — 10,8, 3./4. Plavnieka Liona — 10,8.

11—12—13 g. v. gr.: 1. Atteka Benita — 9,4, 2. Zuntaka Vija — 9,7, 3. Liepa Māra — 9,9.

14—15—16 g. v. gr.: 1. Liduma Irma — 9,6, 2. Pilskalniete Renāte — 9,8, 3. Ozoliņa Elga — 9,9.

Lodes grūšana

11—12—13 g. v. gr.: 1. Atteka Benita — 19'0", 2. Liepa Māra — 18'4", 3. Zuntaka Vija — 16'9".

14—15—16 g. v. gr.: 1. Liduma Irma — 19'3", 2. Pilskalniete Renāte — 17'4".

Augstlēkšana

8—9—10 g. v. gr.: 1. Rudīte Jansone — 3'10", 2. Anda Bāliņa 3'7", 3. Elizabete Žukova — 3'7".

11—12—13 g. v. gr.: 1. Benita Atteka 3'11", 2. Anita Plavnieka — 3'11", 3. Gunta Miķelsone — 3'9".

14—15—16 g. v. gr.: 1. Irma Liduma 3'11", 2. Elga Ozoliņa 3'4", 3. Renāte Pilskalniete — 3'4".

Tāllēkšana

Zem 8 gadiem: 1. Judīte Miķelsone — 8'5½".

8—9—10 g. v. gr.: 1. Rudīte Jansone 9'8", 2. Elizabete Žukova 9'1", 3. Anda Bāliņa 9'.

11—12—13 g. v. gr.: 1. Māra Liepa 12'9", 2. Vija Zuntaka — 12'2", 3. Benita Atteka — 12'1¾".

14—15—16 g. v. gr.: 1. Elga Ozoliņa 11'10½", 2. Renāte Pilskalniete 10'10½".

Labākā Saulaines sportiste - meitene, kuŗa izcīnīja K. Ozoliņa balvu — 1. **Benita Atteka** — 35 p., 2. Irma Liduma — 30 p., 3. Gunta Miķelsone — 19 p.

DAIĻLĒKŠANAS REZULTĀTI

iespējamie punkti — 30.

Zēni

8—10 gadu: 1. Jānis Hausmanis — 25,2, Andris Cjunskis — 24, 3. Juris Ratnieks — 23.

11—13 gadu: 1. Pēteris Pogulis — 28, 2. Andris Saksons — 27, 3. Justs Jansons — 24, 4. Dzintars Pūpēdis — 17.

14—16 gadu: 1. Pēteris Akers — 29, 2. Andris Pāvuls — 24, 3. Jānis Mangalis — 24, 4 Juris Bika — 23.

Meitenes

11—13 gadu: 1. Benita Atteka — 22, 2. Māra Liepa — 21, 3. Gunta Miķelsone — 14.

14—16 gadu: 1. Irma Liduma (bez konkurences).

PELDĒŠANAS REZULTĀTI

Zēni

8—10 gadu: 1. Jānis Hausmanis, 2. Imants Gaiķis, 3. Jānis Udrovskis, 4. Ojārs Kārkliņš, 5. Andrejs Zausmanis un Juris Ratnieks.

11—13 gadu: 1. Juris Udrovskis, 2. Andris Saksons, 3. Ivars Cjunskis, 4. Dzintars Pūpēdis, 5. Pēteris Mukts un Pēteris Renerts.

14—16 gadu: 1. Pēteris Akers, 2. Valdis Kauliņš, 3. Austris Liepa, 4. Jānis Mangalis.

Meitenes

8—10 gadu: 1. Judīte Miķelsone.

11—13 gadu: 1. Vija Zuntaka, 2. Māra Liepa, 3. Gunta Miķelsone, 4. Benita Atteka, 5. Ieva Ulmane, 6. Suze Vare, 7. Maija Miķelsone.

4—16 gadu: 1. Renāte Pilskalniete, 2. Irma Liduma.

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,

JĀNIS GAILĪTIS,

12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARINĒS

H. Grebe, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,

kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

ASV ĀTRĀKĀ LIDMAŠĪNA

Sav. Valstu izmēģinājumu lidmašīnas X-15 lidotājs Vokers nule kā sasniedzis jaunu pasaules ātruma rekordu, vadot savu lidmašīnu 2,150 jūdžu stundā. Ātruma rekords tika sasniegts 66.000 pēdu augstumā. Līdz ar to Vokers pārspējis X-15 priekšgājēja X-2 2.095 stundas ātruma rekordu, ko 1956. g. uzstādīje amerikānis kpt. Apts. Pēdējais īsi pēc rekordlidojuma cieta avāriju un nositās X-2 motoru bojājumu dēļ. Ar jaunāko un ātrāko X-15 amerikāņi tuvākajā nākotnē cer sasniegt 100 jūdžu augstumu, lidmašīnai lidojot ap 4000 jūdžu stundā.

ZIŅAS ĪSUMĀ

⊙ Kanadas liberāļu partija grib mainīt valsts aizsardzības politiku, iztiekot bez atomieročiem un amerikāņu Bomarka raketēm. Pēdējo vietā liberāļu partijas vadība gribētu redzēt modernus iznicinātājus. Tāpat liberāļi paredz jauninājumu nepieciešamību Kanadas karā flotē un armijas apgādē. Uzsākot debates aizsardzības jautājumā, liberāļi deklarēja, ka šeit nav runa par jautājumu, vai Difenbeikera valdība aizsardzības vajadzībām izdod par daudz, vai par maz. Problēma ir tikai tā, ka izdotā nauda tiek izlietota nelietderīgi.

⊙ Nedēļas nogalē no sava pirmā vēlēšanu kampaņas ceļojuma Havaju salās atgriezās viceprezidents Niksons. Kampaņas laikā prezidenta amata kandidāts uzsvēra, ka, būdams prezidenta amatā, viņš personīgi pārraudzīšot Sav. Valstu ārpolitiku (kar vienu no iespējamiem Sav. Valstu ārlietu ministriem min Nujorkas gubernātoru Rokefelleru, kas atteicās būt Niksona partneris gaidāmās vēlēšanās).

ZIŅAS ĪSUMĀ

⊙ Kanadas liberāļu partija grib mainīt valsts aizsardzības politiku, iztiekot bez atomieročiem un amerikāņu Bomarka raketēm. Pēdējo vietā liberāļu partijas vadība gribētu redzēt modernus izniciņātājus. Tāpat liberāļi paredz jauninājumu nepieciešamību Kanadas karā flotē un armijas apgādē. Uzsākot debates aizsardzības jautājumā, liberāļi deklarēja, ka šeit nav runa par jautājumu, vai Difenbeikera valdība aizsardzības vajadzībām izdod par daudz, vai par maz. Problēma ir tikai tā, ka izdotā nauda tiek izlietota nelietderīgi.

⊙ Nedēļas nogalē no sava pirmā vēlēšanu kampaņas ceļojuma Havaju salās atgriezās viceprezidents Niksons. Kampaņas laikā prezidenta amata kandidāts uzsvēra, ka, būdams prezidenta amatā, viņš personīgi pārraudzīšot Sav. Valstu ārpolitiku (kar vienu no iespējamiem Sav. Valstu ārlietu ministriem min Nujorkas gubernātoru Rokefelleru, kas atteicās būt Niksona partneris gaidāmās vēlēšanās).

PATIESS MAKŠĶERNIEKU STĀSTS

Tieši pēc vienas nedēļas sāksies šis vasaras jaukākās un saulainākās dienas. Tieši pēc vienas nedēļas lidakas, basi, maskiji un foreles sāks tā ķerties, ka ne atkauties. Es varu to droši apgalvot, jo tieši pēc vienas nedēļas sāksies mans atvaļinājums. Arī jūs tāpu vienmēr savu atvaļinājuma laiku vismaz domās iecerat vislabākos meteoroloģiskajos un makšķernieciskajos apstākļos. Kādēļ lai tas prieks būtu liegts man? Šogad es domāju vienu nedēļu paoperēt Rīgas, Šimko un drusku tālākos ziemeļu ūdeņos, bet otru nedēļu apskatīties, kā ar tām zivīm īsti ir Kvebekas provincē.

Pagājušajā nedēļā Rīgā bija iegriezies čikāgas pilsētas jaunatnes audzināšanas un atpūtas departamenta direktors A. Viniks. Viņš gan nav latvietis, bet ir liels latviešu draugs. Rīga tam patikusi tik labi, ka latviešu makšķernieku paradīzē viņš uzturēšies divreiz ilgāk nekā bijis iekalkulēts ceļojuma plānos. Kāda Toronto latviešu drauga ieteikumā, ceļā uz tālākiem ziemeļiem Mr. Viniks bija paredzējis pāris dienu pavadīt arī ezeru foreļu makšķerēšanas profesora J. Purēna galvenajā mītnē Beijsvillā. Jācer, ka arī Purēna kunga valstībā Vinika kungam patika itin labi.

Mūsu laikraksta 1960. gada makšķernieku dižsacensības noteikumi publicēti šī laikraksta iepriekšējā numurā. No neoficiālajiem avotiem man ziņo, ka sporta zivju frontē uz Vijas Kraujiņas lielo sudraba bikeri jau radies nopietns pretendents. Var gadīties, ka „Little Riga" kauss, labi apdrošināts un nosargāts, aizceļo uz Hamiltonu, jo viens no Hamiltonas vecīšiem, kas pagaidām grib palikt anonīms, esot izcēlis apm. 24 mārciņas smagu līdaku. Kur un kā — tas pagaidām tiekot turēts lielā noslēpumā.

Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba propagandas ministrs Z. Upīte mums laipnā kārtā pastāsta, kā veicies pa nupat notikušajām Hamiltoniešu internām šaušanas sacensībām.

Individuālā māla baložu šaušanā labākais, izrādījies Z. Lapupuķis, kas šāšavis, kā knaukš vien, 23 baložus. Otrā vietā palicis R. Zilgme ar 22 trāpījumiem, bet bronzas medaļa piešķirta R. Mierkalnam, jun., ar 21 balodi.

Dubultbaložu šaušanā uzvarētājs bijis M. Jakovičs, otrā vietā R. Mierkalns, bet goda pilnajā trešajā vietā — R. Mierkalns, sen. Ar mazkalibra šauteni pārākais bijis M. Jākovičs, kas atzīmējis 96 punktus, otrā vietā J. Brakmanis, bet trešajā vietā palika sacensību visjaunākais dalībnieks A. Loze.

Inženiera E. Zaķa dāvāto balvu šaušanā ar mazkalibra šauteni tiem, kas vēl nav izcīnījuši nevienu balvu, šogad ieguva Z. Kurmītis.

Kluba eksternās māla baložu un mazkalibra šaušanas sacīkstes notiks 27. augustā kluba šautuvē.

Klubs ir ļoti pateicīgs labvēļiem, balvu ziedotājiem, bet es personīgi būtu pateicīgs, ja mans draugs inž. E. Zaķis nāktu dienas gaismā ar noslēpumu, kā gadu tecējumā saglabāt tik labu veselību, sejas krāsu un vingrību, kas pieder pavisam jauniem kungiem. Pagājušajā novembrī, satiekot inž. E. Zaķi, man bija jākonstatē, ka ne aizvadītie 15 gadi, kad nebijām tikušies, ne Otrā pasaules kara notikumi, ne politiskie notikumi abās pusēs dzelzs aizskaram nav ne par mata tiesu pārvērtuši kādreizējo „Vairoga" atbildīgo vadītāju, kas, lai tiktu vaļā no žurnālistiem, reiz neatlaidīgākos iesēdināja „Vairoga" ražotos autiņos un lika braukt krustām šķērsām apkārt Latvijai tā sausamajā Zvaigznes braucienā.

Un, beidzot, patiess makšķernieku stāsts, kam var ticēt, vai neticēt. Kāds vecītis savilcis kādas 4 pikreles un braucis savā nodabā pa ezeru. Kamēr šis tā braucis, te tuvumā, kur bijis, kur nebijis, uzreiz gadījies viens liels maskijs. Maskijs laikam bijis nokavējis kārtējo palaunadzi, un tādēļ uzvedies pavisam bezkaunīgi. Peldējis vecīša laivai līdz, izlecis vienreiz gaisā, un tūliņ nogrābis no laivas malai piesietās ķēdes vienu pikreli; tad tāpat darījis otro reizi, trešo un ceturto. Apēdis visas vecīša pikreles, maskijs, ne paldies pateicis, pazudis ezera dibenā. Gan vecītis saucis, gan mētājis visādus dārgus vizuļus, bet maskijs kā gājis, tā pazudis. Vecītis tajā vietā vēl šodien pavadot, vizuļus mētādams, visu dienu un arī agrākās rīta un vēlākās vakara stundas. To maskiju viņš rokā dabūšot, ja ne šogad, tad nākošgad vai aiznākšgad. **A. Pelēkais.**

Iznācis Skatuve un dzīve

6. n-rs Krolla Kultūras biroja izdevumā, 800 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois. Maksā 75¢. Saturā: Jānis Sudrabiņš — „Kādai aktrisei", Dr. N. Viksniņš — „Režisors ar zinātnieka ievirzi", Voldemāra Richtera — „Pazīstamas sejas", Jāņa Sudrabiņa — „Irma Brača un viņas lugas", Valdis Hermanis — „Jaunajiem tēlotājiem", Edvards Tūters — no cikla „Vectēva zinātis", Z. Ritmanis — „Lilija Stengele", Edvards Tūters — „Maza intervija ar čellistu, aktieri un režisoru Jāni Adamsonu', K. Upatnieks — „Aktiera darbs", Valdis Hermanis — „Kā mani gribēja vest uz Holivūdu" u. c. raksti.

SKRUNDAS SKAUTI NOMETNO

Skrundas skautu vienības nometne notika 15., 16. un 17. jūlijā Viršu ģimenes īpašumā pie Grand Hevenas, un tajā piedalījās skauti, mazskauti un rovери. Seviški dzīvu interesi nometnes dzīvē, saimnieciskos pasākumos un dažādās nodarbībās izrādīja mazskauti. Visi dalībnieki dzīvoja pašu celtās teltīs, uzposa apkārtni, piedalījās ugunskura priekšnesumos un izbrauca peldēties uz Mičigenas ezeru. Ugunskura priekšnesumus vērot bija ieradušies skautu vecāki un viesi no Grand Rapidiem un Grand Hevenas. Šķēršļu gājienā pirmo vietu ieguva dižskautu kops, otrā vietā ierindojās lūši un trešā vietā briežu kops. Roveru dzimtā noorganizēts pētnieciības puduris, kuŗš pētīs iespējas kā Grand Rapidas latviešu koloniju varētu tīkrpie ja ma latviešu biedrības nama, kad līdzšinējais būs atsavināts un noplēsts. Noskaidros visas iespējas, arī vecākās paaudzes domas šinī jautājumā.

SPORTA SACĪKSTES, TEĀTRA IZRĀDE UN DEJU VAKARS SIDRABENĒ

Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkšu ievadījumam — sestdien, 13. augustā, plkst. 7 vakarā Sidrabenē notiks teātra izrāde, vasaras nometnes bērnu izpildījumā Dagmāras Gribustas vadībā. Teātra izrāde notiks uz brīvdabas skatuves, uzvedīs A. Brigaderes lugu „Lolitas brīnumputns". Pēc izrādes sekos deju vakars pieaugušiem.

Svētdien, 14. augustā, notiks sporta svētki ar Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstēm vieglatlētikā.

Plkst. 10.00 rītā dievkalpojums un plkst. 10.30 sacensību dalībnieku parāde un meistarsacīkšu atklāšana. Šīs ir trešās Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstes vieglatlētikā, un tanis tiek aicināts ikviens latviešu jaunietis, kas atbilst sacensību vecuma grupām.

Izcīņā būs nelaika Roberta Plūmes mūžīgi ceļojošās piemiņas balvas latviešu jaunatnei. Šo balvu izcīnai bez vieglatlētiskas disciplīnām zēniem un meitenēm vēl ietilpst peldēšana brīvā stilā, un zēniem arī šaušana ar mazkalibra šauteni.

Paredzētas arī vēl citas sacensības, kā piem., šaušana ar loku, basketbola soda metieni, pakavu mešana u. c. sacensības. Paredzētas sacensības arī pieaugušiem, — šaušanā ar mazkalibra šauteni 3 sacensību stāvokļos, basketbola soda metieni u. c.

Ja būtu pietiekošs dalībnieku skaits, tad notiktu arī peldēšanas sacensības pieaugušiem. Jaunatnes sacensību dalībnieki sadaliti 3 vecuma grupās: 8—10 g. 11—13 g., 14—16 g. Uzvarētājiem, kā zēniem, tā meitenēm, balvas dāvājusi arī Latviešu sporta apvienība Kanadā, bez tam izcīnā būs arī vēl citas balvas.

Pēc sporta sacensībām sekos tautas dejas un rotaļas. Rikotāji sagaida sporta sacensībās kupu dalībnieku skaitu.

Sestdien, 27. augustā, plkst. 8 vakarā, „Sidrabenē" notiks šīs sezonas pēdējais deju vakars, kurā izraudzīs „Sidrabenes" balles karalieni. Karalienes izraudzītāji būs balles dalībnieki, un komisijā darbosies katrs desmitais kungu pārstāvis. Karalienes godam varēs kandidēt visas deju vakara dāmas.

Ieejas maksa deju vakaram kungiem $1.-, dāmām 50¢.

ŠAUŠANAS SACENSĪBAS BĒRZAINĒ

Toronto mednieku un makšķernieku klubs rīko 13. augustā, pl. 12 dienā savā īpašumā, Bērzainē, eksternas šaušanas sacensības, kuŗās laipni aicināti piedalīties arī neorganizētie šāvēji.

Sacensības notiks vairākās disciplīnās: 50 māla baložu šaušanā, 24 dubultbaložu šaušanā, sacikstes; mazkalibru šaušanā pieaugušajiem un jauniešiem, un grupu sacensības Toronto, Hamiltonas un Sv. Katarines klubu starpā.

Notiks arī izloze, kuŗā 3 galvenie laimesti — brauciens uz Džemsbeju, atvaļinājums Bigvington komfortā un mednieku kamzolis. Lozes ciiigi izplatījuši Toronto kluba biedri. Pēc sacīkstēm un izlozes kluba mītnē paredzēta deja un sacīkšu uzvarētāju apbalvošana.

8. septembrī, pl. 7 vakarā, 123 Huron St., TLMM klubs sasauc ārkārtēju biedru pilnsapulci, lai galvenokārt spriestu par zemes gabala piepirkšanu un akciju izlaišanu. Paredzēts izlaist akcijas $5.000,- vērtībā, par 25,- dol. katru. Nauda domāta Bērzaines izdailošanai.